

On our English
language New
Website
WWW.PREETNEWS.COM
preetnews2020
@gmail.com

PREETNAMA

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ

Online and Print Media +1 201-312-4180

ਨਿਊਯਾਰਕ

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਆਂ
ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਖਬਰਾਂ,
ਲੇਖ ਅਤੇ ਕਾਵਿ
ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਈ ਦੇਖੋ
ਸਾਡੀ ਵੈਬਸਾਈਟ

www.preetnama.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 96, ਮਿਤੀ : 07 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2021 ਤੋਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਅਦਾਰਾ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ

ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਲੇਖ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਈਮੇਲ ਪਤੇ ਤੇ ਭੇਜੋ ਜੀ

+1 201-312-4180

preetnamausa@gmail.com

www.preetnama.com

ਬਰੈਪਟਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੇ
ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ
ਸਿੰਘ ਸੰਧੁ ਨਾਂ ਓਡੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ / ਬਰੈਪਟਨ, 6 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ / ਕੁਲਤਰਨ ਪਥਿਆਣਾ)ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਬਰੈਪਟਨ ਦੇ ਗੋਰਵੇਅ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੋਡਲ ਦੇ ਲਾਗੇ ਟ੍ਰੀਪਲ ਐਮ ਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤ ਇਕ ਮੇਟਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸੰਧੁ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸੀਅਨਟੀਐਲ ਦੇ ਟਰਕ ਡਰਾਈਵਰ ਅਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸੰਧੁ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਹੋਣੀ ਮੰਦੜਾਗੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਉਹ ਵਾਲਮਾਰਟ ਫਲੋਟ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਮਿਤ੍ਰਕ ਦੋ ਧੀਆਂ ਦਾ ਬਾਪ ਸੀ ਸਾਉ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਲਾਪੜਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਸੰਧੁ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਜੂਦ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਪੂਰੇ ਬਰੈਪਟਨ (ਕੈਨੇਡਾ) ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੋਗ ਦੀ ਲੁਹਿਰ ਦੋੜ ਗਈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਬਰਫੀਲੇ ਤੂਹਾਨ ਨੇ ਲਈ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਟਰਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਜਾਨ

ਨਿਊਯਾਰਕ (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ / ਕੁਲਤਰਨ ਪਥਿਆਣਾ) ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਸਸਕੈਚਵਨ ਵਿੱਚ ਕੱਲ ਆਏ ਬਰਫੀਲੇ ਤੂਹਾਨ ਚ ਵਿਨੀਪੇਗ (ਕੈਨੇਡਾ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਡਰਾਈਵਰ ਕਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਜਾਨ ਚੱਲੀ ਗਈ। ਲੰਘੇ ਕੱਲ ਸਸਕੈਚਵਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਚੈਪਲਿਨ ਲਾਗੇ ਹਾਈਵੇ ਤੇ ਇੱਕ ਹੋਏ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਟਰਕ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਤ੍ਰਕ ਨੌਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਂਝੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਨ 2017 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਉਸਦਾ ਵਿਅਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨੌਜਵਾਨ ਬਿਟਿਸ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਾਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ, ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾ ਟੀਮ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਹਾਦਸੇ ਚੰਗਤ ਜਖੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲੇ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਪੈਕ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਰੋਜਾ ਪਾਰਕਸ ਟ੍ਰੈਲਬਲੇਜਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡੀ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਪੁੱਜੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, (ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਇਆ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੁਰਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਣਾ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸਮਰਥਨ ਰੋਜਾ ਪਾਰਕਸ ਟ੍ਰੈਲਬਲੇਜਰ ਐਵਾਰਡੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਵਾਦਤ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚੁੱਧ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੋ ਇੰਡੀਆਨਾ ਰਾਜ ਦੇ ਫਿਸਰ (ਅਮਰੀਕਾ) ਚੁਣੇ ਦੇ ਹਨ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਿੰਘ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਇਕੱਠੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਜੋ ਸਿੱਖ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਐਕਸਨ ਕਮੇਟੀ (ਸਿੱਖਸ ਪੀਏਸੀ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਵਾਦਤ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਚੁੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਮਾਇਦ ਕੀਤੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿਆਝ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਹਫਤਾਵਾਗੀ ਅਖਬਾਰ ਰਾਈਟਰ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਧੀਆ ਤਗੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਿਲਾਪੜੇ ਸਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਰਾਈਟਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਬਾਜ਼ ਟੀ. ਵੀ. ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੱਦਾ ਪ੍ਰਗੋਗਮ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਧੀਆ ਤਗੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰਿਆਝ ਸਾਹਿਬ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵਿਛੇੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਆਗਾਹ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕੌਸਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਸਲਾਂ, ਸਕੱਤਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਪ੍ਸਤ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲੋਕ ਘੰਗਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਟੀ. ਵੀ. ਅੱਗੇ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਪੂਰੀ ਸੂਧੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਰਗੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਰਤਦੇ ਸਨ। ਅੱਜੋਂ ਜੀ ਆਦਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਰੋਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਥਾਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਸਨ, ਸਟੇਜ ਤੇ ਬੋਲਣ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਵਧੀਆ ਪਿਛੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਢੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ! ਸੀਐਸਆਈਆਰ-ਸੀਸੀਐਮਬੀ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਕੋਨੋਨਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਖਲਾਫ਼ ਕਾਰਗਰ ਮਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਨ ਦੱਸ ਦੀਏ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਨਾਵਾਇਸਰ ਨੇ 49 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 2705 ਸੱਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ 7, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 6, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ 4-4, ਮਹਾਲੀ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਦੁਹਰਾ ਗੁਪਚਿਤਾ ਸੰਗਰੂਰ ਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ 3-3, ਬਾਂਡਿਆ, ਤਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਬਹਰੇਂਸੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਤਾਰਨ ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 2-2, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਵ ਲੋਕ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਉਥੇ ਫੈਲ ਗਿਆ।" ਗੁਆਂਢੀ ਸੂਬਿਆਂ ਹਿਮਾਚਲ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੋਨਾ ਦੇ ਕਿਰਿਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪੇਂਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਯੂਕੇ ਦਾ ਕੋਨਾ ਰੂਪ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਗਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਗਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਖ ਨਿਲਾਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ 45 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀਡਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਕੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟੱਕ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੋਨਾ ਦੇ ਕਿਰਿਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਦੱਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਯੂਕੇ ਦਾ ਕੋਨਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਗਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਖ ਨਿਲਾਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਕੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟੱਕ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੋਨਾ ਦੇ ਕਿਰਿਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਦੱਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਯੂਕੇ ਦਾ ਕੋਨਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਗਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਖ ਨਿਲਾਣ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣ ਉਮਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਡੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਕੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟੱਕ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੋਨਾ ਦੇ ਕਿਰਿਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਦੱਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਯੂਕੇ ਦਾ ਕੋਨਾ ਪੰਜਾ

Baisakhi with Preetnama

Come and Sing on Preetnama Stage

We inviting all Singers doesn't matter which country you are living,
We promote your voice worldwide. **Sing with local and international Singers.**

Live Event -April 16th, 2021

At 10.30 am (New York) 8:00 PM (India) Time

- Rule :
1. You can sing just Punjabi Songs
 2. Each Singers can sing just one song.
 3. wear Just Cultured dress.
 4. You can't leave event until finish.
 5. Contact before April 12th, 2021

All Singers will
get appreciation
award
Certificate from
Preetnama

Contact : preetnamausa@gmail.com

Whatsapp : +1 201-312-4180

ਰਾਈਟਰ ਵੀਕਲੀ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ ਟੀ.ਵੀ ਦੇ ਬਾਨੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ ਨੂੰ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਵਿਦਾਈ

ਨਿਊਯਾਰਕੀ (ਗਾਜ਼ ਗੋਗਨਾ) ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਨਿਊਯਾਰਕੀ ਦੇ ਸਹਿਰ ਕਾਰਟਰੇਟ ਚ' ਰਹਿੰਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰ ਵੀਕਲੀ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਤੇ ਬਾਜ਼ ਟੀ.ਵੀ ਦੀ ਵੀ ਦੇ ਬਾਨੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿਆੜ (49) ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਚ' ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਨਿਊਯਾਰਕੀ ਚ' ਸਦੀ ਵੀ ਵਿਛੋਝਾ ਦੇ ਗਏ ਸੀ ਬਿੱਤੇ ਦਿਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਚੁਬੋਨਕੇ ਫਿਊਨਰਲ ਹੋਮ ਕਾਰਟਰੇਟ (ਨਿਊਯਾਰਕੀ) ਵਿਖੋਂ ਹੋਇਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਰਟਰੇਟ ਨਿਵਾਸੀ, ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬੇਹੁਦ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਕਈ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਚ' ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਵਿਦਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੁਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿਆੜ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਰਸਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁੜਕ ਦੇਹ ਫਿਊਨਰਲ ਹੋਮ ਵਿਖੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ,

ਜਿੱਥੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੇਜਲ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਦਰਸਨ ਕੀਤੇ। ਅਤੇ ਹੋਰੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਿਲਾਪੜੇ, ਸਾਉ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਜਾਦੁਗਰ ਐਂਕਰ ਅਤੇ ਬੇਬਾਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਮੁੜਕ ਦੇਹ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਭਿੱਜੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿਆੜ ਦਾ ਅਚਾਨਕ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣਾ ਢੁੱਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਚ' ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਬੇਬਾਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਿਆੜ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਚ' ਰਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮਸਲੇ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਹੋਰੇ ਵਰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਕਾਤਾਰ ਚ' ਅੱਗੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮਸਿਹੇ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਸਵਾਂ ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿਆੜ ਦੀ ਕਾਰਟਰੇਟ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੋਂ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵ-ਭਿੰਨੀਆਂ ਸਰਧਾਂ ਜਲੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੱਜਣਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਨਮ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਸਿਸਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਇਕ ਮਸੀਹਾ ਕਿਹਾ,

ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਘਾਟਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਚ' ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੁਲਾਰਿਆ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੀਬਾ ਅਤੇ ਜਗੀਤ ਕੌਰ ਰਿਆੜ ਬੇਟੇ ਅਰਜਨ ਰਿਆੜ ਨਾਲ ਅਖ਼ਬਾਰ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ ਟੀ.ਵੀ. ਪ੍ਰਤੀ ਸਵਾਂ: ਰਿਆੜ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਖ਼ਬਾਰ ਤੇ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਜਥਾ (ਨਿਊਯਾਰਕ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸਾਂਤ ਦੇ ਜੱਬੇ ਵੱਲੋਂ ਵੈਰਾਗਮੀ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਚ' ਹਾਜ਼ੀ ਲਵਾਈ। ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਭਾਰ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਫਾਨੀ ਫੁਨੀਆ ਤੋਂ ਰੁਖਸਤ ਹੋ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਪਗੜੀ ਦੀ ਰਸਮ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਪੁੱਤਰ ਅਰਜਨ ਰਿਆੜ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸਵਾਂ: ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿਆੜ ਦੇ ਕੁੜਮ ਗੈਸ ਸੇਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਫਲ ਬਿਨੈਂਸਿਅਤ ਜ਼ਬਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਭਾਗੀ ਗਿਣਤੀ ਚ' ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਚ' ਸਾਮਿਲ ਅਤੇ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆ ਚ' ਸਿੱਖਸਫਾਰ ਅਮੇਰੀਕਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਦੀਪ

ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਮੀ, ਮੁਸਲਿਮ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸਾਜਿਦ ਤਗਾਰ, ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅਮਿਤਸਰ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਬਾਟਾ ਸਿੰਘ ਖੜ੍ਹੇਦ, ਉੰਘੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਰਾਜਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਦੇਸਾ ਨਿਊਯਾਰਕੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਮੀਤ ਰਿਲੋਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਈ. ਐਨ ਉਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੰਗ ਅਮਰੀਕਾ, ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਸੱਪੋਕਸਮੈਨ ਸੋਅਦ, ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਜੋਹਲ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਅਦ ਨਿਊਯਾਰਕੀ, ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸਾਹ ਲੁਬਾਣਾ, ਨਿਊਯਾਰਕ, ਸਿੰਘ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਪਾਈ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਹਿੁਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ, ਲਖਵੀਰ ਜੋਹਲ, ਪੀਰਜ ਛੋਕਰਾਂ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਮੁਨੀਸ ਬਿਆਲਾ ਪ੍ਰਦੀਪ ਗਿੱਲ, ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੁਭਾਨਪੁਰ, ਪ੍ਰਿਤਮ ਸਿੰਘ ਗਿਲਜੀਆ, ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਆਗੂਆ ਨੇ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਬਖਸ਼ਣ ਦਾ ਬੱਲ ਬਖਸ਼ੇ

ਸਵ. ਮਾਸਟਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਨੀ' ਬਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸਵ. ਮਾਸਟਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਨਾਨਾ ਅਜਿਹੀ ਦਾਸਤਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਹੈ।

ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਦਰਦ ਅਤੇ ਪਿਆਰ
ਝਲਕਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 10 ਦਸੰਬਰ 1911 ਨੂੰ
ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਪਿੰਡ ਕੁਕਾਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੱਥੇ
ਪਿੰਡ ਜਹਾਨੀਅਂ ਮੰਡੀ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ
ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਚੀ ਵਿਦਿਆ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਬਾਰੇ
ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੱਪਕ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।
ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ
ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਰਿਹਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣੇ। ਸਾਹਿਤ
ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਲਗਾਵ ਸੀ, ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਧੂਰ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਰਚੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹ ਕਹਿਣੀ ਅਤੇ ਕਬਨੀ
ਤੇਪੂਰੇ ਰੂਇਤਰਦੇ ਸਨ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਸੌਣ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ
ਸਜ਼ਰੇ ਉਠਣਾ ਅਤੇ ਨਿਤਨੇਮ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ
ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਰਸ ਪਕਾਸ਼ ਦੀ ਕਥਾ ਕਰਨੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਕਰਨੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋਠ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾ ਕਰਵਾਈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੀਖਣ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਜਿਥੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਟੁੰਬਦੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੇਧ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਜੋ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਫ਼ਿਲਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਛਾਪਣ ਦੇ ਮਸਕਦ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਛਾਪਵਾ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਅਨਮੌਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜੋ ਸਡੇ ਕੌਲਿ ਟੱਕ ਖਰੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਂਭਿਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛਾਪਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛਾਪਵਾ ਨਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਰੂਪ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ

ਮਾਸਟਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਰਚਿਤ ਇਸ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਨੀ' ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿਤ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਖਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਰਤਕ ਭਾਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਮਿਕ, ਸੁਹਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਭਾਗ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਆਪਣੀ ਬਾ ਮਿਸਾਲ ਲੇਖਣੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਾਰਤਕ ਰੂਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਮਿਠਾਂ ਬੋਲਣਾ
ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਠਾਂ ਬੋਲਣ ਬਾਰੇ ਤਾਗੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋਇਆ
ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਠ ਬੋਲੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ
ਪ੍ਰੇਆਰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਿਠਾਂ ਬੋਲਣਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ
ਨਤਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਵਿਚ ਇੱਕ ਰੱਬੀ ਤਾਕਤ ਮੌਜੂਦ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮਨ ਮੌਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
ਉੱਜ ਸਿਰਲੇਖ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਣ
ਵਿਚ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨਹਾਗਾਜ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਿਸਾਲ ਦਾ ਵਰਣਨ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਸਰੇ ਸਿਰਲੇਖ ਇਤਿਹਾਸਕ
ਭੁਲੇਖਾ ਵਿਚ ਰਮਾਇਣ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖ ਵਿਚ
ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੜੀਵਾਰ
ਕੁਲਯੁੱਗ ਦੇ ਲੱਛਣ, ਘਰ ਤੇ ਤੇਰੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਹੈ ਸਿਰਲੇਖਾਂ
ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਈ ਲਾਲੇ ਜੀ ਬਾਰੇ ਮਾਸਟਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
ਵਹੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲੇਖ ਨੂੰ
ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ
ਦੇਂਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਆਪ ਉਸ ਦੁਨੀਆ
ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅੱਖੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਏ ਬਿਆਨ, ਸੂਖਮ ਤੇ ਸਾਦੀ ਸ੍ਲੈਲੀ ਵਾਲੀ
ਇਹ ਇਕਾਂਗੀ ਇੱਕ ਅਜਥ ਨਜ਼ਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ

ਏ ਪਿਤਾ ਭਾਈ ਫੇਰੂ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਹਜ਼ਾਰ ਹਿੱਲਿਆਂ ਬਾਰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਈ ਲੰਗਾ ਜੀ ਸਾਡੀ ਹਿੱਥਾਂ ਸੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨਿਨ ਭਗਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਇਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਨ ਮਨ ਨਾਲ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਲੇਖ ਲਿਖੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰੀ ਰਥਾਈ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨੀਏ ਸੱਤ ਤੋਂ ਬਲਵੰਡ ਜੀ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਦੁਆਇਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਲੱਥਾ ਨੀ ਦੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਵਿਖਿਆਨ ਹੈ।

ਮੁਸਲਿਮ ਦਾ ਰਸ਼ਨਿਕ ਸ਼ੇਅ ਸਾਅਦੀ, ਸੁੱਬਰਾਂ ਜੀ, ਪਿੰਗਲਾ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਖੁਦਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਧਲ, ਹਨਾਪੁਰਖ ਸੰਤ 108 ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਭਾਅ ਜਿਵੇਂ ਮਾਨ, ਸਰਦਾਰੀ, ਜਾਮਾ, ਤੁਖਮ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਚਿਤਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੁਸਤਕ ਕਰਨੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਪਰਮ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬੰਦਨਾ ਅਤੇ ਅਧਾਰਾਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਾਇਨਾਤ ਤੋਂ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬੋਲਣ।

ਸਾਰੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਿਰਜਣ ਹਾਰ, ਸਾਰੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪਾਲਣ ਹਾਰ।

ਸਭ ਦੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰਨ ਹਾਰਾ, ਸਭ ਦੇ ਢੁੱਖ ਨਿਵਾਰਨ ਹਾਰਾ ਵੰਦਨਾ ਮੇਰੀ ਹੈ ਬੰਦਨਾ, ਮੇਰੀ ਤੈਨੂੰ ਹੈ ਬੰਦਨਾ.....

ਏਸ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚਿੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇੱਕ ਬਾ ਕਮਾਲ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 1380 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੁਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸਾਹੀ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ

શ્રી માત્રે જ

ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨਿਊਯਾਰਕ

**ਕਪਤਾਨ ਮਾਰਵਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਵੇਜ ਨਹਿਰ
'ਚ ਜਹਾੜ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਲੱਗਿਆ ਇਲਜ਼ਾਮ**

ਕਾਹਿਰਾ : ਮਿਸਰ ਦੀ ਸਵੇਜ਼ ਨਹਿਰ 'ਚ 6 ਦਿਨ ਤਕ ਫਸੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਗੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੁਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਨੇ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ। ਐਵਰ ਗਿਵਨ ਨਾਮ ਦਾ ਇਹ ਕਾਰਗੇ ਜਹਾਜ਼ ਨਹਿਰ 'ਚੋਂ ਤਾਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸਰ ਮਹਿਲਾ ਕਪਤਾਨ ਮਾਰਵਾ ਐਲਸੈਲੇਹਦਰ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਾਰਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇਣੀ ਪਈ। ਸਵੇਜ ਨਹਿਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕੀ ਇਕ ਅੰਰਤ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਸੀ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਫੇਨ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਆਨਲਾਈਨ ਫੈਲ ਰਹੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ 'ਚ ਇਸ ਸੰਕਟ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।" ਸਵੇਜ ਬਲਾਕੇਜ ਸਮੇਂ ਮਾਰਵਾ ਦੀ ਭੁਮਿਕਾ ਬਚੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਗਰਮ ਸੀ। ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਖਬਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਕ੍ਰੀਨਸਾਈ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੇਜ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਿਸਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਕਪਤਾਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਟਵਿੱਟਰ ਅਤੇ ਫੇਸ਼ਬੁੱਕ 'ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗਲਤ ਤਸਵੀਰ ਅਰਬ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ 'ਸੱਚੀ ਸਟੋਰੀ' ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਫ਼ਲ ਮਹਿਲਾ ਕਪਤਾਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 29 ਸਾਲਾ ਮਾਰਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਹਾਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਨੇ ਫੈਲਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਮੇਰਾ ਕਾਮਯਾਬ ਮਹਿਲਾ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਮਿਸਰ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਭਤਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।" ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਝਟਕਾ ! ਇਸ ਵਾਰ ਲੱਗਣਗੇ ਲੰਬੇ-ਲੰਬੇ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 7 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਚ.ਨ.ਸ.): ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਇਸ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 96 ਲੱਖ ਘਰੇਲੂ-ਵਪਾਰਕ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬਿਜਲੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਕੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਖਾਮੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਨਾਰਦਨ ਗੰਜਨਲ ਲੋਡ ਡਿਸਪੈਚ ਸੈਟਰ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਖਦਸਾ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ ਦਰਸਾਇਆ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ - ਕਮ-ਮੈਨੋਜ਼ਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਏ। ਵੇਣੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਸੰਕਟ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਚਿਤਾ ਜਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਠੀਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਬਾਹੋਂ ਬਿਜਲੀ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾਰਦਨ ਗੰਜਨਲ ਲੋਡ ਡਿਸਪੈਚ ਸੈਟਰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਚਾਜ਼ ਨੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਕਿਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ (ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ) ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਸਰੋਤਾਂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕੁੱਲ 13596.35 ਮੈਗਾਵਾਟ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜਨ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ 14000 ਮੈਗਾਵਾਟ ਤਕ ਪੁੰਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਮਤਲਬ 771 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਉਸ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਰਦਨ ਗੰਜਨਲ ਲੋਡ ਡਿਸਪੈਚ ਸੈਟਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਲੋਡ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਜੋ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਕੋਰਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜਨ 'ਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ 13,148 ਮੈਗਾਵਾਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਨੂੰ ਰੋਪੜ 'ਚ ਸੁਪਰ ਕਿਟੀਕਲ ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਦੋ ਯੂਨਿਟ ਸੁਰੂ ਕਰਨੇ ਪੈਂਣਗੇ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੰਦ ਹਨ। ਇਹ ਲਗਭਗ 450 ਮੈਗਾਵਾਟ ਬਿਜਲੀ ਪੈਂਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪੀਐਸਪੀਸੀਐਲ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ 13,600 ਮੈਗਾਵਾਟ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤਾਂ 'ਚ ਲਗਭਗ 771 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ।

ਵੇਲਾ ਸਵੇਰ ਦਾ

ਸਭ ਪਰਿਵਾਰ ਸੁੱਤਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ-ਆ ਬਾਈ ਦੀਨਿਆ! ਕੀ ਹਾਲ
ਉਠਿਆ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਹਿਕੇ ਪਰਨਾ ਮੌਢੇ 'ਤੇ ਏ। ਆਰਾਮ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰ ਥੋੜਾ,
ਰੱਖ ਕੇ ਬਾਹਰ ਵਲ ਤੁਰ ਪਿਆ ਗਰਮੀ ਬਹੁਤ ਏ ਕੰਮ ਤਾਂ ਹੋਈ ਹ ਜਾਣਾ ਏ,
ਕੁਝ ਕੁ ਚਿਰ ਪਿਛੋਂ ਬਚਨੀ ਉਠੀ ਨਾਲ ਠੰਡੇ ਠੰਡੇ ਕਰ ਲਿਆ ਕਰ।
ਦੇਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਗਈ, ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਦੀਨਾ-ਕੰਮ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਏ। ਨਾ ਕੀਤਿਆਂ
ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨ ਲੱਗ ਸਰਦਾ ਈਂ ਨੀਂ
ਪਈ। ਕੋੜੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦੰ ਨਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਮੁੜ ਧੰਨਾ-ਮੈਂ ਵੀ ਹੁਣੇ ਪਾਣੀ ਲਾ ਕੇ ਆਇਆ
ਆਇਆ। ਬਚਨੀ ਪਾਠ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਹਾਂ। ਸੋਚਿਆ ਪਿੱਠ ਸਿੱਧੀਕਰ ਲਵਾਂ। ਬਾਲੜੀ
ਰੋਟੀ ਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਸੀ ਵੀ। ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਏ ਨਾਲ ਲਿਆਈ ਉੱ। ਵੇਖ ਮੂੰਹ ਲਾਲ ਹੋਇਆ
ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ। ਮੀਂਹ ਪਿਆ ਨਹੀਂ। ਮੱਕੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਆ ਏ, ਇਸਦਾ ਗਰਮੀ ਨਾਲ।
ਲਾਉਣਾ ਏ। ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਬਚਨੀ ਦੀਨਾ-ਹਾਂ ਸਰਦਾਰਾ ਕਿਸ ਕੋਲ ਡੱਡ ਕੇ
ਸੁਵਖਤੇ ਈ ਲੱਸੀ ਤਾਂ ਰਿੜਕੀ ਨਹੀਂ ਅਜੇ, ਆਵਾਂ। ਮਾਂ ਜੂ ਨੀ ਹੋਈ ਇਸਦੀ।
ਮੈਂ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਿਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਹੁਣੇ। ਦੋ ਧੰਨਾ-ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਏ ਦੀਨਿਆ, ਜੋ
ਕੁਝ ਕੁ ਕੜਛੀ ਪਿਛ੍ਹ ਪਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਬਸ ਲਿਖਿਆ ਏ ਭੇਗਣਾ ਪੈਣਾ।
ਹੁਣੇ ਹੀ ਦੁੱਧ ਗਰਮ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਦੀਨਾ - ਉਸ ਅੱਗੇ ਕੀ ਜੋਰ ਏ। ਸੱਕ ਰ

ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ-ਛੇਕੀ ਕਰ ! ਗਰਮੀ ਬਹੁਤ ਹੋ ਸ਼ੁੱਕਰ ਕਰਕੇ ਕਈ ਜਾਣੇ ਆਂ। ਮਖਾਂ ਧੰਨਾ ਜਾਂਦੀ ਏ, ਫਿਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਚਨੀ ਨੇ ਸਿੰਹ ਤੂੰ ਤਾ ਪਾਣੀ ਲਾ ਲਿਆ ਏ। ਮੈਂ ਵੀ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਾਲਕੇ ਦੱਧ ਉਪਰ ਰਖਿਆ। ਲਾ ਲਵਾ।

ਬਚਨੀ- ਜੇ ਬਾਹਲਾ ਕੰਮ ਏ ਮੈਂ ਵੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਧੰਨਾ - ਲਾ ਲੈ ਦੀਨਿਆ। ਆਪਣੇ ਬਲਦ ਅਤੇ ਜੋੜਕੇ, ਇਹ ਬੇਜੂਬਾਨੇ ਸਵੇਰੇ ਦੇ ਜੁਤੇ ਨੇ।

ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ-ਭਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਜਾਵੀ। ਬਾਕੀ ਆਰਾਮ ਕਰ ਲੈਣ।
 ਸਾਰ ਲਉ ਮੈਂ। ਦੀਨਾ- ਲੌਂਦੇ ਵੇਲੇ ਲਾਵਾਂਗਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਧੁਪ
 ਪੜ੍ਹੀ ਚੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਪਾਤ ਹੈ।

ਬਚਨਾ-ਚਲ ਠਾਕ ਈ। ਬਹੁਤ ਈ
ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ-ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਬਲ ਲੈ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਦੀਨੇ ਨੇ ਦੂਰੋਂ ਬਚਨੀ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ।
ਜ਼ਲਾ ਤਿਆ। ਬਚਨੀ ਨੇ ਬੱਸੇ ਉਨਾਏ। ਬੱਸੇ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਲੈ ਬਬੀ ਤੇਰਾ ਭੜਾ ਆ

ਬੇਤਾਂ ਵਲ ਚਲੇ ਗਏ। ਬਚਨੀ ਗੁਰਦਆਰਾ ਗਿਆ ਏ। ਅੱਹ ਆਉਂਦੀ ਏ ਮੇਰੀ ਭੈਣ। ਸਾਹਿਬ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਈ। ਬਚਿਆ ਬਚਨੀ -ਡੱਤਾ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਧੰਨਾ

ਦੁੱਧ ਰੋਟੀ ਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪ ਸਿੰਘ ਵੀ ਉਠ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ
ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਆਹਾਰ ਵਿਚ ਜੁੱਟ ਗਈ। ਦੀਨਾ-ਸਸੀਕਾਲ ਭੈਣ ਆ ਗਈ

ਵੇਲਾ ਦੁਪਹਿਰ ਦਾ ਏ। ਧੰਨਾ ਸਿੱਘ ਭੁਣ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣ ਕੇ ਬਚਨ ਨੇ ਠੰਡਾ ਹੋਕ
ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਲਗਾ ਕੇ ਹਟਿਆ ਏ। ਬਲਦਾਂ ਭਰਿਆ , ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਸਕਾ ਭਰਾ ਨਹੀਂ
ਏ। ਪਾਂਤੀ ਤਿਆਚਿਆ। ਕਾਹੁ ਹਾਤ ਦੇ ਰੁਕੇ ਪੀ। ਪੜ੍ਹੀ - ਤੈਂਕ ਤੋਂ ਅਮਨਾ ਸਿਆਹੀਆ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

+1 (201) 312-4180

ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜ਼ਰਸੀ

ਗਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਧਲਵਾਨ ਸ਼ਿਕਾਰੀ

ਜੀ. ਐਸ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ

ਸੁਜਾਨ ਨਾਗ, ਯੂ.ਐਸ.ਏ.

ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬ

ਸੁਖਮੰਦਰ ਬਰਾੜ
(ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ) ਵੈਨਕੂਵਰ,

ਗਰਨਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਡਿਜ਼ਾਇਨਰ

9592398822

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ,
ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ
ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ
ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ
ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ
ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ
ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ
ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ
ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਤਕਨੀਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ
ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ
ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਹੈ। ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ
ਲਈ ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ
ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰਟੀ,
ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ
ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ
ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally liable for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ
ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ
ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ
ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ
ਲਈ ਖਿਆ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ।
ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ
ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਉਗਰਤਾ ਵਖੀ

ਦੀਆਂ ਮੁਹਿਮਾਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਹੀ ? ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦਾ ਲੱਕੜ ਤੋੜ ਸਕਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ? ਅਮਲ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਲੰਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਹਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਨਾ ਕਿਧਰੇ ਖੁਫੀਆ ਸੂਚਨਾਤੰਤਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਖੁਫੀਆ ਸੂਚਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਸਰਕਾਰੀ-ਤੰਤਰ ਬੌਨਾ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਆਦਾ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਨਕਸਲੀ ਨੇਤਾ ਮਾਦਾਵੀ ਹਿਡਮਾ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਹਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਨਾ ਕਿਧਰੇ ਖੁਫੀਆ ਖਾਮੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਖੁਫੀਆ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਠੋਸ ਰਣਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਪਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਖ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਮੋਰਚੇ ਉਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਂ ਨਕਸਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦਾ ਦਲ ਹਿਡਮਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਠੋਸ ਰਣਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਪਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਹੋਰਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਹਰ ਵੱਡੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ਼ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੇ ਸਫ਼ਾਏ ਦੀ ਮੁਹਿਮ 'ਤੇ ਜੋਰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਕਸਲੀ ਸੱਮਿਸ਼ਾ ਦਾ ਹੱਲ ਬਹੁਪੱਖੀ ਯਤਨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹੋਰ ਉਤੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹੋਰ ਉਤੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਂਦਰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਪਣੀਨੀਤੀ ਆਖਿਰ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਆਮਦਨ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂ ਤੋਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ 75 ਫੀਸਦੀ ਵਾਸੋਂ ਖੇਤੀ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 37 ਫੀਸਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਿਸੀਦਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵੱਡੀ ਭੂਮੀ ਮਾਲਕੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਭੂਮੀ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੂਮੀ ਵਿੱਚ ਨਕਸਲੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀਸਗੜ੍ਹ ਜੋ ਖਮ ਹੋਰ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਸਣੇ 30 ਲੇਂਕ ਮਾਰੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਂਦਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਰਣਨੀਤੀ ਆਖਿਰ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਾਤਮਾ ਕਰ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਜਿਹੜਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁਰਾਕ ਲੋੜਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸਾਗਰੋਂ ਫੌਜੀ ਬੁਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਲੌੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਯਤਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਪਣੀਨੀਤੀ ਆਖਿਰ ਕਾਰਗਰ ਸਾਬਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਤੋਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਵੱਡੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੀਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹੋਰ ਉਤੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਪਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਨਕਸਲੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਸੱਤੀਅਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੀਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਕਿਸ

ਕਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦੀ ਅਮਦਨ ਦੁੱਗਲੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ

ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ) ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਲਦੀ ਅਮਲ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦੇ ਤਾਂ 2022 ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਢੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉਪਰ ਮੱਦ-ਦਰ-ਮੱਦ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕੁਝ ਦੇਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੈਣ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿੱਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਉਤੇ ਅੜੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਿੱਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਚੰਗਾ ਬਦਲ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਯੂਪੀਏ-2 ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 2013 ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਾਗਤਾਂ ਤੋਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀਆਂ ਜਿਨਸਾਂ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਂਲ ਲਈ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪਰੈਲ 2015 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦੱਤੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਡਾ. ਐਮਐਸ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਉਤਾਪਦਨ ਲਾਗਤ (ਸੀ-2) ਉਪਰ 50 ਫੀਸਦ ਨਫ਼ਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ-ਪੱਖੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਜੋ ਖਿਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁਬਲਿਕ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ 10 ਫੀਸਦ ਵਾਧੂ ਭਾਅ ਦੇਣਾ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮੰਡੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਿਰਤੀ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨ-ਪੱਖੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹੌਰਵੰਦ ਕੀਮਤਾਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਕਰਜੇ ਦੇ ਬੋਝ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ

ਸੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ (ਲੁਟਾਂ) ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਐਨੰਡੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਏ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਵਿਚ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਸੈਂਬਰ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ) ਬਣ ਗਏ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਢੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 2022 ਤੱਕ ਢੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਬਾਬਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਲਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 28 ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰੋਹੇ ਹਨ ਜਦੋਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸੋਦੀ ਨੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ 28 ਫਰਵਰੀ 2016 ਨੂੰ ਬਰੋਲੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੇਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਅੰਕੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। 2015-16 ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈੰਪਲ ਸਰਵੇਦੇ ਦੇ 2011-12 ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ 2015-16 ਲਈ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 96703 ਰੁਪਏ ਆਂਕੀ ਗਈ ਜਿਹੜੀ 8059 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ 1612 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਜਾਂ 54 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਬਣਦੀ ਸੀ। 2016 ਤੋਂ 2022 ਤੱਕ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਢੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ 10.4 ਫੀਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧਾ ਹੋਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਠੀਕ ਅੰਕਤਿਆਂ ਦੀ ਅਣਹੋਦ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਦਫ਼ਤਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈੰਪਲ ਸਰਵੇਦੇ ਦੇ ਅੰਕਤਿਆਂ ਤੋਂ 2018 ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਘਰੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਬਾਰੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੇ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਣ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਵਾਧੇ (Agriculture Gross Value Added) ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 2016 ਤੋਂ 6 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਢੁੱਗਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 24.5 ਫੀਸਦ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾ. ਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵਾਧਾ 3.5 ਫੀਸਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 2022 ਤੱਕ ਢੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ 6 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ 100 ਫੀਸਦ ਹੋਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਵਾਧਾ ਤਾਂ ਸਿਰਫ 28 ਫੀਸਦ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਵਾਲਾ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ 6 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰਹਿਦੇ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੰਡੀ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਝਰਲੁ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ 75 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵਧ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ? ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਤਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿਛਾਂ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 2016 ਵਿਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਢੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2015-16 ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ 54 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ 2022 ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਆਮਦਨ 108 ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। 108 ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਡੰਗਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਜਦੋਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਿਚ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੱਪੜਾ, ਮਕਾਨ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਾਫ਼ ਵਾਤਾਵਰਨ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਤੀ ਜੀਅ ਆਮਦਨ ਅੰਸਤਨ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਸਤਨ ਅੰਕੜੇ ਜਿੰਨਾ ਕੁਝ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ ਇਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸੀਮਾਂ, ਛੋਟੇ, ਅਰਧ-ਦਰਮਿਆਨੇ, ਦਰਮਿਆਨੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਕ ਵਿਚ 68 ਫੀਸਦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 2.5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ 18 ਫੀਸਦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਕਿਸਾਨ ਹਨ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 2.5 ਏਕੜ ਤੋਂ 5 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਕ ਵਿਚ 86 ਫੀਸਦੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਸੀਮਾਂਤ ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ 14 ਫੀਸਦ ਕਿਸਾਨ ਅਰਧ-ਦਰਮਿਆਨੇ, ਦਰਮਿਆਨੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨ ਸ਼ੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਸ਼ੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਲਕ ਦੀ 50 ਫੀਸਦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਬਾਦੀ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬੇਤਰ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਆਬਾਦੀ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਪੇਂਡੂ ਕਾਰੀਗਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਏ ਹਨ ਕਿ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੀਮਾਂਤ, ਛੋਟੇ, ਅਰਧ-ਦਰਮਿਆਨੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਜੇ ਨੂੰ ਮੜਨ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਕੀ ਸੋਚਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਇਸ ਕਰਜੇ ਉਪਰਲਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੌੰਡਿਆਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਬਲਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਵਿਹੂਣੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਪੇਂਡੂ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਰਗਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਰਗ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਪੱਤੀ ਦੇ ਬੱਲੇ ਵਾਲੇ ਉਹ ਦੋ ਢੰਡੇ ਹਨ ਜੋ ਘਸਦੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ, ਟੁੱਟਦੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁੱਛੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਧੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਸੀ, ਬੋਧਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣਾਂ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਉਪਰ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ-ਪੱਖੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਮਾਡਲ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਸ਼ਨ-ਤੁਹਾਰਤ ਬੰਦ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ

ਪਿੰਗੋਜ਼ੀਰੀ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ
ਤਸੱਚਦ ਨੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਰਵੀਂ ਥਾਂ ਮੱਲੀ ਹੋਈ
ਹੈ। ਇਹ ਤਸੱਚਦ, ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕ
ਲਹਿਰਾਂ ਉਸਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼, ਇਹ ਲਹਿਰਾਂ, ਮਨੁੱਖ
ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਰਮਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਤੇ
ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਇੱਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਸੀ
ਸਾਂਝਾਂ ਪੱਕੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੋਂ ਉਠਿਆ, ਦੇਸ਼ ਭਰ 'ਚ
ਫੈਲਿਆ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ, ਜੋ ਹੁਣ ਜਨ-ਅੰਦੋਲਨ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ
ਹੈ, ਇਸਦੀ ਪਕੇਰੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਸਦੀਆਂ
ਬਾਅਦ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼, ਕਾਲ, ਕੌਮ, ਨਸਲ, ਰੰਗ,
ਲਿੰਗ ਭੇਦ ਆਦਿ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹਵਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ
ਮੁਗਲ ਸਲਤਨਤ ਦੀ ਵਸੋਂ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕ ਬਥੀਲੇ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਸਨ,
ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਦੇ, ਸਮਾਜੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਉਤੇ ਅੱਪੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਤਾਂ ਦੀਆਂ
ਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਂ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਸੋਂ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ
ਆਪਣੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।
ਕਿਸਾਨ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਗਾਨ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ
ਗੱਲ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਲੀਆ ਬਕਾਇਦਗੀ
ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਪਰ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਾਮੰਤੀ
ਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ।

ਇਹੋ ਹਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਖਾਸ ਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਹੁਮੈਤ
 ਦੇ ਸਮੇਂ ਚੱਹੇ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ
 ਪ੍ਰਤੀ ਲਈ ਸਾਮੰਤੀ ਸ਼ਾਹਾਂ ਵਰਗੇ ਅੰਡਾਨੀਆਂ, ਅੰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ
 ਛਿੱਡ ਦਾ ਝੁਲਕ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਾਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ
 ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਪੱਤੀ ਸਿਵਾਏ ਵੱਡੇ ਦਮਗਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰ
 ਦਾ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਭਰਵੇ
 ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
 ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨੀ, ਲੋਕਾਈ ਵਿਰੋਧ ਦੇ
 ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਕਿਸਾਨ
 ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰੂਆਂ ਉਤੇ ਪੂਰੇ ਸਿਦਕ, ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਥੈਂਡੇ ਹਨ,
 ਅੰਤਮ ਜਿੱਤ ਤੱਕ, ਤਿੰਨੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੱਕ।

ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਭਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੋਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਆਸ ਕਿਵੇਂ ਮੱਧਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣੀ, ਇਹ ਇਸ ਅੰਦੇਲਨ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆਂ, ਸੁਣਿਆਂ ਹੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ, ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਠਾਂ ਚ ਦਿੱਲੀਂ ਦੀਆਂ ਬੁਰ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਕਾਰ ਭਰਦੇ ਲੋਕ, ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸੋਸ਼ਣ, ਪੈਖੇ, ਦਮਨ, ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਬਾਕੀ ਨਾਲ ਢੁਨੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੂੰ ਵੇਚਕੇ ਪੈਸੇ ਵੱਟੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜੀ ਦਰ ਪੰਜੀ ਇਹ ਸੰਗਰਾਮ ਅੱਗੇ ਵਿਧਿਆ ਹੈ
 ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਉਤੇ ਉਦੋਂ ਪੁਰ੍ਹਿਆ, ਜਦੋਂ ਅੰਦੇਲਨ
 ਦੇ ਆਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਪੁਰੇ ਦੇਸ਼
 ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਅੰਦੇਲਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪਾਪਤਤਾ
 ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ
 ਚੁਲਾਂ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੋਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ
 ਹਰ ਪਿੰਡ, ਹਰ ਕਸਬੇ, ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਹਰ ਸੂਬੇ 'ਚ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ
 ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਬੰਦ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ
 ਚੜ੍ਹਿਆ, ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮ ਨੂੰ ਇਹ
 ਬਿਆਨ ਦੇਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
 "ਕੇਂਦਰ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤੇ
 ਸਰਕਾਰ ਮਸਲ ਦਾ ਹੱਲ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ"।

ਉੱਜ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਛਲਾਵਾ ਹੈ।
 ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਫੇਲ੍ਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਕੌਝੇ ਢੰਗ-ਤਰੀਕੇ ਵਰਤੇ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ “ਪਰਜੀਵੀ” ਦੱਸਿਆ। ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ, ਅਤਿਵਾਦੀ ਕਿਹਾ। ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਲਗਾਏ ਲੰਗਰਾਂ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਧੰਨ ਉਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ। ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕੀਤਾ। 26 ਜਨਵਰੀ 2021 ਨੂੰ “ਟਰੈਪ” ਲਗਾ ਕੇ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਵੱਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਪੋਹੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੱਕ ਗਰਦਾਨਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਾਂ ਬੁਲਾਈਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਸ਼ਾਂਮੇਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਚ ਵੱਖਨੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ (ਫੁੱਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ) ਰਾਹੀਂ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ

ਕਿੱ ਆਜੂਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗਿਰੀ ਖਤਮ ਕਰਕੇ, ਕਣ ਖ਼ਰੀਦ ਦੇ ਪੈਸੇ ਸਿੱਧੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਚਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਜੂਤੀਆਂ ਚੰ ਉਵੇਂ ਦੀ ਛੁਟ ਪਾਉਣ ਵਰਗੀ ਚਾਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਛੁਟ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਰਮੀਂ ਹਿਤਥਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਨਾਮ ਉਤੇ ਵੰਡ ਕਰੋ ਚਾਲ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਅੰਦੇਲਨਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਪਾਰਟੀ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵੱਧ ਰਹੇ ਹੈਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਗੱਠੋਜੜ ਦਾ ਸਾਥ ਛੁੱਡਿਆ, ਉਥੇ ਅਕਾਲੀਵੀ ਭੀ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਗਏ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸਬੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਹਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਘੇਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਕਾਲੇ ਕਾੰਨ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਹੋਣ ਅਤੇ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ।

ਪੰਜਾਬ, ਮਾਰਚ 2022 ਵਿਖੇ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਹੀ
ਮੋ:9815802070

ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ 'ਚ 117 ਸੀਰੀਜ਼ ਉਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ
ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ
ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ
ਵੱਡੀ ਕਿਰਕਿਰੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ
ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ
ਮਿਲਣੇ ਅੱਖੇ ਹੋ ਗਏ। ਇਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ
ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਾ ਵੱਡਾ ਵਿਹੇਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਨੇ ਕਦੇ ਚਿਤਵਿਆ ਹੋ
ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ।

ਪ ਪਲਾਹੀ 27 ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ ਮਲੋਟ ਵਿਖੇ
02070 ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰੁਣ ਨਾਹੀਂ ਤੇ ਹਮਲਾ
ਹੋਇਆ। 25 ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ
ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਣੀ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਘੁਰਾਓ ਕੀਤਾ
ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ
ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਤੀਕਸ਼ਣ ਸੂਦ ਦੀ ਕੌਠੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੋਰਾ
ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। 25 ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਬਿੰਡਿਆ 'ਚ ਭਾਜਪਾ
ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਵੜ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਭੈਨ-ਤੇਵੇਂ ਕੀਤੀ। 13
ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ 'ਤੇ
ਟਾਂਡਾ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਨਿਖੇਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ
ਹਮਲਾਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਖ਼ਤ ਕਾਗਵਾਈ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਪਰ
ਨਾਲ ਹੀ 27 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ
ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਹਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਖੇਤੀ ਕਾਰੂੰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ
ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਤੁੰਤ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੁੱਧ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸਾਨ ਮਸਲੇ
ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੋਧਿਆਨੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੱਦੇ ਦੀ
ਉਪਜ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਕਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਾਰਾਨ ਖਿੱਚਣ ਅਤੇ
 ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ
 ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿਚਲੀਆਂ
 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕਿਸਾਨ, ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਈੰਡੰਬਲ
 ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਵਿਰੁੱਧ
 ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ
 ਦੁਰਦਸ਼ਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ
 ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਦੁਪਰਿਆਰੇ ਵਿਵਹਾਰ, ਕਰਜ਼ ਮੁਆਫ਼ ਨਾਲ
 ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ
 ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਅਭ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
 ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖੇ ਸੂਬਿਆਂ
 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਧੰਨ ਕੁਝੇਰ
 ਨਾਲ ਪਾਈ ਸਾਂਝ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਸਾਂਸੇ ਵੇਚਣ, ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ
 ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ
 ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਿਆਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ
 ਬਾਤ ਪਾਉਣੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲਦੇ। ਇੱਜ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦਾ
 ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਅੰਤਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ
 ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ ਕਾਰਨ ਵੀ ਵਧੇਰੇ
 ਬਦਨਾਮੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ ਦੀ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਦੀ
 ਪਾਰਲੋਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ, ਕੈਨੋਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀ
 ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ
 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ
 ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਫਿਲੀ ਹਸਤੀਆਂ
 ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਚੁੱਧ
 ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾ
 ਚਿਹਰਾ-ਮੋਹਰਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੋਰ ਪੇਤਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ
 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਗਿਆਰਾਂ-ਬਾਰਾਂ ਵੇਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਢੌਂਗ
 ਰਚਕੇ, ਕਿਸਾਨ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਸੇ ਨੇਪਰੇ ਨਹੀਂ ਚਾੜੀ ਗਈ।
 ਦੇਸ਼, ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮੁਹੱਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ
 ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਪੜੀ
 ਵਤੀਰੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਸ
 ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਆਂਦੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅੰਦੇਲਨ
 ਦੌਰਾਨ 300 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦੇ ਢੱਕੇ ਹਨ

ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦ ਕਨਾ ਉਤ ਜੁ ਨਹੀਂ ਸਰਕ ਰਹਾ।
ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ
ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਵ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ,
ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਮੰਦੇਸ਼ ਹਾਲ ਅਤੇ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ
ਤੋਂ ਚਿੱਤਰ ਨਹੀਂ। ਉਸਦੀ ਚਿੱਤਾ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬ,
ਹਰਿਆਣਾ, ਪ੍ਰਾਪੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮੱਧਪੂਰੈਸ਼, ਬਿਹਾਰ,
ਉੜੀਸਾ, ਤਿੰਡਾਣਾ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਅਸਰ ਵੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ
ਪਾਰਟੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ
ਕਿ ਉਹ ਜਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਣੀ
ਗਜ਼ਰਾਤ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ
ਤਿਆਗਯਤੀਆਂ ਹੋ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸੁਮੁਚੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਸਬਚ ਸਿਖਣ
 ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ
 ਉੱਤੇ ਆਈ ਦਿਖਾਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
 ਸੇਵੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੂੰ ਸ਼ਬਦ ਸਿਖਾਉਣ
 ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਵਤੀਰਾ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ
 ਅਕਬਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਾਉਂਦਾ
 ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਭੌਂ ਦੀ ਵਾਹੀ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ
 ਇੱਕ ਜੂੰ ਵੇਵਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
 ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ
 ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣ ਕਿ ਸਾਰੀ
 ਵਾਹੀ ਯੋਗ ਭੌਂ ਉੱਤੇ ਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ
 ਉਗਰਾਹੀ ਨੇਮ-ਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਕਬਰ ਦੇ ਵਿੱਤ
 ਵਿਭਾਗ ਨੇ, ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖੀ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਸੀ, ਨੇ ਫੁਰਮਾਨ
 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੱਸੇ
 ਵਿੱਚ ਭੌਂ ਰੱਸੀਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ
 ਖਿੱਚੀਆਂ ਜਾਂ ਛਿੱਲੀਆਂ ਫੜੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਬਾਂਸਾਂ
 ਨਾਲ ਨਾਪੀ ਜਾਵੇ।

खतरनाक साबित हो सकती है दूसरी लहर

जनता की लापरवाही से देश में फिर बढ़ता कोरोना का कहर

रमेश सर्वफथमोरा

देश में एक बार फिर से कोरोना का संक्रमण हो रहे हैं। जहां नेताओं द्वारा भारी भीड़ जुटाकर क्योंकि उनके द्वारा एक स्थान से दूसरे स्थान गया था। जिससे कोरोना संक्रमण पर काफी पर अधिक यात्राएं की जाती है। देश में अब हद तक काबू पाया गया था। मगर जैसे जैसे बढ़ती भी चिंता बढ़ा रही है दिसंबर के लोगों की संख्या में एकाएक भारी वृद्धि हो जा रहा है। बहुत से प्रदेशों में नगरीय निकाय तक करीब 1.21 करोड़ लोग इस महामारी देश अनलाक होता गया देश में कोरोना केस की चपेट में आ चुके हैं। करीब 1.14 करोड़ की रफ्तार भी बढ़ती गई।

आयु के लोग कोरोना के बड़े स्प्रेडर हैं। हुआ था तब देश में लॉक डाउन लगा दिया भी तेज हो रही है। सिर्फकोरोना के केस ही तेजी से बढ़ता जा रहा है। कोरोना संक्रमित बड़ी बड़ी जनसभाओं का आयोजन किया गया था। जिससे कोरोना संक्रमण पर काफी अधिक यात्राएं की जाती है। देश में अब हद तक काबू पाया गया था। मगर जैसे जैसे बढ़ती भी चिंता बढ़ा रही है दिसंबर के लोगों की संख्या में एकाएक भारी वृद्धि हो जा रहा है। बहुत से प्रदेशों में नगरीय निकाय तक करीब 1.21 करोड़ लोग इस महामारी देश अनलाक होता गया देश में कोरोना केस बाद मार्च महीने में पहली बार मौतों का रही है। जिससे आम आदमी डरकर खुद को व पंचायती राज के चुनाव संपन्न हुए हैं। वहां की चपेट में आ चुके हैं। करीब 1.14 करोड़ की रफ्तार भी बढ़ती गई।

असुरक्षित महसूस करने लगा है। पिछले कुछ भी कोरोना गाइडलाइंस की जमकर धन्जियां महीनों से कोरोना को लेकर देश में गंभीर उड़ाई गई। रेलए बसों में खचाखच सवारियां जान गंवाई हैं। 5.48 लाख लोगों का इलाज से 50 हजार एक्टिव मामले 32 दिन में रही है। यह आंकड़ा बढ़ता ही जा रहा है। भारत लापरवाही देखी जा रही है। जिसका नतीजा भरकर सफर किया जा रहा है। बाजारों में है कि इन दिनों कोरोना संक्रमित लोगों की भारी भीड़ उमड़ रही है। शादी विवाह व संख्या में कई गुना बढ़ती होने लगी है। अन्य धार्मिक ए सांस्कृतिक परिवारिक समारोह देश के महाराष्ट्र गुजरात, केरल पंजाब छत्तीसगढ़ में बड़ी संख्या में लोग एक स्थान पर एकत्रित दिल्ली कर्नाटक तमिलनाडु सहित कई प्रदेशों हो रहे हैं। जिससे कोरोना का प्रसार तेज हो में तो कोरोना संक्रमण के कारण स्थिति रहा है। देश में आमजन को कोरोना की वैक्सीन बिगड़ने लगी है। पिछले वर्ष लॉकडाउन के लगाई जा रही है। मगर उसकी रफ्तार इतनी दौरान लगी पार्वदियों को सरकार ने धीरे धीरे धीमी है कि हर देशवासियों को कोरोना की समाप्त कर दिया था। मगर पांबंदी हटाने के वैक्सीन लगाने में वर्षों लग जाएंगे। 16 उपरांत भी सरकार गाइडलाइन जारी कर लोगों जनवरी से देश में कोरोना की वैक्सीन लगनी को सचेत करती रहती है। सरकार ने लोगों शुरू हुई थी। द्वादश माह बीत जाने के बाद अब से सोशल डिस्टेंसिंग रखने लगातार मास्क तकरीबन 6 करोड़ लोगों को ही कोरोना लगाने व एक स्थान पर निर्धारित संख्या से वैक्सीन की प्रथम डोज लग पाई है। कोरोना अधिक लोगों के एकत्रित नहीं होने की सलाह वैक्सीन लगाने में भी सरकार द्वारा कई तरह देती रही है। मगर लोग लाकडाउन हटने के की बंदिश लगाई गई है। जिस कारण देश के साथ ही देश को कोरोना मुक्त समझकर हर व्यक्ति को कोरोना से बचाव का टीका नहीं लगाने की अवहेला करने लगे। नहीं लग पाया है। अब सरकार ने 45 वर्ष से उसी का नतीजा आज हमें कोरोना की तीसरी अधिक उम्र के लोगों को कोरोना का टीका लगाने के लिए इंडिया के निर्देशों की अवहेला करने लगे। जबकि कम

आयु के लोग कोरोना के बड़े स्प्रेडर हैं। हुआ था तब देश में लॉक डाउन लगा दिया भी तेज हो रही है। सिर्फकोरोना के केस ही तेजी से बढ़ता जा रहा है। कोरोना संक्रमित बड़ी बड़ी जनसभाओं का आयोजन किया गया था। जिससे कोरोना संक्रमण पर काफी अधिक यात्राएं की जाती है। देश में अब हद तक काबू पाया गया था। मगर जैसे जैसे बढ़ती भी चिंता बढ़ा रही है दिसंबर के लोगों की संख्या में एकाएक भारी वृद्धि हो जा रहा है। बहुत से प्रदेशों में नगरीय निकाय तक करीब 1.21 करोड़ लोग इस महामारी देश अनलाक होता गया देश में कोरोना केस बाद मार्च महीने में पहली बार मौतों का रही है। जिससे आम आदमी डरकर खुद को व पंचायती राज के चुनाव संपन्न हुए हैं। वहां की चपेट में आ चुके हैं। करीब 1.14 करोड़ की रफ्तार भी बढ़ती गई।

आयु के लोग कोरोना के बड़े स्प्रेडर हैं। हुआ था तब देश में लॉक डाउन लगा दिया भी तेज हो रही है। सिर्फकोरोना के केस ही तेजी से बढ़ता जा रहा है। कोरोना संक्रमित बड़ी बड़ी जनसभाओं का आयोजन किया गया था। जिससे कोरोना संक्रमण पर काफी अधिक यात्राएं की जाती है। देश में अब हद तक काबू पाया गया था। मगर जैसे जैसे बढ़ती भी चिंता बढ़ा रही है दिसंबर के लोगों की संख्या में एकाएक भारी वृद्धि हो जा रहा है। बहुत से प्रदेशों में नगरीय निकाय तक करीब 1.21 करोड़ लोग इस महामारी देश अनलाक होता गया देश में कोरोना केस बाद मार्च महीने में पहली बार मौतों का रही है। जिससे आम आदमी डरकर खुद को व पंचायती राज के चुनाव संपन्न हुए हैं। वहां की चपेट में आ चुके हैं। करीब 1.14 करोड़ की रफ्तार भी बढ़ती गई।

आंकड़ा लगातार बढ़ रहा है। पिछले

पहुंचे थे। लेकिन इस बार 11 मार्च से 27 में कोरोना वायरस का एक नया वेरिएंट मिला

नेशनल सेंटर फॉर डिसीज कंट्रोल का कहना मार्च के बीच यह आंकड़ा पहुंच गया जो है जिसे डबल म्यूटेंट का नाम दिया जा रहा

है कि भारत के 18 राज्यों में नए कोरोना बहुत डरावना है। पहले की तरह इस बार भी है। यह महाराष्ट्र और दिल्ली जैसे राज्य में

वायरस के 771 वेरिएंट मिले हैं। इनमें से सबसे अधिक कोरोना का संक्रमण महाराष्ट्र पाया जा रहा है। जिसकी वजह से कोरोना

736 यूके वेरिएंट 34 मामले दक्षिण अमेरिकी में देखने को मिल रहा है। महाराष्ट्र में पिछले के नए मामले और मृत्यु की संख्या में बहुत

वेरिएंट और एक मामला ब्राजीली वेरिएंट साल जहां 11 हजार से 22 हजार के सप्ताहने तेजी से वृद्धि हो रही है। इस साल 24 मार्च

का सामने आया है। भारत सरकार का कहना में 31 दिन लगे थे। इस बार यह आंकड़ा को केंद्र सरकार ने महाराष्ट्र और पंजाब में

है महाराष्ट्र और पंजाब चिंता का विषय है। सिर्फ 9 दिन में ही पार हो गया है। मुंबई कोरोनावायरस के नए मामले आने को लेकर

इन दो राज्यों के अलावा गुजरात और मध्य शहर तो कोरोना का घातक शिकार बना हुआ गंभीर चिंता जारी ही थी। केंद्र सरकार के स्वास्थ्य

प्रदेश में भी कोरोना के मामले डराने लगे हैं। है। महाराष्ट्र जैसा हाल ही गुजरात का है। मंत्रालय का कहना है कि कोरोना के नए

स्वास्थ्य मंत्रालय के सचिव राजेश भूषण ने जहां बीते एक हप्ते से हर रोज 1500 से डबल म्यूटेंट वेरिएंट को दिल्लीए महाराष्ट्र और

बताया कि देश में कोरोना वायरस से सबसे अधिक कोरोना संक्रमण के मामले सामने कुछ अन्य राज्यों में पाया गया है। जो पहले

ज्यादा प्रभावित दस जिलों में से आठ महाराष्ट्र आ रहे हैं। पंजाब में भी हर रोज 2500 से ब्रिटेन साउथ अमेरिका और ब्राजील में मिला

में हैं कोरोना वायरस की नई लहर कई मामलों ज्यादा कोरोना के पॉजिटिव के केस आ रहे था। देश के 18 राज्यों और केंद्र शासित

सबसे अधिक केस चिंता की बात है। महाराष्ट्र देश के 18 राज्यों के 10 ए 787

सरकारी निर्देशों की अवहेला करने लगे। से हर रोज 50 हजार से अधिक कोरोना केरल, गुजरात, पंजाब कर्नाटका में मौजूदा सैपल में कुल 771 वेरिएंट मिले हैं। इनमें

उसी का नतीजा आज हमें कोरोना की तीसरी अधिक उम्र के लोगों को कोरोना का टीका पॉजिटिव के मामले सामने आ रहे हैं। पिछले

केस का 70 फीसदी से अधिक हिस्सा है। 736 यूके 34 साउथ अमेरिकन और एक

लहर के रूप में देखने को मिल रहा है देश लगावाने के लिए इजाजत दी है। जबकि कम साल जब कोरोना वायरस का संक्रमण शुरू हुआ इन प्रदेशों में हर दिन कोरोना की रफ्तार और ब्राजीलियन है।

सरकार द्वारा एयर इंडिया के निजीकरण की ओर बढ़ते कदम

अशोक भाटिया

इस समय भारत समेत पूरी दुनिया सदी की सबसे खतरनाक महामारी से प्रभावित है कोविड-19 में तबाह हुए। एयरलाइन बिजनेस को नियमित रूप से लाभ में चलाना सबसे कठिन काम होता है खासकर महामारी के दौर में यह नामुमकिन है। दुनियाभर में कई एयरलाइंस ने दिवालिया होने के लिए आवेदन दिया है और कई अन्य एयरलाइंस को सरकार से आर्थिक मदद भी मिली है। सरकार ने 2002.03 के बाद पहली बार किसी सार्वजनिक क्षेत्र के बिजनेस का निजीकरण करने के अपने प्रयास में एयर इंडिया को सही दिशा में लाने में भी बहादुरी दिखाई है। अगर एक कम जटिल और अधिक लाभदायक बिजनेस का निजीकरण करने की पहले कोशिश होती तो शायद अच्छा होता ह

अपने घर में संवेदनशील बच्चों का इस तरह ध्यान रखें

खेलना. कूदना शरारत करना आदि बच्चों के लिए बदलने की जगह उसकी रुचि को बढ़ावा देने की सामान्य सी बात है लेकिन वहाँ कुछ बच्चे अपनी कोशिश कीजिए। मनोवैज्ञानिकों के अनुसार अपने बच्चे को जबरदस्ती अन्य बच्चों की तरह एकिटव और स्मार्ट बनाने की जरूरत नहीं है। हर बच्चा एक. सा नहीं होता। अगर बच्चा घर में ज्यादा रहना पसंद करता है तो उसे किताबों ऐ पेंटिंग ए कहानी लेखन जैसी चीजों में व्यस्त किया जा सकता है। इस तरह से बच्चे भविष्य में कमाल दिखा सकते हैं। हां थोड़ी बहुत सामाजिकता के लिए उसे अकेले में प्यार से समझाएं और किसी भी काम को करने के लिए सही और सही कारण सामने रखें। बच्चा संतुष्ट हो जाएगा तो खुद उस काम को करेगा। हम अकसर ही बच्चों पर अपना पूरा अधिकार समझते हुए उन्हें कहाँ भी डांट लगा देते हैं लेकिन संवेदनशील बच्चे इन्हीं बातों को दिल से लगा बैठते हैं। उनका सोचने का तरीका नकारात्मक होने लगता है और धीरे. धीरे उन्हें सामान्य सी बात समझना कीसी से मिलता नहीं। ऐसे में आप उस पर सामाजिकता का जोर डालना बंद कर दीजिए। उसके व्यवहार को

खेलना. कूदना शरारत करना आदि बच्चों के लिए बदलने की जगह उसकी रुचि को बढ़ावा देने की कोशिश कीजिए। मनोवैज्ञानिकों के अनुसार अपने बच्चे को जबरदस्ती अन्य बच्चों की तरह एकिटव और स्मार्ट बनाने की जरूरत नहीं है। हर बच्चा एक. सा नहीं होता। अगर बच्चा घर में ज्यादा रहना पसंद करता है तो उसे किताबों ऐ पेंटिंग ए कहानी लेखन जैसी चीजों में व्यस्त किया जा सकता है। इस तरह से बच्चे भविष्य में कमाल दिखा सकते हैं। हां थोड़ी बहुत सामाजिकता के लिए उसे अकेले में प्यार से समझाएं और किसी भी काम को करने के लिए सही और सही कारण सामने रखें। बच्चा संतुष्ट हो जाएगा तो खुद उस काम को करेगा। हम अकसर ही बच्चों पर अपना पूरा अधिकार समझते हुए उन्हें कहाँ भी डांट लगा देते हैं लेकिन संवेदनशील बच्चे इन्हीं बातों को दिल से लगा बैठते हैं। उनका सोचने का तरीका नकारात्मक होने लगता है और धीरे. धीरे उन्हें सामान्य सी बात समझना भी मुश्किल पड़ने लगता है। बच्चों की भावनाओं की

जिम्मेदारी आपकी है। उसे चोट न पहुंचने दें। अपने बच्चे को अकेले में मौका देखकर समझाएं। किसी कारणवश सबके बीच डांटना पड़ा भी तो बाद में उसे उस डांट का कारण देकर तसली दें। जब बच्चे को आपका टोकना पसंद नहीं आता तो जाहिर है दूसरों का बिल्कुल नहीं आएगा। ऐसे में अपने बच्चे की संवेदनशीलता के बारे में पहले ही टीचर और दूसरों को बता दें तकि बच्चा उन लोगों के बीच सहज महसूस कर सके। बच्चे की संवेदनशीलता का ध्यान रखते हैं समय इस बात का ख्याल भी जरूरी है कि कहीं वो बिगड़ न जाए। बच्चे के लिए मां बदल सकती हैं लेकिन दुनिया नहीं। ध्यान रखें कि बड़े होकर उसको भी जीवन के उत्तर. चढ़ाव देखने होंगे। इसके लिए आप बच्चे से अपने घर के नियमों का पालन जरूर करवाइए। बच्चे के लिए नियम तोड़ना उसे जिह्वा बना देगा। इसके साथ ही आपको भी बच्चे की दिनचर्या का पूरा ध्यान रखना होगा। संवेदनशील बच्चे बदलावों को आसानी लिए राजी होने का मौका दें।

बच्चों को अच्छी व गहरी नींद ऐसे आएगी

बच्चों को सुलाना आसान नहीं होता क्योंकि पसंद के हिसाब से होने चाहिए तभी बच्चा जरा सी भी आवाज से उनकी नींद टूट जाती उस कमरे से जुड़ाव महसूस करेगा। बच्चे हैं पर साथ में सुलाकर आप उसे आत्मनिर्भर को जो भी चीजें पसंद हों वह उसके कमरे बनने से रोकती हैं इसलिए उनको अलग में सजाएं। कुल मिलाकर बच्चे को यह सुलाएं। रही बात उम्र की तो इस पर सबके एहसास हो कि यह उसका अपना कमरा है अपने अपने विचार हो सकते हैं। कुछ लोग जो उसके लिए सजाया गया हैं। बच्चे के 3.4 साल की उम्र के बाद से ही बच्चे को कमरे में शांति भी जरूरी है। यहाँ शांति का अलग सुलाने की बात कहते हैं तो वहाँ मतलब यह बिल्कुल नहीं कि घर में कोई कुछ लोग इसकी सही उम्र 6.7 साल मानते आवाज न हो। बच्चों को आम आवाजों के हैं। इस सबके बीच आपको सबसे पहले बीच सोने में कोई परेशानी नहीं होती। बस बच्चों की सोने से जुड़ी आदतों को समझना ख्याल यह रखें कि कमरे में कोई होगा। बिना इन आदतों को समझे बच्चे को आर्टिफिशियल आवाज न आएं जैसे टीवी अलग सुलाना कठिन होता है। ऐसे में ये की या म्यूजिक सिस्टम की। इससे उनकी जरूरी है कि आप उनकी नींद को ठीक से नींद में बाधा आती है।

समझें और इसको समझ कर ही उनको अलग सुलाने की योजना बनाएं।

हर बच्चे का तरीका अलग

हर बच्चे को सुलाने का तरीका अलग। अलग नींद क्यों नहीं आ रही है। पर इसका कारण हो सकता है। इसलिए जब भी आप बच्चे उनके असहज कपड़े भी हो सकते हैं। हो को अलग सुलाने की सोचें तो इस बात पर सकता है कि उनके कपड़े कुछ टाइट हों या तवज्जों दें कि वह कैसे सोता है। हर बच्चा फिर उनको उन कपड़ों में ज्यादा गर्मी लग अपने। आप में अलग होता है। बेहतर यही रही हो।

होगा कि आप अपने बच्चे को पहले समझें इन बातों का भी रखें ध्यान

और अपना नया तरीका आजमाएं।

कमरा हो बच्चे की पसंद का

सोने का वातावरण भी अनुकूल होना जरूरी है। जब आप बच्चे को अलग सुलाने के बारे सुलाने से पहले बच्चे की मालिश करना भी में सोचें तो सबसे पहले उसके कमरे पर काफी फथदेमंद रहता है। इससे उसको अच्छी ध्यान दें। उसके कमरे का इंटीरियर ए परदे नींद आएगी। सुलाने से पहले बच्चे की सफई का रंग ए उसकी बेडरीट ए सब कुछ उसकी पर भी ध्यान दें। खास कर नाकए कान और

रंग से जाने बच्चों का स्वभाव

मुह की ठीक से सफई करके उन्हें सुलाएं बच्चे रंग से जाने बच्चों का स्वभाव

को सुलाते वक्त कमरे में अंधेरा जरूर कर बच्चे बहुत मासूम होते हैं। उनका दिल पाक दें। क्योंकि अंधेरे में नींद से जुड़ा हार्मोन साफहोता है। जो उनके मन में होता वह वही खूद व खूद इनकी ओर हो जाता है। ऐसे सक्रिय होता है। यही हार्मोन नींद लाने में बोलते और वही करते हैं। फिर भी कई बार बच्चे हमेशा सकारात्मक सोच रखते हैं और सहायक होता है कमरे की खिड़की के परदे मां. बाप बच्चे को समझ नहीं पाते। कभी जीवन के उत्तर. चढ़ाव देखने होंगे। इसके लिए आप बच्चे से अपने घर के नियमों का पालन जरूर करवाइए।

भी बंद कर दें। ताकि बच्चा बाधारहित अच्छी उनको क्या हुआ है। वह क्या चाहते हैं। इन्हीं नींद ले सके। धीमा संगीत और वार्म लाइट इन्हीं कारणों से अभिभावक बच्चे के स्वभाव पसंद होता है। इस रंग को पसंद करने वाले भी बच्चे को अच्छी नींद देने में मददगार को लेकर परेशान होने लगते हैं। अब आपको तेज दिमाग के सथ पक्के इरादों वाले और होते हैं। इसकी व्यवस्था आप उसके कमरे में बच्चे के स्वाभाव को लेकर चिंता करने के कड़वी जबान के होते हैं लेकिन इनका मन कर सकती हैं। जब आपका बच्चा सो रहा जरूरत नहीं है। आप अपने बच्चे के फेवरेट के साफहोते हैं।

होए तो घर में तेज आवाज वाले उपकरण कलर के माध्यम से उनकी पर्सनलिटी व लाल रंग फेवरेट जैसे मिक्सी वैक्यूम क्लीनर आदि का स्वभाव के बारे में जान सकते हैं। तो चलिए होता है वह स्वभाव के शरारती और बहुत इस्तेमाल न करें। इससे बच्चे डर कर जाए जानते हैं उन तरीकों के बारे में। फुर्तिले होते हैं। इन्हें किसी भी तरह की जाते हैं।

नीला रंग-जो बच्चा नीले रंग को पसंद करता

रोक. टोक पसंद नहीं होती। ऐसे बच्चे अपने आकर्षक व आत्मविश्वासीय होते हैं। ये

आप चाहें तो बच्चे के साथ सो सकती हैं। है वह हमेशा खूद को दूसरों से बेहतर दिखाने की कोशिश करता है। उनका स्वाभाव न तरीके से रखते हैं। जब तक कि वह सो नहीं जाता लेकिन उससे कोशिश करता है। उनका स्वाभाव न तरीके से रखते हैं। लिपट कर ना सोएं वरना उसको इसकी ज्यादा चंचल और न ही भोला होता है। पीला रंग-पीले रंग को पसंद करने वाले बच्चे आदत हो जाती है और आपके हटते ही खेल. कूद करने के साथ ही इनको पढ़ाई शांति व सादगी प्रिय होते हैं। ऐसे बच्चे उसकी नींद टूट जाती है। बेहतर यही होगा लिखाई का भी शाँक होता है। जिन बच्चों अपनी बात को जल्दी किसी के साथ शेरर कि आप अपने बच्चे को इस तरह की आदत को यह रंग पसंदीदा होता है वह अपने काम नहीं करते। ये बच्चे कभी झूठ नहीं बोलते। ना डालें जब बच्चा हल्की नींद में होए तभी से मतलब रखते हैं ज्यादा किसी से बात नहीं उसे गोद से या झूले से निकाल कर बिस्तर करते।

हरा रंग-हरा रंग पसंद करने वाले बच्चे बड़े चाहते हैं।

प्राचीन मान्यता है कि शमी का पेड़ घर में सौभाग्य लाता है। इस कारण इसे घर के अंदर लगा पाना संभव नहीं हो पाता है। इस कारण आप घर में शमी का पेड़ लगा सकते हैं। नकारात्मक शक्तियों को समाप्त करता है - शमी के कांटों का प्रयोग तंत्र ए मंत्र बाधा और नकारात्मक शक्तियों के नाश के लिए होता है। शमी के पूले पत्ते जड़े टहनी और रस का प्रयोग शनि संबंधी दोषों को दूर करने के लिए भी किया जाता है। आयुर्वेद में शमी के वृक्ष का प्रयोग गुणकारी औषधि के रूप में भी किया जाता है। पुर

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Khara Sach
ਖਰਾ ਸਚ

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Cheif Editor
Pritpal Kaur

+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 97

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

07 April to 13 April, 2021

Looking for your **DREAM HOME**
Your Search Ends Here

kw LIBERTY
KELLERWILLIAMS. REALTY

Luxury Home

Form Your Family

Jatinder Kaur

Licensed Real Estate Salesperson
Cell : (646)-645-4753
jkaur.kw.com
Jatinderkaur@kw.com

With expertise
in real estate,
entrepreneurship,
technology, and more,
our leaders have the
tools to clear a path
toward success.

Mohinder Singh Peroze Sangowal

Consultant
Ph : +1-917-517-6942

96-10 101 Ave, Ozone Park, NY 11416
P : (718) 848-4700 F : (718) 848-4865 www.kwl liberty.com

How to get rid of MIGRAINE (Natural Remedies)

Migraine is a neurobiological disorder involving both neurological and vascular changes in the brain during an attack. A recurrent throbbing headache, often in one side of the head, frequently accompanied by nausea, vomiting, and extreme sensitivity to light and sound. Migraines may include a stage called aura, which is marked by visual disturbances (flashes, splotches, zigzags, or shimmering colored lights surrounding a blind spot). It may even cause tingling in your legs and arms. Migraines aren't typical headaches.

There are some things that can trigger the onset of a migraine headache:

Fasting or skipping meals have also been known to trigger migraine headaches

Sleeping pattern disruptions, including jet lag, sleep deprivation, or over-sleeping

Environmental changes, such as drastic changes in temperature or humidity

Hormonal changes, such as those caused by hormone medications, pregnancy, menopause, and menstruation

Medications, such as vasodilators and oral contraceptives

Stress, both at work and at home

Drinks mainly caffeinated beverages and alcohol—especially wine

Foods, including processed food, very salty food, and aged cheese

Food additives, such as MSG and aspartame

Sensory stimuli, including sun glare, bright lights, loud noises, unusual smells, and anything that overtaxes the nervous system

Physical exertion, including both exercise and intense sexual activity

Natural remedies are a drug-free way to reduce migraine symptoms.. It would also keep you worry-free of any side effects that drugstore medications might have.. But, Severe migraines may require treatment with prescription or over-the-

counter (OTC) medication. Talk to your doctor about a treatment plan that works for you. **Rink Grape Juice** : It's the perfect go-to remedy when a migraine strikes .Grapes are an excellent pain reliever. Take a drink of all-natural grape juice (avoid sweetened kinds), or create your own at home to find relief. Blend fresh, ripe grapes with a bit of water, and you'll drink your discomfort away.

Lavender Oil : It smells beautiful, and it's a wonderful aromatherapy treatment to help you relax. However, it becomes even more important if you suffer from migraine headaches! It is an anxiolytic drug, a mood stabilizer, a sedative, spasmolytic, antihypertensive, antimicrobial, analgesic agent as well as a wound healing accelerator. Inhaling it will make it act very quickly, providing rapid migraine pain relief.

Also, you may drop it in a bathtub. Taking a warm bath can help to improve blood flow and reduce your migraine. Adding a few drops of lavender essential oil will make the bath more effective.

Eat Nuts : If you suffer from migraines on a regular basis, consider consuming more nuts. It can work as both a pain reliever and also a preventative method .Many varieties of nuts (specifically almonds, water chestnuts and peanuts) contain the compound salicin (also found in willow bark extracts). Salicin is a pain-blocking agent that the body turns into the active chemical in aspirin. If you don't want to reach for over the counter pain relief, try eating some almonds when a headache strikes.

Peppermint Oil : This oil helps to reduce migraine headaches noticeably

after just 15 minutes. The effects last up to an hour after the onset of the migraine attack. If you are prone to suffering migraines, it's definitely a good idea to have a bottle of peppermint oil handy. Just like with lavender oil, you can use a diffuser to inhale it, or apply it to your wrists and temples. Just smelling the oil can do wonders for your headaches!One of favourite and effective oil is a combination of essential oils. it includes

Peppermint, Eucalyptus Globulus and Rosemary just to name a few. It is highly recommended for migraines.

Cold Compress : An ice pack is the perfect remedy for your migraine headache! The application of an ice pack at the base of the neck (targeting the carotid arteries) help to reduce the pain of migraines. Within 30 minutes of applying the ice pack, pain decreased up to 50%.If you feel a migraine coming on, get that ice pack out of the freezer and apply it to the back of your neck. The cooling sensation will help to relieve the pain and reduce the severity of the attack. You'll be back on your feet in no time!

Sweet Basil Oil : Basil is more than just a delicious herb to add to all your Italian dishes. If used right, it can help to reduce migraine headache pain and provide relief the natural way. It is mentioned as a treatment modality for various ailments such as poor digestion, nausea, migraine, depression, insomnia, kidney malfunction and skin infections. It's all because of the antioxidants, flavonoids, and phenolic compounds contained in basil leaves—and, of course, basil oil. It's sweet smell can be comforting when you have a migraine headache. Burning it in an oil burner or using a reed diffuser can do wonders to reduce the pain of your headache.

Add a Little Pressure/Acupressure : Getting in touch with certain pressure points on the body can alleviate your discomfort. When you begin to feel the first tinges of a migraine, place a bit of pressure on your craniosacral system. By pressing with your fingers on certain migraine-specific spots, you can force your brain to relax and rest, restarting it from a pain-free place. Though it increases pressure in the cranium, it works to

send the tension that's building in your brain elsewhere.

Ginger : It's always good to have fresh ginger on hand! Ginger helps to reduce migraine pain as effectively as Sumatriptan, one of the more commonly prescribed migraine headache medications. Best of all, it helped to reduce nausea, vomiting, and other gastrointestinal problems that accompany migraines.

Chew on the ginger when a migraine sets in, and you'll find that the severity of the attack will be significantly decreased. You may sip some ginger root tea.

Sign up for yoga : Yoga uses breathing, meditation, and body postures to promote health and well-being. Yoga may relieve the frequency, duration, and intensity of migraines. It's thought to improve anxiety, release tension in migraine-trigger areas, and improve vascular health.

Book a massage: A weekly massage may reduce migraine frequency and improve sleep quality. It also helps decrease heart rate, anxiety, and cortisol levels..**As you stretch and massage both the neck and the base of the scalp, you will stimulate blood flow and relaxation, sending the pain away from your head.**

Prevention is always better than Cure
.So, if you want to prevent migraine headaches, here are a few things you can do:

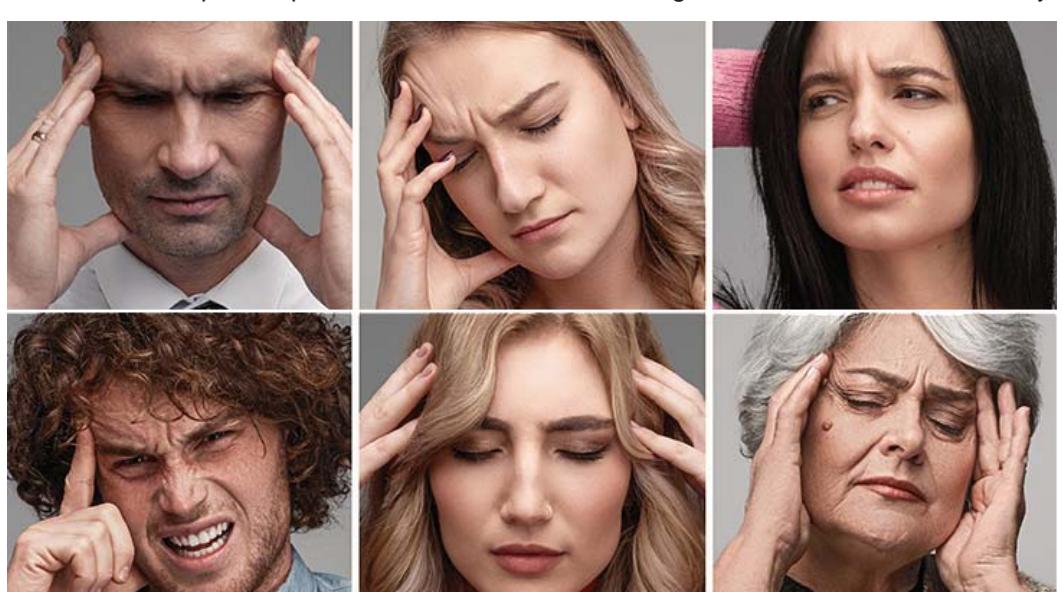
Be careful during times of hormonal change. During pregnancy, menstruation, menopause, and any other times of hormonal change, be extra careful with what you do. Small things can trigger the migraine attack because your hormones are in flux.

Limit stressors. Easier said than done, right? Stress is one of the worst migraine triggers and one we can't always avoid. Try to limit stress as much as possible. If that means changing your job or altering the way you handle home life, so be it. Your health matters, and reducing stress is a key to preventing migraines!

Avoid bright lights and loud noises. These over-stimulate your nervous system, increasing the risk that a migraine headache will set in..

Be regular with your sleep and eating habits. A regular sleep schedule can help to reduce fatigue, and eating regularly may prevent migraine headaches.

Watch what you eat. After each a migraine headache, try to figure out what set it off. Think about what you ate, and determine if there are any of the food mentioned above triggers to blame

Lefferts Blvd & 101 Avenue

★ ★ ★
2021
ELECTION

VOTE JAPNEET SINGH

Democrat for New York City Council
District 28

JUNE 22, 2021

South Ozone Park • South Richmond Hill
South Jamaica • Rochdale Village

 @JapneetSinghForNY

Justice NV Ramana appointed next Chief Justice of India

Justice Ramana will take oath as the 48th CJI on April 24 and will have a tenure of around 16 months

New Delhi : President Ram Nath Kovind has appointed Justice NV Ramana as the next Chief Justice of India. A notification with regard to the warrant of appointment to this effect was issued on Tuesday. Justice Ramana will take oath as the 48th CJI on April 24 and will have a tenure of around 16 months. He will replace the current CJI SA Bobde, who is due to demit office on April 23. Justice Ramana - who was appointed a judge of the Supreme Court on February 17, 2014 - will retire on August 26, 2022. A month before his retirement on April 23, CJI SA Bobde had on March 24 recommended Justice NV Ramana as his successor after an in-house inquiry of the Supreme Court dismissed

Andhra Pradesh Chief Minister YS Jaganmohan Reddy's allegation that the senior-most judge attempted to destabilise his government. There has been a convention of CJI recommending the senior-most judge of the Supreme Court as his successor. Only twice, it was not followed – first when

Beg was appointed the CJI on January 29, 1977 superseding Justice HR Khanna. Born in an agricultural family on August 27, 1957 at Ponnavaram village, Krishna district, Justice Ramana holds BSc and BL degrees. He got enrolled as an advocate on February 10, 1983 and practised in the High Court of Andhra Pradesh, Central and Andhra

matters. He specialises in constitutional, criminal, service and inter-state river laws and has functioned as panel counsel for various government organisations and also as additional standing counsel for central government and standing counsel for railways in the Central Administrative Tribunal at Hyderabad. He was also the Additional Advocate General of Andhra Pradesh. He was appointed a Permanent Judge of the Andhra Pradesh High Court on June 27, 2000 and also functioned as its Acting Chief Justice from March 10, 2013 to May 20, 2013. Appointed as the Chief Justice of the Delhi High Court on September 2, 2013, Justice Ramana was elevated as a judge of the Supreme Court on February 17, 2014.

Justice AN Ray was appointed CJI on April 25, 1973 superseding three senior-most judges and second time when Justice MH

Pradesh Administrative Tribunals and the Supreme Court in civil, criminal, constitutional, labour, service and election

Gangster Lawrence Bishnoi's key aide held in Himachal

Gagan Brar 'connected' to Youth Congress leader Gurlal Singh Bhalwan's murder

Chandigarh : The Punjab Police, in a joint operation with the Himachal Pradesh Police, arrested a close aide of jailed gangster Lawrence Bishnoi, who played a key role in the planning, execution as well as providing shelter to killers of Youth Congress leader Gurlal Singh Bhalwan on the directions of Bishnoi and Canada-based Goldy Brar. The suspect has been identified as Gagandeep Singh, alias Padda, alias Gagan Brar, alias Labh Singh Labhu, alias Gogi, of Panjgarai Kalan village in Kotkapura. He used to work as a bouncer in clubs and hotels of Chandigarh. DGP Dinkar Gupta, in a press communiqué, said the killing was organised by Goldy Brar, with help of Bishnoi, to avenge the murder of his cousin Gurlal Brar. A few hours after the murder, a Facebook post purportedly by Bishnoi, currently lodged in Rajasthan's

Ajmer jail, linked the crime to the death of Gurlal Brar. On February 21, the Delhi Police arrested three men — Gurvinder Pal, alias Gora, Sukhwinder Dhillon, and Saurabh Verma — involved in the murder. The next day, Punjab Police nabbed Gurpinder Singh, a resident of Ghania Wala village, in the murder case for providing weapons to the assailants. Investigations revealed Gora shared a flat with Gagan Brar in Kharar and the conspiracy was hatched in the rented accommodation. Gagan, being a close associate of Goldy

Brar, was wanted by the Delhi Special Cell and Faridkot Police for his involvement in the murder. The Delhi Police had raided the Kharar accommodation, but Gagan gave them the slip. The DGP said based on inputs, teams of the Organised Crime Control Unit (OCCU) and Counter Intelligence Units of the Punjab Police were tasked with arresting the accused under the supervision of Additional DGP (ADGP) Internal Security RN Dhoke. The teams tracked Gagan's location to Kasol and apprehended him in a joint operation with the Himachal

Police. Gagan revealed he was working as a bouncer in night clubs in Chandigarh and was friends with Gora and Gurlal Brar for over five years. He had got the job through Gurlal Brar's reference. The DGP said Gora introduced Gagan to Goldy Brar. On the instructions of Goldy, Gagan handed over a bagful of arms and ammunition to an unidentified person in Kharar, a day before the murder. This bag was brought by Gora and kept in his room's wardrobe. After the Delhi Police raided the accommodation, he took shelter in a friend's flat in Kharar for two days and then went to Golden Temple in Amritsar, from where he went to McLeodganj before reaching Kasol. During his escape, Gagan remained in contact with Goldy through OTT apps and Goldy also sent him money via Google pay for expenses, he added.

4 killed in Ludhiana unit roof collapse

Nine injured, 1 critical | Rescue ops on as more feared trapped | Building bylaws 'violated'

Ludhiana : Four persons were killed and nine injured when the roof of an auto spares unit collapsed at Baba Mukand Singh Nagar on the Daba Road here this morning. Rescue operations were on as some persons were feared trapped under the debris. According to the district administration, 40 workers were present in the factory — Jasmail Singh and Sons — when its roof collapsed. As many as 37 persons were rescued and the injured were shifted to various hospitals. One of workers was declared brought dead, another died during treatment at a hospital, while one body was recovered from the debris. The deceased have been identified as Mustakeen and Sagar Kumar, both

residents of Bihar, and Peechu and Imtiaz from Ludhiana. Six injured are undergoing treatment at city hospitals, while the rest were discharged after first aid. It is learned the level of the roof slab (lintel) of the top floor of multi-storey building was being raised without permission from the Municipal Corporation when the incident occurred around 9.40 am. The debris fell on two adjoining buildings, killing one and injuring some. A portion of the two factories suffered damaged. Two commercial vehicles were also crushed, injuring an occupant. After the incident, workers from nearby factories and locals tried to rescue those trapped. The Fire

Brigade was joined by teams of the National Disaster Response Force and State Disaster Response Fund in the rescue operation. Kanwaldeep Singh, owner of an adjoining factory, said: "The labourers at our factory were unaware of the construction work in the neighbouring unit. The debris fell on our factory, killing one worker. The condition of another is critical." DC Varinder Kumar Sharma said a probe would be carried out later, but their foremost priority was to save lives. He said the factory owner had not sought permission for the construction work. CP Rakesh Agrawal said a case had been registered against the factory owner and contractor.

Won't allow Guru Teg Bahadur's statue in Delhi, Sikh bodies tell Centre

Amritsar : The Centre's proposal to set up a 'memorial' or a 'statue' dedicated to the 400th birth anniversary of Guru Teg Bahadur outside Gurdwara Sis Ganj Sahib, Chandni Chowk, in old Delhi, has triggered a controversy. Following reports in this regard, the Delhi Sikh Gurdwara Management Committee (DSGMC) has lodged its protest with the Prime Minister's Office (PMO) asking it to immediately drop the proposal of erecting a statue or any kind of structure outside Gurdwara Sis Ganj Sahib or anywhere else in Delhi.

The DSGMC and Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) said the installation of the statue of the Guru would defy the Sikh 'rehat maryada' which

prohibits creating idols of Gurus. Delhi Sikh Gurdwara Management Committee president Manjinder Singh Sirsa has shot off a letter to PM Narendra Modi contesting that the statue of Guru or any memorial could not be built without taking the Sikh body into confidence. "We will never allow the Centre to have direct intervention in our religious matters. Nothing can be built outside the historic shrine. The statue

culture is certainly against our tenets and any kind of structure about which we don't have an idea will create unrest. Such a proposal will end up hurting Sikh sentiments and hence this proposal should be withdrawn. Ironically, neither the SGPC nor the DSGMC was taken into confidence before conceptualising a proposal that directly relates to the Sikh religion," he said.

Pakistan invites Sikh jatha for Baisakhi event

Amritsar : Amid Covid threat, the Pakistan Government has decided to host Indian pilgrims on the occasion of Baisakhi. The SGPC will be sending a 'jatha' to commemorate the occasion. The main event has been scheduled at Gurdwara Panja Sahib in Hasan Abdal, Pakistan, on April 14. A contingent of Sikh pilgrims is scheduled to leave for Pakistan via the Attari-Wagah border on April 12. They will be able to visit other shrines in Pakistan on different days, including Gurdwara Kartarpur Sahib, before returning on April 22. Around 878 passports of aspirants have been sent to the Ministry of External Affairs for visa approval. "We may get the visas this week," said SGPC chief secretary HS Dhami.

Punjab trails Haryana by 5.5L jabs

Chandigarh : In spite of various initiatives, Punjab lags behind its neighbours when it comes to Covid vaccination. So far, 12.5 lakh doses of the vaccine have been administered in the state, in stark contrast to 18 lakh jabs given in Haryana in the same period. In all, 6.51 lakh persons over 45 years of age have received the first dose with 6,536 getting the second dose. Around 4.12 lakh healthcare and frontline workers have been administered the first dose, while 1,15,290 have received the second shot.

To further ramp up the vaccination drive among high-risk groups, the state government has set district-wise vaccination and testing targets as per high positivity and low testing rates, respectively. Health and Family Welfare Minister Balbir Singh Sidhu today directed Civil Surgeons to ensure vaccination and sampling/testing as per the district-wise weekly target. Sidhu said besides vaccination centres at hospitals, mobile camps are also being organised at pre-determined locations, for which captive beneficiary data has made available by managements of industries, residential societies, organisations, etc. Pointing out the need for reducing turnaround time between sampling and test results, he said as time lag led to the spread of infection within this window, all districts must send samples at least three times a day to the designated labs. There was a need to review the status and performance of private labs. Covid testing must be increased to ensure adherence to the guidelines, he added.

'Kill the Bill' protesters clash with police in London, 107 arrested

London : A total 107 people have been arrested after clashes between officers and demonstrators at a "Kill the Bill" protest in central London on Saturday, the Metropolitan Police has said. The so-called "Kill the Bill" demonstrations also took place in Birmingham, Liverpool, Manchester,

Bristol, Newcastle, Brighton, Bournemouth, Weymouth and Luton to protest against the Police and Crime Bill – which propose to give police in England and Wales more power to impose conditions on non-violent protests, including those which are deemed too noisy or a nuisance. Anyone refusing to follow police directions about a protest could be fined up to 2,500 pounds under the law. Former Labour Party Leader Jeremy Corbyn was among those who addressed the protest in London and said the Bill would prevent protest without police approval. "Stand up for the right to protest, stand up for the right to have your voice heard," he told the crowds.

5 arrested in connection with murder of anti-terrorism court judge in northwest Pakistan

Peshawar : Five suspects were arrested on Monday in connection with the murder of an anti-terrorism court judge and his family members in northwest Pakistan, police said. Anti-terrorism court judge Aftab Afridi and three members of his family, including wife, daughter-in-law and a two-year-old grandson, were shot dead after unidentified gunmen attacked their vehicle while they were travelling from the Swat Valley to Islamabad on Sunday. Two security guards who were part of the judge's convoy were also injured in the shootout. A joint operation team carried out an operation in Peshawar and Khyber and apprehended five suspects and impounded two vehicles, District Police Officer (DPO) Swabi Muhammad Shuaib told the media here on Monday. The FIR, registered by the slain judge's son Majid Afridi, named 10 suspects including Supreme Court Bar Association (SCBA) President Abdul Latif Afridi, Shuaib said. In a statement, President SCBA Latif Afridi condemned the assassination of the judge and his family. He also disowned any kind of connection with the murders. He said he was ready for all kind of police inquiry in the attack on judge's family. "I have no connection whatsoever with the killings. The Afridi tribe never attacks women and children from the enemy family," he added. No group has so far claimed responsibility for the attack. The attack was condemned by Prime Minister Imran Khan, Khyber Pakhtunkhwa province Governor Shah Farman, Chief Minister KPK Mehmud Khan and National Assembly Speaker Asad Qaisar.

Singapore joining Interpol-led crime task force to look into COVID-19-related scams

The task force, initially comprising Singapore, US, UK and Ireland, will look at illicit money flows in transnational financial crimes and how countries can combat these crimes more effectively

Singapore : Singapore is joining opportunity," the spokesperson an Interpol-led global financial said. The task force has three crime task force, comprising the "clear priorities" to start with, US and UK, which will be Interpol director of cybercrime looking into a number of areas, Craig Jones told the CNA at its including COVID-19-related global complex for innovation in scams, according to a media report on Sunday. The Ministry of Home Affairs (MHA) said fights cybercrime Singapore is joining the task force internationally.

force due to a need for greater international cooperation against the rising threat of cyber fraud globally, Channel News Asia (CNA) reported. "The transnational financial crimes situation has visibly worsened and how countries can combat during the COVID-19 pandemic these crimes more effectively. with more people working from home and transacting online," the an MHA spokesperson said in facilitating of the (COVID-19) response to queries from the vaccines, whether it's online or CNA. "Cyber criminals have taken advantage of this shipped out," said Jones, who

The task force, initially comprising Singapore, the United States, UK and Ireland, will look at illicit money flows in transnational financial crimes and how countries can combat these crimes more effectively. will be leading the task force. This comes as Interpol has seen an increasing trend of online COVID-19 vaccine scams as countries roll out their vaccination programmes, with the networks conducting these scams having possible financial links in Singapore and other major financial hubs, according to the Channel report. "There is nowhere to go online to buy a COVID-19 vaccine at the moment. People need to understand this," Jones was quoted as saying in the report. "But again, what the criminals are then preying on is the vulnerability of communities – that fear, effectively. But also using the technology as well in order to carry out those crimes," Jones said. Interpol release on March 24 that cyber criminals have set up illicit websites claiming to be legitimate national or world organisations offering pre-orders for COVID-19 vaccines. These websites offer to get payment in Bitcoin and other processing methods.

Tourism first! Island of Phuket in mass vaccination drive ahead of the rest of Thailand

Phuket : In Thailand, it's the all-important tourism sector that has jumped to the head of the COVID-

vaccination line, with the country's most popular resort island embarking on a mass inoculation programme two months ahead of the rest of the country. The island of Phuket aims to deliver shots to at least 4,60,000 people -- most of its population -- as it gears up for July 1, when vaccinated overseas visitors will no longer be required to quarantine. Phuket also has its own international airport and tourists would be able to roam the island freely without posing any coronavirus risk to the rest of Thailand's population.

"If we can build immunity for 70-80% of the population on the island, we can receive foreign tourists who have

been vaccinated without the need for quarantine," Phuket's Vice Governor Piyapong Choowong told Reuters. While medical workers, members of the Cabinet and the elderly were the first to be vaccinated, Thailand's decision to prioritise Phuket over other parts of the country underscores the central role of tourism to the economy. Spending by foreign tourists accounted for 11-12% of GDP pre-pandemic and the sector has been devastated by the virus with 1.45 million jobs lost since last year. Just 6.7 million foreign tourists visited Thailand in 2020,

spending some \$11 billion. That compares with nearly 40 million in 2019, when they spent \$61 billion. The government wants to see at least 1,00,000 tourists come to Phuket in the third quarter. It also hopes that as vaccinations worldwide progress it will see a spike in demand in the fourth quarter and that nationwide some 6.5 million visitors will have spent 350 billion baht (\$11 billion) by the end of the year. "It's a challenge. But that will contribute to GDP to some extent," said Tourism Authority of Thailand Governor Yuthasak Supasorn.

Myanmar protesters clap to denounce junta as region focuses on crisis

Myanmar : Protesters in Myanmar clapped together on Monday in the latest show of dissent against the military junta, as a regional bloc prepared for talks on the crisis that has killed nearly 600 people.

Clapping began in various parts of the main city Yangon at 5 pm (1030 GMT) in response to a call by protest organisers, residents said.

The gesture would honour "Ethnic Armed Organisations and Gen Z defence youths from Myanmar including Yangon who are fighting in the revolution... on behalf of us", Ei Thinzar Maung, a protest leader, wrote on Facebook. Despite the killing of at least 564 people by the security forces since the February 1 coup, protesters have been coming out every day, often in small groups in small towns, to voice opposition to the overthrow of an elected government led by Aung San Suu Kyi and the return of military rule.

The movement, which some protesters are calling a "spring revolution", has included street marches, a civil disobedience campaign of strikes and quirky acts of rebellion organised via social media. In addition to the crackdown on the streets, the junta has sought to suppress the campaign by shutting down wireless broadband and mobile data services. On Monday, one person was killed in the central Sagaing region when security forces broke up a protest, the Myanmar Now news outlet reported.

Free twice-a-week rapid Covid test for all in UK

London : Everyone in England will be able to access free, regular, rapid coronavirus testing from later this week to track asymptomatic Covid-19 cases, the UK Government announced on Monday. As a step forward to start lifting lockdown restrictions for all businesses, shops and restaurants, anyone will be able to access the free, rapid lateral flow tests for themselves and their families to use twice a week starting this Friday. It is hoped the data will help scientists track and trace any new variants of coronavirus more effectively because more people getting a test will increase the ability to identify and control

mutations of the deadly virus. Massive efforts have been made by the British public to stop the spread of the virus. As we continue to make good progress on our vaccine programme and with our roadmap to cautiously easing restrictions underway, regular rapid testing is even more important to make sure those efforts are not wasted," said UK Prime Minister Boris Johnson. "That's why we're now rolling out free rapid tests to everyone across England – helping us to stop outbreaks in their tracks, so we can get back to seeing the people we love and doing the things we enjoy," he said.

Turkey detains ex-admirals over statement on straits treaty

Ankara (Turkey), : Turkey on Monday detained 10 former admirals after a group of more than 100 retired top navy officers issued a statement that government officials tied to Turkey's history of military coups. The 10 retired admirals were detained as part of an investigation, launched by the chief prosecutor in Ankara on

Turkey's state-run Anadolu Agency reported. Four others were not detained because of their advanced ages, but they were asked to report to authorities within three days, Anadolu reported. Authorities stripped the suspects of their rights to government lodgings and bodyguards, Anadolu reported, even before the investigation is concluded. A total of 103 retired admirals signed the statement declaring their commitment to an international treaty that regulates shipping through the Bosphorus and Dardanelles straits.

China against sole focus on border tensions

Must not keep eye on one aspect of relationship, says Chinese envoy

New Delhi : A day after India insisted on disengagement and de-escalation from all the flash points in Eastern Ladakh as a precondition to improvement in bilateral ties, Chinese Ambassador to India Sun Weidong said both sides "must not keep our eyes only on one aspect of it". Sun wanted India and China to view bilateral relations from an "overall, long-term and strategic perspective" and did not want them to be bogged down by any specific incident or a short period of time. "This is not the way we should do," he said in a virtual interaction with Sudheendra Kulkarni, aide of former PM Atal Bihari Vajpayee, on Sunday. India, on the other hand, is clear that the development of bilateral ties depends on maintenance of peace and tranquillity along the LAC. In his conversation with Wang Yi, External Affairs Minister S Jaishankar had said disengagement and de-escalation must be the first steps towards restoring normalcy. "The disturbance of peace and tranquillity, including by violence, will inevitably have a damaging impact on the relationship," he had told Wang on February 25. Since then there has been no word from China on India's proposal for holding a joint meeting of diplomats and army commanders to chart the way forward along the LAC. The Chinese ambassador admitted there were difficulties on the border but did not point a way to the future. He merely said the recent disengagement of front line troops in Pangong Tso area was conducive to building

mutual trust and further easing the situation on the ground. In the virtual interview, the Chinese envoy spoke on the common challenges facing both countries, which he identified as food security, employment and low per capita GDP. These require both countries to focus on development and concentrate on doing its own business well. While China had huge production capacity and consumption potential, India is rich in human resources and has robust market demand. "We should jointly run in the marathon of development for good results. The

key point is to manage differences through dialogue and consultation and find a peaceful solution," he suggested. Cooperation in various fields should start from easier issues to gradually "accumulate conditions" for further improvement of bilateral relations. Reiterating Beijing's formulation, Sun said the political cornerstone of India-China ties should be to commit to the Modi-Xi consensus that the two countries are neither competitive rivals nor threats, but cooperation partners. Also, both need to manage differences through dialogues while respecting each other's core interests and major concerns.

Fat to Slim New Jersey

**Lose weight with
Herbs and spices
No supplements
No starvation
No exercise
Only Eat Sleep Lose
Online Consultations**

**Lose Upto 10 Pounds & 3 Inches in a Month
Takes care of health issues like BP,
Thyroid, Cholesterol and more**

**My own transformation
with eat sleep eat
your favorite food and lose**

Shikha a Sharma

Director Deepi Sachdeva
Biggest brand in diet and nutrition
Call or Whatsapp 609-712-3341
India : +91 79823 27831

Website. www.fattoslimnewjersey.com
follow us on FB page Newjerseyfattoslim
follow us on Insta. Fat_to_slim_sas_newjerse

YEAR OF TRANSFORMATION 2020

Change is the law of nature. Humans, being the social animals need to be adopted with change for best of the survival. Need of the hour is change, be with the flow, so is the demand in education sector. Change is always painful as it asks to stretch our limits, be outreach and go beyond the comfort zone. Any change brings certain developments or changed behaviour in our personality. Same I have experienced and is still ongoing process in my first year being as a school administrator. It was an year of crests and troughs but learnings were amazing.

Here I am sharing my gains and benefits as a way, I stretched myself as a person as well as an administrator.

- Beyond Classroom- Earlier as a teacher I was confined to my classroom, teaching being my prime job and students my prime focus. But being an administrator, the responsibility of whole institution and running it with maximum utilisation of material and human resources with maximum achievement of our goals was a new era I explored. It brings new space and scope for work and used my intellectual skills that were earlier not expressed as such.
- Beyond teaching- Teaching is a process which should never end in the life of a teacher. But school, students and curriculum are perfect ingredients of this concept. Teaching is an art while administration, in my view, is a super logistic art that reflects holistic attitude of one's

personality. Sharpening the skills of administration needs time effort and energy on personal level if one wantd to excel his or her abilities. This was the year when I performed my duties beyond teaching with teaching. It provided me lots of opportunities where nights before the events I checked many times myself on different administrative parameters.

- Beyond students- Dealing with students becomes a routine part in the teacher's schedule after years of teaching. No doubt new students add to the psychological thinking patterns of a teacher but being an administrator your stakeholders diverse horizontally as well as vertically which is a value addition experience. Different people- teachers, students, parents and higher officials, village panchayats- all belonging to different social economic background, different age groups provide you a laboratory kind of setup where your skills of leadership, communication, interpersonal skills are being tested. Such formal as well as informal feedbacks provided lot of chances and scope to improve myself.

- Beyond resources/options- I tried my best this year not to justify others but to myself with the question have I out reached the sources to serve best the educators and learners community? This very question tapped my nervous system everyday and then it became unconscious to tap on and let me reach out the best possible solution. Sometimes limitations of resources

or limited options were putting a check on what I have planned. Others then there are no limits and we with logic and tests reach at the best answers.

- Beyond time- Schools or any other educational institutions have a daily routine working hours with specified jobs of different persons. But being an administrator means you have to extend your schedule beyond regular working hours many times. It was my good administrative skills that I was able to maintain a perfect balance between my personal and professional life. Time management and planning were my lessons here.

- Beyond space- DIET office was a place from where all administrative activities are supposed to be run. But I felt uncomfortable in doing so. Therefore I took inchargechip of all the ongoing projects may it be curriculum related, other activities, infrastructure, equipment upgradation etc and keep moving here and there in the campus, even out to get best of all inside the campus. It gave me a personal satisfaction as I was able to answer my nervous tapping question as YES before I go to sleep.

All these bonds have made me able to survive successfully in this year of transformation. I call this year 2020 as an year of transformation due to three major factors-

- Covid-19 pandemic

- Online education

- My evolving self

Today when I think on these three factors I have not been a successful

administrator if I have not been sync my efforts in line with .

- Covid-19 effect- The global crisis have severely affected all the sectors in India, Education being one of them. Lockdown period was high time to bring changes in whole teaching learning process. I felt that whole process was shifted to be online but administration is a kind of job where everything cannot be put online like labour, installation of new equipments, study material for students etc. So the experiments I tried were blessed to be successful and these successful practices made me learn to always keep trying with best intention of what so ever I am doing and I am doing it happily.

- Online education- Sudden changes in teaching methodology was not easily acceptable by teachers community at large. I kept motivating my team as online education is the "new normal". Other than mental acceptance, changes in technology like use of apps like zoom, virtual classes, Google meet, video conferencing etc these things were to be taught to the teachers. Firstly I learnt these technologies and then made my team more tech-savvy by teaching them about these apps. This was a revolutionary change, I feel, not only in my institution but on a larger geographical area as a whole.

- My evolving self- As I mentioned , year 2020 was a challenging one.

Covid-19 has changed the

dimensions of working. Online education system has new

Dr. Buta Singh Sekhon
Principal
DIET Ahmedpur (Mansa)
Mob no. 9417760000

demands that were to meet as early as possible. Moreover, I was in my first year of administration. The whole scenario was quite strange, uncertain and unfamiliar. I sit back often do my homework on papers with certain headings like objectives, resources available, demands raised, strategy parameters etc to check and feedback. With all new challenging situations, I used to practice with these headings and keep on putting tick marks as I was proceeding on. At the end again I ended up with same nerves tapping question Have I outreach myself to every possible resource?

If yes— move on to the next project or scope for the improvement

If no—go back to the question again for improvements I wish all the educators, learners and administrators to grow more and serve our students at best possible capacities.

Here's how much physical exercise you should do as per the air pollution

A new study suggests when to do more or less physical exercise on days when air pollution levels are high, so as to reap maximum health benefits that prevent heart and blood vessel disease in young people

Physical activity is important in preventing heart and blood vessel disease in young people so long as they don't undertake very strenuous activity on days when air pollution levels are high, according to a nationwide study of nearly 1.5 million people. The study was published today (Tuesday) in the European Heart Journal.

Until now, little has been known about the trade-offs between the health benefits of physical activity taking place outdoors and the potentially harmful effects of air pollution.

Previous research by the authors of the current study had investigated the question in middle-aged people at a single point in time, but this is the first time that it has been investigated in people aged between 20-39 years over a period of several years. In addition, the researchers wanted to see what happens when people

increase or decrease their physical activity over time.

The researchers from Seoul National University College of Medicine (South Korea), led by Professor Sang Min Park, looked at information from the National Health Insurance Service (NHIS) in South Korea for 1,469,972 young Koreans living in cities, who underwent two consecutive health examinations during two screening periods: 2009-2010 and 2011-2012. They followed up the participants from January 2013 to December 2018.

At each health check-up, the participants completed a questionnaire asking about their physical activity in the past seven days and this information was converted into units of metabolic equivalent task (MET) minutes per week (MET-mins/week). The participants were divided into four groups: 0, 1-499, 500-999 and

1000 or more MET-mins/week. European Society of Cardiology guidelines recommend people should try to do 500-999 MET-mins/week and this can be achieved by, for example, running, cycling or hiking for 15-30 minutes five times a week, or brisk walking doubles tennis or slow cycling for 30-60 minutes five times a week. The researchers used data from the National Ambient Air Monitoring System in South Korea to calculate annual average levels of air pollution, in particular the levels of small particulate matter that are less than or equal to 10 or 2.5 microns in diameter, known as PM10 and PM2.5. The amount of exposure to air pollution was categorised at two levels: low to moderate (less than 49.92 and 26.43 micrograms per cubic metre, mm/m³, for PM10 and PM2.5 respectively), and high (49.92 and 26.46 mm/m³ or more, respectively). Dr Seong

Rae Kim, the first author of the paper, said: "We found that in young adults aged 20-39 years old, the risk of cardiovascular diseases, such as stroke and heart attack, increased as the amount of physical activity decreased between the two screening periods in the group with low levels of exposure to air pollution. However, in the group with high levels of exposure to air pollution, increasing the amount of physical activity to more than 1000 MET-min/week, which is more than internationally recommended levels for physical activity, could adversely affect cardiovascular health. This is an important result suggesting that, unlike middle-aged people over 40, excessive physical activity may not always be beneficial for cardiovascular health in younger adults when they are exposed to high concentrations of air pollution."

ਅਸਲੀ ਸਜਾ

ਜਵਾਨ ਪੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਕੋਲ ਵਿਰਲਾਪ
ਕਰਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀਆਂ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਮ
ਬਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਬਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜਾ
ਬੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਵਾਇਆ ਨਾ ਹੋਵੇ।
ਸ਼ਸ਼ਤਾਨ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ
ਹਜ਼ੁਮ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।
ਕੈਮਰਾਸੈਨ, ਮੀਡੀਆ ਵਾਲੇ ਇੱਧਰੋਂ
ਉੱਧਰੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰ ਰਹੇ
ਸਨ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ
ਜਿਹੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਹੋਈ ਸੀ ਉਹ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦਾ ਨਾਮ
ਨਿੰਮੀ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿਛ ਗੁਰਤੇਜ਼
ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ
ਗੁਰਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਜਦ ਤਿੰਨ
ਪੁੱਤਰਾਂ ਬਾਅਦ ਨਿੰਮੀ ਦਾ ਜਨਮ
ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰਤੇਜ਼ ਨੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ

ਸੁਹੋ ਸੂਟ 'ਚ
ਨਾਲੋ ਘੱਟ
ਰੰਗ ਚੁ
ਰਦੇ ਭਾਰੀ-ਬ
ਬਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉ
। ਚਾਵਾਂ ਮ
ਆਂ ਨੇ ਉਹ
ਵਾ ਸ਼ਗਨ ਸ
ਆ। ਉਹਦੀ
ਭ ਨੇ ਰੱਜ
ਅ ਤੇ ਉਠ
ਆ ਲਿਖਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰ
ਅਆਂ ਤੋਂ ਕੋ
। ਸਰਦਾ-ਪੁ
ਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕੁ
ਸੀ। ਘਰ 'ਚ
ਤੇ ਹਰਨਾਮ
ਵੱਡੀ ਗੁਰਮ
ਾਹਿਆਂ ਚਾ
ਦਾ ਨਾਂ ਰ
ਾਰ ਨਾਲ ਸਾਂ
ਰਾਜੀ ਅਜੇ
ਹਿਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 'ਚ
ਆ ਕੇ ਭਾਬੀ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਮਾਨ ਮੌਜ਼
98761-98000 (ਫਰੀਦਕੋਟ)

ੴ

ਨੀਟਾ ਅਮਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਚੌਹੀ ਕਰਨ ਵਿਚ
ਪੂਰਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਮ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ
ਵੀ ਉਹ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਦੋਸ਼ਾ ਸਾਬਤ
ਕਰ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਬੇਦੋਸ਼ਾ ਸਾਬਤ ਉਹ
ਪਿੰਡ ਦੇ ਡੇਰੇ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਸੌਂਹ ਖਾਕੇ ਹੋ
ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ
ਲਗਦਾ, ਡੇਰੇ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਸੌਂਹ ਖਹ
ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਕਰਨੀ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ
ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਸੀ, ਕਿ ਸੌਂਹ ਖਾਦੀ
ਏ ਝੂਠੀ ਹੋਈ ਬਾਬਾ ਆਪੇ ਪੁੱਠਾ ਲੰਮਕਾਊ
। ਉਝ ਨੀਟਾ ਮੇਰਾ ਚੰਗਾ ਦੌਸਤ ਵੀ ਸੀ 'ਤੇ
ਮੈਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਦਸ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।
ਇਕ ਦਿਨ ਨੀਟੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸੌਂਹ ਵਾਲੀ ਗੱਲ
ਪੁੱਛੀ “ਨੀਟੇ, ‘ਤੂ ਚੌਹੀ ਚੁਗਲੀ ਕਰਦਾ ਏ
ਮੈਨੂੰ ਪਤੈ, ਪਰ ਤੂ ਬਾਬੇ ਦੀ ਸੌਂਹ ਕਿਉਂ ਖਾਦਾਂ
ਏ? ” ਉਹ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਹੱਸਣ ਲੱਗਾ
ਪਿਆਂਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ “ਯਾਰ ਮੈਂ ਹਰ
ਪੰਦਰਾ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸੁਵੱਖਤੇ ਉਠ
ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ! ” ਹੇ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਤੁਹਾਡੀ ਸੌਂਹ ਆਹ ਪੰਦਰੀ ਵਿਚ ਮੈਂ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੰਜ ਝੂਠੀਆਂ ਸੌਂਹਾਂ ਖਾਂਵਾਂਗਾ
ਹਣ ਮੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪਾਈ ਸੌਂਹ ‘ਤੇ ਖੜਨਾ
ਹੈ ਪਿੰਡ ਮੂਹਰੇ ਖਾਦੀ ਸੌਂਹ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਕੀ
ਫਰਕ? “ਨੀਟੇ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ
ਨਿਰ ਉਤਰ ਹੋਗਿਆ।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲਖਣਪੁਰੀ
8872488769

ਮੈਂ ਤਾਂ ਮੰਡਾ ਆਂ

ਆਲ ਦਾ ਮੌਸਮ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲੇ ਅੱਜ ਐਤਵਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਜਿਸ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ਤਾ ਖੁਆਇਆ ਤੇ ਆਪ ਧੁੱਪ ਕਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਛੱਡ ਉੱਤੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਛੱਡ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਅਚਾਨਕ ਗੀ ਨਜ਼ਰ ਆਪਣੀ ਗੁਆਂਢਣ ਮਨਜ਼ੀਤ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ। ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਮਨਜ਼ੀਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚਾਰ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਬੱਚੀ ਨੀਤੂ ਮੂਹਰੇ ਕੁਝ ਜੂਠੇ ਭਾਂਡੇ ਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਤਰਲੇ ਲੈ ਲੈ ਕੇ ਧੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੂਰ ਨਜ਼ੀਤ ਦਾ ਪੰਜ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਪਿੰਕਾ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਿੰਕੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਉਦੇ ਪਿੰਕੇ, ਤੂੰ ਐਥੇ ਕੱਲਾ ਬੈਠਾ ਖੇਡੀ ਜਾਨਾ ਹੈ, ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਜੂਠੇ ਭਾਂਡੇ ਧੋਂਦੀ ਆਂਤੂੰ ਕਿਉਂ ਨ੍ਹੀਂ ਧੋਂਦਾ?“

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
9915803554

ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਕੁ ਹਫ਼ਤੇ ਹੀ ਬੀਤੇ ਸਨ ਕਿ
ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਮੀ ਉੱਤੇ ਪਰਮ ਲਈ
ਹਸਪਤਾਲ ਬਣਵਾਉਣ ਲਈ ਪੇਕਿਆਂ
ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ
ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਿੰਮੀ ਜਾਣਦੀ
ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਛ ਨੂੰ ਇਹ
ਗੱਲ ਦੱਸੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੌਠੀ
ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਇਹ
ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਮਾਂ ਪਿਛ ਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਤੇ
ਰੁਲਦਿਆਂ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸ
ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ
ਦੱਸਿਆ। ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿਨ-ਬ-
ਦਿਨ ਦਬਾਅ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ
ਸਿੱਧੇ ਮੂੰਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ।
ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ
ਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ

ਚੁੱਕੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਕਿ
ਉਡੀਕ ਰਹ
ਉਡੀਕ ਉਗ
ਪਤੀ ਤੇ ਸ
ਸੁਰੱਖਿਆ
ਜਕਿੜਿਆਂ
ਤੇ ਸਮਸ਼ਾਨ

ਜਾਨ ਛਿੜ
ਨੇ ਨਿੰਮੀ ਦੇ
ਦੀ ਇਜ਼ਾ
ਗੁਰਤੇਜ਼ ਨੇ
ਕਰਨ ਲਈ
ਹੀ ਚਿਖਾ
ਲਈ ਨਿੰਮੀ
ਵਧਿਆ,
ਲੁਕਾਇਆ
ਦਾ ਘੋਗਾ

ਉੱਕੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਗੁਰਤੇਜ਼ ਦੀਆਂ
ਅੱਖਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਿੱਦਤ ਨਾਲ
ਉਡੀਕ ਹਗੀਆਂ ਸਨ। ਅਖੀਰ ਉਸ ਦੀ
ਉਡੀਕ ਉਦੋਂ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਨਿੰਮੀ ਦੇ
ਪਤੀ ਤੇ ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਪੁਲਿਸ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਜਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਗੁਰਤੇਜ਼ ਦੀ ਬੇਨਤੀ
ਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਭੂਮੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

ਸਭ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿ ਧੀ ਤੇ
ਜਾਨ ਛਿੜਕਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਤੇਜ਼ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਨਿੰਮੀ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ
ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਕਿਵੇਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ?
ਗੁਰਤੇਜ਼ ਨੇ ਪਰਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ
ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ਼ਾਗਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਜਿਵੇਂ
ਹੀ ਚਿਖਾ ਨੂੰ ਅਗਨੀ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ
ਲਈ ਨਿੰਮੀ ਦਾ ਪਤੀ ਡਾ: ਪਰਮ ਅੱਗੇ
ਵਧਿਆ, ਗੁਰਤੇਜ਼ ਨੇ ਬੋਝੇ ਵਿੱਚ
ਲੁਕਾਇਆ ਪਿਸਤੌਲ ਕੱਢਿਆ ਤੇ ਪਰਮ
ਦਾ ਘੋਗਾ ਥਾਈਂ ਚਿੱਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਭ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅੱਡੀਆਂ ਰਹਿ
ਗਈਆਂ। ਹੁਣ ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਜਕੜੇ ਗੁਰਤੇਜ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ
ਦੇ ਭਾਵ ਸਾਫ਼ ਲਲਕ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਸਕਾਰ
ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾ
ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ
ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
ਇੱਕ ਹੀ ਚਿਤਾ ਤੇ ਦੋ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤੇ
ਗਏ। ਸਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਤੇਜ
ਸਿੰਘ ਕੁੜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦਾ
ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ, ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ
ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੁਣੇ ਹੀ
ਘੋਗਾ ਚਿੱਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਪਰ ਇਹ
ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੌਖੀ ਸਜਾ ਹੁੰਦੀ,
ਹੁਣ ਧੀ ਦੀ ਚੁਦਾਈ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਅੱਗ
ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸ਼ਜਾਂਗਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਰੀ
ਉਮਰ ਉਸੇ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜ੍ਹੇ ਤੇ ਇਹੀ
ਤੁਹਾਡੀ ਅਸਲੀ ਸਜਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਦਲਾ (ਕਹਾਣੀ)

ਵੇਲੇ ਖਿੜੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹਨੂੰ ਰਾਜੀ ਕਾਲਜ ਜਾਣਾ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲਗਦਾ। ਸਦ ਰਾਜੀ ਘਰ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਕਾਲ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਪਾਰਾ ਸੱਤਵੇਂ ਅਸਮਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨ ਮਨੀ ਮਨ ਕੇਸਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਹਨੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਰਣਬੀਰ ਦੀ ਵਾਹ ਨਾ ਚੱਲਦੀ, ਉਹ ਹਰ ਦੂਜੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਮੀਮਾਰੀ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਕਰ ਕੇ ਮੰਜਾ ਫੜ ਕੇਂਦੀ। ਉਹਦੀ ਸੱਸ ਤਾਂ ਦਮੇ ਦੀ ਮਰੀਜ਼ ਵੀ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁਣ ਉਹਦੇ ਵੱਸ ਦਾ ਗਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਿਹਾ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਰਾਜੀ ਤੇ ਆ ਗਿਰਦੀ। ਘਰ ਦਾ ਰੋਟੀ-ਟੱਕ ਰਰਨ ਲਈ ਰਾਜੀ ਵਿਚਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਰਰਨੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ। ਰਣਬੀਰ ਸਭ ਨੂੰ ਟੈਂਟ-ਟੈਂਟ ਪੈਂਦੀ ਪਰ ਉਹਦੇ ਮੁਹਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੀ ਬੋਲਦਾ। ਹਰਨਾਮ 'ਤੇ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸਾਡੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਉਹਨੇ। ਗਲਤੀ ਹਾਰੇ ਰਣਬੀਰ ਦੀ ਈ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਹਰਨਾਮ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੇ ਭੈਣ 'ਚ ਦੱਸ ਕੱਢਦਾ ਕੇ ਕੱਬਾ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਪਰ ਰਣਬੀਰ ਨੇ ਬਾਪੂ ਅੱਗੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਹਾ। ਜਿਵੇਂ ਬਾਪੂ ਤੋਂ ਉਹਨੂੰ ਸਾਣੇ ਡਰ ਲਗਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਘਰ ਦਿੱਦਾ ਤਾਂ ਰਣਬੀਰ ਪੂਰੇ ਘਰ 'ਚ ਭੜੀ ਫਰਦੀ ਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਛੋਹ ਕੇਂਦੀ। ਬਾਪੂ ਨੇ ਮਸਾਂ ਘਰ ਦੀ ਦੇਹਲੀ ਵੀ ਟੱਪੀ ਹੁੰਦੀ, ਰਣਬੀਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਲ ਇੱਟ ਖੜੱਕਾ ਲਾ ਬਿਹਿੰਦੀ। ਇੱਕ ਦਨ ਬਾਪੂ ਨਵੇਂ ਬੀਜ ਲੈਣ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਰਿਗਾ ਪਰ ਆਥਣ ਤੱਕ ਵੀ ਨਾ ਰਾਤਿਆ। ਹਰਨਾਮ ਅਜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਣ ਦੀ ਸੋਚ ਈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਏਕ ਬੇਲੀ ਨੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਬਾਪੂ ਗ ਸ਼ਹਿਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਹ ਤੁਂ ਬਾਏਂ ਈ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਿਵਲ ਅਸਪਤਾਲ ਜਾਣਾ ਪੈਣੈ ਲਾਸ਼ ਲਿਆਉਣ

ੴ : ਗਲਾਵ ਕਰੁ ਗਲ
ਆਰੀਆ ਕਾਲਜ, ਲਹਿਆਣਾਂ ।

ਗੁਰੂ ਗੋਲਾਮ

ਭਾਪਾ ਜੀ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੁੱਛਾਂ ? ਚੌਬੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਰਮਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਪੇ ਸੁਲਖਣ ਸਿਧ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ। ਹਾਂ ਪੁੱਤ੍ਰ, ਪੁੱਛ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ? ਸੁਲਖਣ ਸਿਧ ਨੇ ਹਰਮਨ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਪਰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਹੱਥ ਫੇਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਭਾਪਾ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਕੱਲ ਗੁਪਤਾ ਅੰਕਲ ਦਾ ਬੇਟਾ (ਅੰਕੁਰ) ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਾਪਾ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਅੱਛਾ ! ਹੋਰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਗੁਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ? ਸੁਲਖਣ ਨੇ ਹਰਮਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਗੱਲ ਬਾਬੇ ਪੁੱਛਿਆ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਤੇਰੇ ਪਾਪਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਹੀਂਓ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ। ਹਰਮਨ ਨੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਬੇਟਾ, ਅੱਜ ਕੱਲ ਇਉਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਹਰਮਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਾਧੇ ਦੀਆਂ ‘ਗੂੜ੍ਹ ਗੱਲਾਂ’ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਆਪਣਾ ਬਸਤਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਕੂਲ ਵੱਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ (ਡਾ.)
ਮੋਬਾ. 75892- 33437

ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ,
ਸਰਹਿੰਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ: ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ,
ਸੰਪਰਕ: 9855010005

ਜੀਵਨ ਸੈਲੀ 'ਚ ਬਦਲਾਅ

ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ 'ਤੋਂ ਬਚਾਅ !

ਨਿਰਦੇਸ਼ਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦਾ ਤੱਕ ਇਸ ਮਹੱਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰ੍ਗ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸੈਲੀ ਵਿਚ ਥੋੜੇ

ਬਦਲਾਅ ਜੂਰੂ ਲਿਆਈਏ ਤੇ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਈਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵਾਇਰਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਂਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਾਬਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਸਕਿਟਾਂ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੱਥ ਪੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਕਾਊਣੇ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਖਾਂਸੀ ਜਾ ਛਿੱਕਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਨੱਕ, ਮੂੰਹ ਤੁਰੰਤ ਢੱਕ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਦੀ-ਜੁਕਾਮ ਜਾਂ ਫਲੂ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣ ਹਨ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸਫਰ ਅਤੇ ਭੀੜ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾਨ ਤੋਂ ਗੁਰਜੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਅਤੇ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਸਾਨੂੰ ਸਰਦੀ-ਜੁਕਾਮ ਜਾਂ ਫਲੂ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਗੋਂ ਤੋਂ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਮੂਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਸਾਡੇ ਨੱਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਵੈਬੈਥ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਵੈਬੈਥ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਤੁੰਦੀ ਕਲੀ (ਬਡ) ਵਰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਡੱਡੀ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਮੂਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਨਮੂਨਾ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਲੈਬ ਟੈਸਟ ਪਾਜ਼ਿਟਿਵ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨੈਗਿਟਿਵ ਹੋਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਜਾਹੀਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਟੈਸਟ ਪਾਜ਼ਿਟਿਵ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕਾਤਵਾਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਾਲ ਹੀ ਚ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਏ ਸੀ। ਇਕਾਤਵਾਸ ਹੋ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਵਾਇਰਸ ਫੈਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਛੋਟੀਆਂ-ਬੁੰਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਸਾਡੀਆਂ ਅੰਧੇਂ, ਨੱਕ ਜਾਂ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਵਾਇਰਸ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਲਾਗਗ੍ਰੂਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਖੱਘਦਾ, ਛਿੱਕਦਾ ਜਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਾਇਰਸ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਬੁੰਦਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੁੰਦਾਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੀਆਂ ਸਤ੍ਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਣ ਦਾ ਕਰਨ ਬਣਦੀਆ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਦੂਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਹੱਥ ਧੋਣਾ, ਭੀੜ-ਭੜਕੋਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਮਾਸਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਾਜਮੀ ਕਰਨੀ, ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਪਿਹਨਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਦੇ ਫੈਲਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਹੋਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਸਕਾਂ ਜਾਂ ਮੂੰਹ ਢਕਣ ਵਾਲੀ ਕਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਰਤੀ ਹੋਈ ਆਪ ਲਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਿੱਤੇ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਮਾਸਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਜਿਹੇ ਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੀਵਾਰ ਦੀ ਜਾਨ ਜੋਖਮ ਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਂਦੇ

ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੂਰੀ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੀ ਅਤੇ ਨੌਜ਼ੀ ਸੁਮੇਵਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਮਾਸਕ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਢਕਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੇਹੁੰਦ ਜਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਕੱਲ ਪਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਤੋਂ ਬਚਨ ਲਈ ਯਥਿਆਰ ਮਾਸਕ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਮਾਸਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਾਨਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਾਸਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਮਾਸਕ ਸਾਫ਼-ਸੁਖਗ ਹੋਵੇ ਤੇ ਕਿਤੋਂ ਵੀ ਕਟਿਆ ਫਟਿਆ ਹਾਂ ਹੋਵੇ। ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥਾਂ ਦਾ ਸੇਨੋਨੋਟਾਈਜ਼ਰ ਜਾ ਸਾਬਣ, ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੌਕ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਰੱਖ, ਇਸ ਨੂੰ ਡੋਗੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿਓ। ਵਾਇਰਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਤਈ ਨੌਕ, ਮੂੰਹ ਅਤੇ ਡੋਗੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਸਕ ਨੇ ਢਕਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਸਕ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਸਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਜ਼ਿੱਨ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਛੁਹਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਜ਼ਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਬਾਰ - ਬਾਰ ਹਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਕਰ ਮਾਸਕ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਗਿੱਲਾ ਜਾਂ ਗੰਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਦਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਖੁਗਾਬ ਹੋਏ ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਬੰਦ ਢੱਕਣ ਵਾਲੇ ਕੁੜੇਦਾਨ ਵਿਚ ਸੁੱਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਉਤਾਰਨ ਸਮੇਂ ਮੁੜ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੇਨੋਨੋਟਾਈਜ਼ਰ ਜਾ ਸਾਬਣ, ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਡੋਗੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਉਤਾਰ ਕਰ ਵੇਂਦੇ ਤੇ ਮਾਸਕ ਦੇ ਮੂਹਰਲੇ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਮੂਹਰਲੇ ਮੰਦਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਛੁੱਹੋ। ਧੱਣ ਯੋਗ ਕਾਪੜੇ ਦੇ ਮਾਸਕ ਨੂੰ ਸਾਬਣ ਸਰੜ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਬੇਹੁੰਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੇਕਸੀਨ ਵੀ ਲਗਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਕਾਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ 'ਚ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੇਚੈਨੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਇਕਮੱਤ ਹਨ, ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਟੀਕਾਕਰਨ () ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਰੋਤਮ ਉਪਾਅ ਹਨ ਭਾਰਤ ਚ 16 ਜਨਵਰੀ 2021 ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਟੀਕਾਕਰਨ () ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਇਹ 2 ਟੀਕਿਆਂ ਦੀ ਖੁਗਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਟੀਕਾਕਰਨ ਬਿਮਾਰੀ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕੋ-ਵਿਨ ਸਿਸਟਮ ਆਪਣੇ ਡਿਜਿਟਲ ਪਲੈਟਫਾਰਮ ਰਾਹੀਂ ਟੀਕਾ ਲਗਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੋਣ ਰੱਖਣ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਹਿਤ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ (ਕੋਵਿਡ-19) ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਬੇਹੁੰਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੀ ਰੋਕਖਾਮ ਲਈ ਜਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸਲਾਹਾਂ ਦੀ ਇਨ-ਬਿਨ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਕ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜੇਵੇਦਾਰੀ ਹੈ।

ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸਕਨ

ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬਾਰਸ਼ ਹੋਣ ਲੈ ਜਾਓ“ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਰਦੀ ਦੀ ਤੁੱਤ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਹੋ ‘ਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਮਸਤ ਜਿਹੀ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਵੇਲਾ ਅਤੇ ਚਾਲ ਚਲਦਿਆਂ ਖਿੜੇ ਚਿਹਰੇ ਨਾਲ ਉਹ ਠੰਢੀ-ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਰੀਰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਲ ਰੇਹਡੀ ਆ ਗਈ। ਰੇਹੜੀ ਤੇ ਨੂੰ ਠੰਢਕ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ। ਕਈ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮੈਂ ਘਰ ਲਈ ਸਬਜ਼ੀ ਭਾਜੀ ਲੈਣ ਲਈ ਦਰਿਆਂ ਅਜੇ ਕੁਝ ਹੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਖਰੀਦੀਆਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਤੱਕ ਕੇ ਬੋਲਣ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰੇਹੜੀਆਂ ਮੇਰੇ ਲੱਗੀ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕੋਈ ਸਬਜ਼ੀ ਹੈਨੀ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪਈਆਂ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ...। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਇਕ ਰੇਹੜੀ ਤੇ ਰੁਕੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੈਂਤੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਤਾਂ ਕੁ ਸਾਲ ਦੀ ਐਰਤ ਸਬਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਈਆਂ ਸਨ ਰੇਹੜੀ ਤੇ ਪਰ ਮਹਿੰਗੀਆਂ। ਰੇਟ ਘੱਟ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹਿਸਦੀ ਹੋਈ ਅੱਸੀ ਰੁਪਏ ਕਿੱਲੇ ਮਟਰ, ਸੱਠ ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਅੱਗੇ ਤੁਰ ਗਈ। ਰੇਹੜੀ ਵਾਲੇ ਨੇ “ਚਲੋ ਗੋਭੀ ਵਗੈਰਾ ਵਗੈਰਾ ... ਉਹਦੀ ਜੇ ਬ

ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਤੇ
ਏਨੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਤੇ
ਦੀ ਪਰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਬੇਵਸੀ ਨੂੰ ਦਰ ਸ਼
ਕਿਨਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ‘

ਗਈ “ਹੂੰ” ਕਹਿ ਕੇ ਸੈਂ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਵੱਲ ਤੱਕਦੀ ਰਹੀ। ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹਾ ਸੂਟ ਪਾਂਵਲਾ ਰੰਗ, ਫ਼ਟੀਆਂ ਅੱਡੀਆਂ ਤੇ ਪੈਰ ਜ਼ਥੁੰਕੁੰਲ ਜਿਹਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦੋਂ ਦੀ ਮਸ਼ਕਾਵ

A close-up photograph of a person's dark hair, likely black or very dark brown, showing the texture and some strands. The background is a light-colored surface with a subtle, wavy, and textured pattern, possibly a wall or fabric. The lighting is soft, highlighting the contours of the hair.

ਗੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਮੋਗਾ

ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਆਨ ਤੇ ਸ਼ਾਨ

ਦਰਵਾਜ਼ਾ

ਦਸਤਾਰ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ , ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਦਾ ਸਿੱਗਾਰ ਪੇਚੀਦਾ ਅਤੇ ਗੌਰਵਮਈ ਵੀ ਹੈ । ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ । ਭੇਦ-ਭਗੀ ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੀ ਵੀ ਹੈ । ਮਨੁੱਖੀ ਦਸਤਾਰ ਕਦੇਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਿਬਾਸ ਦਾ ਸਾਇਦਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਸਤਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁੱਝ ਏਨੀ ਧਾਰਮਿਕ , ਇਤਿਹਾਸਕ , ਸਮਾਜਿਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ? ਅਰਥ ਅਤੇ ਇਰਾਨ , ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹਾਸਲ । ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਿਬਾਸ ਦੇ ਏਨੇਂ ਨਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਦਸਤਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪੁਰਾਤਨ ਹੋਣ , ਏਨੇਂ ਪਹਿਨਣ ਦੇ ਢੰਗ ਹੋਣ , ਏਨੇਂ ਇੱਤਾਜ ਆਬਹੂ ਪਹਿਰਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ , ਸੰਕੇਤਰ ਅਰਥ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਿਬਾਸ ਨੂੰ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਾਹੋ - ਜਲਾਲ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਏਨਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਸਾਡੇ ਤਕ ਪੁੱਛਿਆ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ।

' ਦਸਤਾਰ ' ਵਾਰਸੀ ਦਾ ਲਫਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਵਾਰ ਕੇ ਬੰਨਿਆਂ ਨੇਕ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਰਯਾਦਾ ਹੋਇਆ ਬਸਤਰ । ਦਸਤਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਹੀ ਹੈ । ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਜ਼ਰਮਨ ਵਿਚ ' ਟਰਬਨ ' , ਦਸਤਾਰਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ , ਸਿਰ ਫਰੈਂਚ ਵਿਚ ' ਟਲਬੈਂਡ ' , ਇਤਾਲਵੀ , ' ਤੇ ਸਜਾ ਕੇ ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਣ ਸਪੇਨੀ ਤੇ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਵਿਚ ' ਟਰਬੈਂਟ ' ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ । ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਡੈਚ ਵਿਚ ' ਟਲਬਰਜ਼ ' , ਰੋਮਾਨੀ ਵਿਚ ' ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ ਟੁਲੀਪਨ ' ਲਾਤੀਨੀ ਵਿਚ ' ਮਾਈਟਰ ' ਅਤੇ ਹੋਵੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਢੂੰਘੀ ਸੱਟ ਮਾਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਤੁਰਕੀ ਵਿਚ ' ਸਾਰੀਕ ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਜੇ - ਮਹਾਰਾਜੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਸਤਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਕਾਲ ਵਿਚ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਉਤਾਰ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰ ਈਸਾਈਆਂ , ਯਹੂਦੀਆਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਦਿੰਦੇ ਸਨ । ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਗਲਾਮੀ ਦਾ ਚਿੰਨ ਹੈ ।

ਨੰਦ ਰਾਜਾ ਉੱਥੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ । ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਬਤ ਉਸ ਨੇ ਛੋਟੇ - ਮੋਟੇ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ - ਸੂਰਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼-ਨਿਕਾਲਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਨੰਦ ਦਸਤਾਰ ' ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਗਾਜਾ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀ ਬਹੁਤ ਡਰਦਾ ਸੀ , ਕਿ ਦਿੱਤਾ । ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਜੀ ਕਿਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰਾਜੇ ਮਿਲਕੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਬਗਵਤ ਨਾ ਕਰ ਦੇਣ । ਅੰਤ ਨੰਦ ਰਾਜੇ ਨੇ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਤੇ ਕੇਸ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਆਪਣੇ ਵਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਦੇ , ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਸਨ । ਪਰੰਤੂ 1699 ਦੀ ਵਿਸਾਖੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਜਾਵੇਂ , ਆਖਿਰ ਸਾਰੇ ਵਜੀਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਕੀਤੀ , ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਕਤਲ ਸਰੂਪ ਦਾ ਅਨਿਖਤਾਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ । ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ।

ਪੱਗ ਨੂੰ ਵਾਰਸੀ ਵਿਚ ' ਸਾਫ਼ਾ ' , ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਪੱਗੜੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ " ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਹਾਣੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਜਿੰਨੀ ਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ । ਵਾਰਸੀ ਵਿਚ ' ਦੁਲਬੰਦ ' , ਤੁਰਕੀ ਵਿਚ ' ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤਾਰਬੁਸ਼ ' ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਅਸਲ ਵਿਚ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ " ਦਸਤਾਰ , ਦੁਲਬੰਦ " ਸਿਰ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਸਨ ।

ਕੁੱਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਤ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਵੀ ਠੀਕ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ' ਪੱਗ ' ਸ਼ਬਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ' ਪਕਾ ' ਤੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਬਾਬੀ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬੰਤੀਵੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ । ' ਪਕ ' ਸ਼ਬਦ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਿਆਣੀ ਉਸਤਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਸਿਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ । ਟੋਪੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਸਿਰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ । ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੱਧ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕ ' ਬਾਈਬਲ ' ਵਿਚ ਪੱਗ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਸਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ' ਬੰਨ੍ਹਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਬਬੀਗਾ ਬੱਲ ' ਵਿਚ ਟੋਪੀ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪੱਗ ਬਾਈਬਲ ਅਨੁਸਾਰ ਯਹੂਦੀ ਪਾਦਰੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ।

ਦੀਸਾਈ ਧਰਮ ਦੀ ਇਕ ਅਹਿਮ ਹਿਜਾ ਸੀ । ਜੋ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਬੰਨ੍ਹਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ । ਪੱਗ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਆਪ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਬਾਰੇ ਪਹਿਰਾਵਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਵੀ ਕਈ ਹਦੀਸਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਈ ਹਦੀਸਾਂ ਸਜਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੱਦੀ ਰੱਬੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਂਗੰਬਰ ਮੁੰਹਮਦ ਨੇ ਖੁਦ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ । ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਵੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ । ਬਣਾਈਆ ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸਾਡੇ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਪੱਗ ਸਿਰ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ।

ਸੰਦਰਤਾ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ । " ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਆਦਤ ਬਣਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੱਖ ਸੀਤਲ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਇਹ ਫਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ । " ' ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਗਿਆ ' ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੇਰੇ-ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਗ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੀ ਬਾਅਦ ਸਾਡੀ ਸਰਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ।

ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ

ਮੋਬਾਈਲ :- 98889-49201

ਮੰਡੀਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ :- ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ)

ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੱਗੜੀ ਇਜ਼ਤ-ਆਬਹੂ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ । ਇਸ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਸਰਕਾਰੇ-ਦਰਬਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ । ਸ਼ੇਰੇ-ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਸਨ । ਸੋਹਣੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਰੇ-ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਦਸਤਾਰ ਦਾ ਉੱਚ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਆਨ-ਸ਼ਾਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ । ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦਸਤਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਉਂ ਕੀਤਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ।

" ਕਾਇਆ ਕਿਰਦਾਰ ਅਉਤਰ ਯਕੀਨਾ .. ਰੰਗ ਤਮਾਸੇ ਮਾਣਿ ਹਕੀਨਾ .. " ਨਾਪਾਕ ਪਾਕ ਕਰਿ ਹਚੂਰਿ ਹਦੀਸਾ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤਿ ਦਸਤਾਰ ਸਿਰਾ .. "

ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਸਤਾਰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਅੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਸ਼ਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ । ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਬਾਸ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ । ਉਥੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਹੈ । ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਅੰਦਰ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਪੁੰਨ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਉਪਰਾਲੇ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ , ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹ

ਪੁਸਤਕ: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਅਣਮੁੱਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ (ਵਾਰਤਕ)

ਲੇਖਕ: ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੌਦਾਹੂਰ
ਗੈਲੀਕਾਰ: ਜਸਬੀਰ ਕਲਸੀ ਧਰਮਕੌਰ (ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕ)
ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਸਹਿਤ ਅੰਦਰ ਯਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਰਚਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਲੇਖਕ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੌਦਾਹੂਰ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸੱਤਰਵੇਂ ਵਰ੍਷ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਨ ਵੀਹ ਸੌ ਚੌਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਲੋਅ ਤੇ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋਲ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਸਨ ਵੀਹ ਸੌ ਸਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਸੋਗਾਤ ਵੀ ਕਾਵਿ ਵਿਧਾ ਵਿੱਚ, ਤੇ ਵੀਹ ਸੌ ਅਠਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰਤਕ ਪੁਸਤਕ “ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਅਣਮੁੱਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ” ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾਠਕਾਂ ਤੋਂ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੰਜਵੀਂ ਪੁਸਤਕ ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਪੌਣਾਂ ਕਾਵਿ ਵਿਧਾ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਗੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਵਿਰਸਾ ਸਥਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਰਸਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵੱਲ ਪੀੜੀ ਦਰ ਪੀੜੀ ਚਲਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛੋਹੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਂਕਿਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਸਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਜਮੀਨ ਘਰ ਕੱਪੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਕਾਰ ਮਿਹਤ, ਆਰਥਿਕ ਸੱਥਿਤੀ, ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਡ ਜਗਤ, ਸੰਚਾਰ, ਵਪਾਰ, ਪੇਟੀਬਾੜੀ ਹਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਬੂਲਿਆ। ਪਰ ਜਦ ਪਿਛਲੇ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਲਾਕਡਾਊਨ ਖੁਲਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਵੀਂ ਆਸ ਜਾਰੀ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਬੁਗ ਅਸਰ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਖੇਡ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਪੱਥੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਲੱਗ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਰਾਲੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਬਚਥਾਵਾਂ ਕਦੇ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਲਟ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਕਲ ਦਾ ਜਨਾਜਾ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੇਡ ਜਗਤ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਰਿਹਾ ਨਿਗਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਰੋਨਾ ਪਾਜਟਿਵ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਾਨਖੇੜੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਈ. ਪੀ. ਐਲ ਮੈਚ੍ਰਾਂ ਉੱਪਰ ਵੀ ਖ਼ਬਰ ਮੰਡਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ 14ਵੇਂ ਸੀਜਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁੱਬਈ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਰੋਨਾ ਪਾਜਟਿਵ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਕਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁੱਬਈ ਵਿੱਚ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੰਦੋਰ ਅਤੇ ਹੈਂਦਰਾਬਾਦ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਐਲ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਬਾਬੀ ਸਥਾਨ ਦੇ ਗੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਖੇਡ ਜਗਤ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਸਾਬਕਾ ਟੈਨਿਸ ਖਿਡਾਰੀ ਸ਼ੁਹਾਸ ਕੁਲਕਰਣੀ ਦਾ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਗਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਸਟਰਸ ਟੇਬਲ ਟੈਨਿਸ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਾਸਪਿਦਾ ਖਿਤਾਬ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕੇ ਕੁਲਕਰਣੀ ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਦੋਰ ਤੇ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਗਰਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਚਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਖੇਡ ਜਗਤ ਲਈ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਸਚਾਈ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇੱਕ ਰਹੱਸ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਛਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਾਜਿਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਆਦਾ ਵਰਤ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਸਲੇ ਉੱਪਰ ਸੰਜ਼ੀਦਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮਨ ਵੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੱਗਾ, ਰੇਡੀਓ, ਪੇਡਾਂ, ਸੰਦੂਕ, ਟੋਕਰੇ, ਪਿੱਤਲ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਪੱਖੀ, ਵਿਚ ਲੰਘ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ, ਲੋਕ ਚੱਕੀ, ਸੁੱਬੜ, ਕੁੱਪ, ਸੱਥ, ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ, ਗੱਡਿਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਹੱਥੀਂ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇ ਵਿੱਛ, ਛਿੱਕਲੀ, ਖਰਾਸ, ਘਰਾਟ, ਗੁੜ, ਬੋਕੇ, ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੀਏ, ਛਿੱਕੂ, ਮੂਹੜੇ, ਗੀਰੇ, ਮੰਜੇ ਜੋੜ ਸਪੀਕਰ, ਅਂਚ ਗੁਆਂਚ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੱਡੀਂ ਹੰਦਾਏ ਪਾਬੀਆਂ, ਬਾਜੀ ਪਾਉਣਾ, ਟਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਪੁਗਾਤਨ ਬਹੁਤ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਂਡਿਆ ਹੈ ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਲੇਖਕ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾਂ ਦੌਦਾਹੂਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਅਣਮੁੱਲੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿੱਚ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ- ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੌਦਾਹੂਰ ਤੋਂ ਡਗਰੂ ਸਟੋਨ ਪੰਜ ਛੇ ਮੀਲ ਤੇ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਤਮਾ ਸਿੱਧ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਤੱਗਾ ਸੀ ਜੋ ਸਟੋਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਥੋਂ ਪਿੰਡ ਪਚਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ- ਟੁੱਟੇ ਘੜੇ ਦੀਆਂ ਠੀਕਗੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਣਕੇ ਰਥੜ ਜਾਂ ਕਪੜੇ ਦੀ ਗੇਂਦ ਨਾਲ ਨਿਸਾਨਾਲਾ ਕੇ ਪਿੰਨੂ ਸੇਕਣਾ ਖੇਡਣਾ ਆਦਿ ਸੱਭ ਹੱਡੀਏ ਪਲਾਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਜਾਪਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਕੀਕਤ ਹੈ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਰੱਦੇਤਾ ਜਸਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾਂ ਦੌਦਾਹੂਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋਣ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੌਦਾਹੂਰ ਤੋਂ ਡਗਰੂ ਸਟੋਨ ਪੰਜ ਛੇ ਮੀਲ ਤੇ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਤਮਾ ਸਿੱਧ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਤੱਗਾ ਸੀ ਜੋ ਸਟੋਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਥੋਂ ਪਿੰਡ ਪਚਾਉਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ- ਟੁੱਟੇ ਘੜੇ ਦੀਆਂ ਠੀਕਗੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਣਕੇ ਰਥੜ ਜਾਂ ਕਪੜੇ ਦੀ ਗੇਂਦ ਨਾਲ ਨਿਸਾਨਾਲਾ ਕੇ ਪਿੰਨੂ ਸੇਕਣਾ ਖੇਡਣਾ ਆਦਿ ਸੱਭ ਹੱਡੀਏ ਪਲਾਂ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ ਜਾਪਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਹਕੀਕਤ ਹੈ।

ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅੰਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਜਕਲੁ ਇਹ ਤੱਗਾ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਫੌਟੋਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇ ਅੰਜੋਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਸੇਅਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਡੀਆਂ ਠੀਕੀ ਪੀੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪਲੰਘ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਚਾਲ ਚਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਹਰ ਵਿੱਚ ਕਿਥੋਂ ਭੁਲ੍ਹਾਂ ਕਿਥੋਂ ਭੁਲ੍ਹਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ? ਗੁੜ ਸੱਕਰ ਜਾਂ ਰਹੁ ਨੂੰ ਕਿਧਰੇ ਭੁਲ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ? ਹਰ ਲਿਖਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਿਆ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅੰਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਜਕਲੁ ਇਹ ਤੱਗਾ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਫੌਟੋਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇ ਅੰਜੋਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਸੇਅਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਡੀਆਂ ਠੀਕੀ ਪੀੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪਲੰਘ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੈ ਕਿ ਅੰਜਕਲੁ ਇਹ ਤੁੰਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੀਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੰਜੋਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਸੇਅਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਡੀਆਂ ਠੀਕੀ ਪੀੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪਲੰਘ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੈ ਕਿ ਅੰਜਕਲੁ ਇਹ ਤੁੰ

CLASSIFIED & MATRIMONIAL

Need a Life Partner

Need a honest , good behavior USA living life partner for 50 years smart , slim , healthy and independent Indian women. She is divorced and living independent in NJ . No cast bar . Just serious person contact . on Preetnama office number or email- preetnamausa@gmail.com Ph- +1 201-312-4180

Need a Bride

Need a bride for New York living 26 old
handsome Indian Sikh boy height 6'
working with software company. Need a
beautiful USA living nice behaviour,
simple girl. no cast bar. no dowry
Contact : preetnamausa@gmail.com
contact : +1 201-312-4180

ਲੜਕੇ/ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ	
ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ 5"- 9" 27 ਵਾਸਤੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਜਿਹੜੇ ਲੜਕੇ ਦੇ ਪੀ.ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਭਰਾ 5"-7" 29 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 780-716-5859 ਲੜਕੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਵਾਉਣ .780- 807-8861, ਇੰਡੀਆ 98555- 97890 *****	ਏਕੜ ਜਮੀਨ, ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ.ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਭਰਾ 5"-7" 29 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 780-932-0612, 94172-00545 *****
ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5"-10" ਲੁਧਿਆਣੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿੱਚ 25 ਏਕੜ ਜਮੀਨ ਵਿਜਟਰ ਵੀਜੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ.ਆਰ. ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ: 780-953-6167 *****	ਸਿੱਖ ਬੀ ਟੈਂਕ, ਉਮਰ 30 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5"-7: ਬਿਜਨਸ ਕਰਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 778-838-5989 9872719621 *****
ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪੂਨੀਆ, ਉਮਰ 25 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5"-8" MSC-IT ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 780- 904-5608, 780-710-5571 ਈ-ਮੇਲ: bdhillon@ carillion.ca *****	ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਮਕੌਨੀਕਲ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਉਮਰ 27 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5"-11 ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ 514-609-0617 *****
ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਪੂਨੀਆ, ਉਮਰ 28 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5"-10" ਹੀ ਸੰਪਰਕ 780- 6 ਫੁੱਟ, ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਾਪਟੀ 20	ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਕੱਦ 5"-7: ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ Canada ਵਿੱਚ Student 24 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5"-9 ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ Canada P.R ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ 1780-932-0612 94172-00545 *****
*****	ਜੱਟ ਸਿੱਖ 24 ਸਾਲ ਕੱਦ 6" ਫੁੱਟ ਲੜਕੇ ਲਈ Canada ਦੀ P.R ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ All Family well settled in Canada. 780-913-1179
*****	ਇੰਡੀਆ +91-90200-00019 *****
*****	ਗ਼ਾਮਗੜੀਆ ਸਿੱਖ, ਵਿਜਟਰ ਵੀਜੇ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ.ਆਰ ਜਾਂ ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ :780-953-6167 *****
*****	5"-10 ਸੰਪਰਕ 780-782-3313 *****

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗ੍ਰਾਂਟ ਰਾਮਗੜੀਆ 9887
 ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ July 87 Born ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
 E'GT(B.Tech), ਮੈਨੋਜਰ ਦੀ ਜੋਬ ਇੰਡੀਆਂ ਰਹਿੰਦੇ ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 7
 ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਪਰਿਵਾਰਕ ਲੜਕੀ ਲਈ ਇੰਚ ਉਮਰ 26 ਸਾਲ ਐਮ ਬੀ ਏ
 ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਯੋਗ ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਾਸ, ਮਾਰਕਟਿੰਗ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ
 ਸਟਰੈਟੋਫ਼ਰਕ ਪਰਮਿਤ ਉੱਤੇ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਐਨ ਆਰ ਆਈ
 ਹੋਈ ਲੜਕੇ ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ, ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ
 ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮਾਲਵੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਲੜਕੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਸੰਪਰਕ-
 ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਐਡਮੰਟਨ ਵਿੱਚ 7589137572
 well settled ਹੈ। ਆਪਣਾ 7973167967
 Biodata / Picture e-mail *****
 : deepedmonton9@gmail.com. (whatsapp) or Call ' 780-628-7089

 ਢੰਡ ਖਤਰੀ ਲੜਕਾ ਉਮਰ 36 ਸਾਲ
 ਕੱਦ 5'-8" ਬੁਦਦ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਭੈਣ 470-2491
 ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ Well Seattled ਮੰਡੇ
 ਦੀ ਫਾਈਲ Already Apply ਕੀਤੀ
 ਹੋਈ ਹੀ, ਵਾਸਤੇ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੁਬਈ 7 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਲਾਈਸੈਂਸ
 ਮੰਡੇ ਦੀ ਭੈਣ ਇੰਡੀਆ ਆਈ ਹੋਈ ਉਮਰ 33 ਸਾਲ, 5'9 ਜੱਤ ਸਿੱਖ
 ਹੈ। ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ। ਸੰਪਰਕ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ
 : 9855813008, +1 646-287- ਲੜਕੀ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ। ਚਾਹਵਾਨ

ਤਿਆਗ ਦਿੱਚ ਅਹੰ... .

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹਾਰ ਜੇਕਰ ਲੰਘੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ
ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ
ਪਲਟੀ ਮਾਰੀ ਕਿ ਦੁਨਿਆਵੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ
ਤਹਿਸ ਨਹਿਸ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ । ਲੰਘੇ ਸਮੇਂ
ਅਤੇ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ
ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ । ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ
ਅੰਦਰ ਘਰਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਸਾਝੇ ਕਰਨੇ
ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲੰਘੇ ਸਮੇਂ ਗਈ
ਭਾਈਆਂ ਵਿਚ ਏਕੇ ਦੀ
ਪਰਿਵਾਰ ਜੋੜੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ
ਦੀਆਂ ਛਾਵਾਂ , ਅੰਬਾਂ ਰਾਹਿਂ
ਬੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਬਾਅਦ
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆ
ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ

ਇਕੱਠਿਆਂ ਨੇ ਬੈਠਣਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ
 , ਖਾਣਾ ਇਕੋ ਮੰਜੇ ਤੇ ਇਕੋ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣਾ । ਇਕ
 ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ , ਕਈ ਕਈ
 ਭਰਾ ਭੈਣਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਭਰਜਾਈਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ
 ਸਨ । ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇੰਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਚੇਂਜ਼ ਹੋ
 ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ
 ਹੈ । ਜਦ ਵੱਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਵਿਹੜੇ
 ਵਿੱਚ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬੈਠਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਕ ਨਵਾਂ
 ਸਮਾਜ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਸਭ
 ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ
 ਅੱਜ ਕਾਲ੍ਹੇ ਉਹ ਵੀ
 ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
 ਬੁਲਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ
 ਕਿਉਂ ਬੁਨ ਚਿੱਟਾ ਹੋ
 ਗਿਆ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ
 ਦੀ ਰੰਗਲੀ ਦੁਨੀਆਂ
 ਇੰਨੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ਕੁਝ ਥੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਯਾਦ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਜਮੀਨ ਆਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਾਂ ਪੈ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਹਾਵਤ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
 ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਕੱਚੇ ਸੜ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਪੱਕੇ ਸੜ ਪਰ ਕੁਝ ਦੱਸਦਿਆਂ ਆਪਣੇ
 ਹੁਣ ਘਰ ਪੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕੱਚੇ ਹਨ । ਹਰ ਢਿੱਡ ਤੋਂ ਪੱਲਾ
 ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਬੰਗਲੇ ਬਣਾ ਲਏ ਹਨ । ਚੁੱਕਿਦਿਆਂ ਆਪਣਾ
 ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਦੂਰ ਤਕ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਬੁਹਤ ਢਿੱਡ ਨੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
 ਲੰਬਾ ਲੇਖ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਇੱਥੋਂ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਭਰਾ ਨਾਲ
 ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਗੱਲ ਲੜਾਈ ਕਿਸੇ ਦੀ

ਹੋਰ ਕਿ ਆਪਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ
ਤੁਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਾਰਨ
ਬਾਅਦ 'ਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਲੋਕ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
। ਸੋ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਲਟੀ ਮਾਰੀ
ਸਦਕਾ ਅੱਜਕੱਲੁ ਪਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਸੰਦ
ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਬੁਲਾ ਕੇ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ।

ਭਰਜਾਈ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਕੁਝ ਹੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਕਰਨਾ ਗੱਲਾਂ ਕੌੜੀਆਂ
ਇੱਕ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਉ
ਜਾਇਆਦਾਤਰ ਗਲਤੀਆਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਲੇਖਕ ਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਰਪੁਰੀ
ਫਰਿਜਨੋ ਯੂ.ਐਸ.ਏ.
5592850841

ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਅਗਲੇ
ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨਾਲ
ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਸਲਾ ਲੜਾਈ
ਗੱਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਰਿਸਤਿਆਂ
ਤੀਆਂ ਤੇਤ੍ਰਾਂ ਪੈ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ
ਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਅੱਜ ਕਲੁ ਆਖੇ
ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਕੰਨੀ
ਕਤਗਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ ਉਹ
ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੁਣਨ
ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ
ਏਨੀਆਂ ਮਿਹਨਤਾਂ
ਮੁਸ਼ਕਤਾਂ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲ
ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਕੀਤੇ
ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਲਿਖਾਈਆਂ
ਕਰਾਈਆਂ ਪਰ ਅੱਜ ਉਹੀ
ਬੱਚੇ ਮਾਂ ਪਿਛੀ ਦੀ ਕਦਰ
ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ
ਹੀ ਜੇਕਰ ਧੀ ਦੀ ਗੱਲ
ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਚਲੋ ਜਵਾਨ
ਹੋਣ ਤੇ ਮਾਂ ਵਿਆਹ

ਹਣ ਤ ਸਾਧ ਵਾਸ਼ਾਨੁ
ਕਰਕੇ ਅਗਲੇ ਘਰ ਤੋਰ
ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੰਡਿਆਂ ਨੇ
ਤਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਿਹਣਾ
ਹੈ ਮੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਬੱਲ
ਕਰ ਕੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ
ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ
ਗੱਲਾਂ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ
ਗ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ
ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਵੀ ਹੋਣ । ਇਕ
ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਕੜੀਆਂ ਵੀ
ਨੂੰ ਬਣਨਗੀਆਂ ਪਰ ਸਾਡੇ
ਸਮਝਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਸੀਂ
ਵੀ ਸਮਝਾਈਏ । ਕੁਝ

ਰਿਸਤੁਲ ਰੂਮਾਂਧਾਰ ਜ਼ਜ਼ਨਸ ਕਰਕੇ ਹਾ ਸਾਡੇ ਉ
ਬੁਲਾਉਣਾ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਜੋ ਮਾਇਆ
ਪੈਸਾ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰਾਜੇ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸਿਕੰਦਰ ਵਰਗੇ
ਛੱਡ ਕੇ ਗਈ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਰਤਾਨੇ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਆਪ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹੀ ਬਹੁਤ
ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਛੱਡੇ ਇਹ
ਤਾਂ ਹੋਂਥਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਹੈ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕੀਤੀ ਕਮਾਈ
ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ
ਮੁਹੱਤ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ । ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਡੇ
ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਆਪੋ
ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਪਨ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋ
ਰਿਹਾ ਹੈ । ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹੇ
ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਵੱਡਿਆਂ ਦੀ ਛੋਟਿਆਂ

ਦ ਸਮਾਂ ਵੱਚ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਹਾਰ ਗਈ ।
ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ
ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਤੇ ਵਿਆਸਤ ਰਹਿੰਦੇ
ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ
ਘਾਟ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ
ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ
ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਆਓ ਸਾਰੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੁੜ ਏਕੇ
ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਈਏ ਤੇ ਪਿਆਰ ਮੁਹੱਤ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ
ਨੂੰ ਪੀਡੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੀਏ । ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹੀ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ
ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨੀ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ । ਕਿਉਂ ਅਸੀਂ
ਨਫਰਤ ਵਿੱਚ ਗੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ
ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ।

ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੇਰਮਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਅਤਮਹੱਤਿਆ ਵੱਲ ਵਪਣਾ ਚਿੰਡਾਜ਼ਨਕ

ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨ ਚੰਗਾ ਖਾਣਾ ਨਾ ਮਿਲਣ, ਛੁੱਟੀਆਂ ਨਾ ਮਿਲਣ ਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਕਸਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅਕਸਰ ਜਾਹਿਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਸਾਰੋਂਕੇਲਾ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਇਕ ਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਾਡੈਂਟ ਸਮੇਤ 6 ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਜਵਾਨ ਮਾਨਸਕ ਅਵਸਾਦ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਸੀ। ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਛੜੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਰਾਇਣਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਭਾਰਤ ਤਿੱਬਤ ਬਾਡਰ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ 6 ਸਾਥੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚਾਰ ਕੁ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲੀਆਂ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਦੋ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਵੀ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਐਨਾ ਤੈਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਪੈਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਲਾਤ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੱਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪੈਰਾਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸਾਂ ਦੇ ਜਿਆਦਾਤਰ ਜਵਾਨ ਅਵਸਾਦਗ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਮਾਨਸਕ ਦਬਾਅ 'ਚ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪਣਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਪਰਿਵਾਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਹਿਕਮਾ, ਪਰ ਗੌਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਥੀ ਜਵਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੇ ਇਕ ਜਵਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਸਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਜਵਾਨ ਵੀ ਮਾਨਸਕ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਸੀ।

ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ੋਖਮ ਭਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਡਿਊਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਨਾਂ 'ਚ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਜਿਆਦਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਕਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਤਾਈਨਾਤ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਆਂਕਡਿਆਂ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਪੈਰਾਮਿਲਟਰੀ ਫੌਰਸਾਂ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 400 ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜਾਨ ਗੁਵਾਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਬਾਡਰ ਸਕਿਊਰਟੀ ਫੌਰਸ (ਬੀਐਸਐਫ) ਨੇ ਸਾਲ 2015 ਤੋਂ 2017 ਤੱਕ 168 ਜਵਾਨ ਗੁਵਾਏ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਸਾਬੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਪਸੀਜਿਆ ਜਾਣਾ ਕਦਰਤੀ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੁਝ ਜਵਾਨ ਅਵਸਾਦ 'ਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਅਵਸਾਦ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਗਿਣਾਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਪੈਰਾਮਿਲਟਰੀ ਫੌਰਸਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਆਮਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾਮਿਲਟਰੀ ਫੌਰਸਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਨਾਂ 'ਚ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਤਣਾਅ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਨੌਕਰੀ ਦੌੰਗਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਦਬਾਅ। ਕਿਹੜੇ ਤਾਂ 80 ਫੌਜਦ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆ ਤੋਂ ਇਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਬਾਈ ਤਾਈਨਾਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ 'ਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਖਾਨਾਬਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
ਮੇਨ ਦੇਅਰ ਫੌਰਸ ਰੋਡ ਬਠਿੰਡਾ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
ਮੇਨ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਰੋਡ ਬਠਿੰਡਾ ।

ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰੇਗੀ ਪਿਆਰ ?

ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹੋਲ ਲਈ ਸਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਣਾਈ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅੰਦਰ ਕੀ ਕੁਝ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਮੌਜੂਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਪ੍ਰਦਾਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਪਰ ਜੋ ਡਾ. ਰਾਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਨੋਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2013 ਵਿਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਲਾਗਤ ਤੇ ਮੁੱਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਪੁਣ-ਛਾਣ ਲਈ ਡਾ. ਰਾਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 2015 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਪਾਰ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਖੇਤੀ ਬਾਰੇ ਨੀਤੀਆਂ ਲਈ ਖੇਤੀ ਲਾਗਤ ਤੇ ਮੁੱਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮਨਸ਼ਵਾਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਤੱਥ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੂੰ ਹੁਲਾਗਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਸੁਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚੇਰਚਾ ਕੀਤੀ ਏਸੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਛੇ ਵਰਿਆਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਡਾ। ਮੈਸ਼ ਦੰਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਗ-ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀ ਅਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਢੇਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ, ਪ੍ਰਗਿਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਗਏ। ਉੱਜ ਵੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਰਸੇ ਢੰਗ-ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰਿਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ ਹੀ ਗਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁਦਲਾ ਕੰਮ ਇਹ ਤੈਂਕ ਕਰਨਾ ਕਿ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਏ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹਨ ਪਰ ਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪੜ੍ਹੋਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਜਾਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਣ-ਛਾਣ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਦੇਖ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਉਹ ਤਿੰਨ ਸ਼ਖਸ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਏ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਜਾਹਿਰ ਕਰ ਕੇ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਰੋਲਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਇਕ ਮੈਂਬਰ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਤਾਂ ਸਸਤੀਫਾ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਾ ਸੁਪਰਿਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਵਛਾਂਹ ਮੜ੍ਹੀ। ਖੱਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਲਿਲਾਫ ਘੱਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ

ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ ਸੱਚ ਹੈ, ਪ੍ਰਥਮ ਅਤੇ ਹਿਰਾਵਾਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਾਬਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਤੋਂ ਬਹੁਰਹ ਹੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਘੱਲ ਨੂੰ ਪਛਾੜਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਅਤੇ ਸੱਖ਼ਸ਼ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਸਲ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੰਝ ਕੇ ਲਟਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ, ਜੂਨ 2020 ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਆਰਡੀਨੇਟ ਲਿਆਂਦੇ ਸਨ, ਕਿਸਾਨ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬੁਰਹਾਂ ਉਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਸੌ ਤੋਂ ਉਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਤ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਚੱਲੀ 11 ਗੇੜਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹੱਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾ ਉਤੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 26 ਜਨਵਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਾਸਲ, ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਨਾਲ ਜੋਤੀ ਪਾ ਕੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਦੇ ਦਬਲ ਤੋਂ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਸਲੇ ਵਿਚ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ। ਉਪਰੋਂ, ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਵੰਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਵਿਹੋਂ ਧਿਰ ਦਾ ਹਾਲ ਬਹੁਤਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਜ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਦਮ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨੱਥ ਜ਼ਰੂਰ ਪਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹੀਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਘੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋਕ ਵਿਹੋਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਣ-ਪੱਤਣ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਇਕਜ਼ੁਟਟਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਲੜਾਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਅਤ ਨਾਲ ਹੀ ਅਗਾਂਹ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਸੀਹ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ ਮਮਦੋਟ
ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ-7589155501

ਸੰਗ

ਸੱਤ ਅੱਠ ਦਿਨ ਹੋ ਗਏ ਸੀ ਬਸੰਤ ਕੁਰ ਨੂੰ ਪੇਕੇ ਗਿਆਂ। ਅੱਜ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਕਰਾਰ ਸੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਪਿੰਡੋਂ ਪੰਜ ਕੋਹ ਵਾਟ ਸੀ। ਬਸੰਤ ਕੁਰ ਦੇ ਪੇਕੇਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਉਂ ਇਕ ਗੱਡੀ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਦੂਜੀ ਦਿਨੇ 11 ਵਜੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੇ, ਅੱਜ ਵਾਂਗੁੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੇਠਲੀਆਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ। ਬਚਨ ਸਿਉਂ ਢਾਈ-ਤੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਪਿੰਡੋਂ ਬੇਤਾ ਲੈਕੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੱਲ ਚੱਲ ਪਿਆ, ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਕੇ ਬੇੜਾ ਜਾ ਦੂਰ ਦਰਬਤ ਨਾਲ ਬੋਤਾ ਬਣਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਜੜੀਆਂ ਪਿੱਠਾਂ ਵਾਲੇ ਦੂਰੋਂ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਮੂਹ ਨੇਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੱਧਮ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਾਲੇ ਚੰਗੀਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸਦਾ ਕੁਝ ਗੱਡੀ ਆਈ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਵਾਰੀਆਂ ਹੀ ਉੱਤਰੀਆਂ ਪਰ ਬਸੰਤ ਕੁਰ ਕਿਤੇ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪਈ ਬਚਨ ਸਿਹੁੰ ਨੂੰ। ਸੋਚਣ ਲੱਗਿਆ ਸ਼ਾਇਦ ਗੱਡੀ ਖੁੰਝ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਚਲੋ ਆਏ ਤਾਂ ਹਾਂ ਦੂਜੀ ਗੱਡੀ 'ਡੀਕ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਲੋਈ ਪਾਟੀ ਤੋਂ ਮਾੜਾ -ਮਾੜਾ ਦਿਸ਼ਨ ਲੱਗਿਆ। ਅਚਾਨਕ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਨਿਗ੍ਰਾ ਗਈ ਬਚਨ ਸਿਉਂ ਦੀ ਅਤੇ ਬੈਠੀ ਜਨਾਨੀ ਸਵਾਰੀ ਨੇ ਵੀ ਜਦੋਂ ਮੁੰਹ ਉਧਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ “ਤੂੰ” “ਭਾਈ ਜੀ ਤੂੰ” ▲ ▲ ਕੱਠਾ ਦੋਹੋਂ ਤੇਮੁੰਹੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਨ ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਪਿੱਠ ਕਰਕੇ ਬੈਠੇ ਰੋਸੀ। “ਮੈਂ ਸੰਗਦੇਂ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਵੀ ਕੋਈ ਬੁੜੀ ਬੁਰਾ ਨਾ ਮੰਨੇ”, ਬਚਨ ਸਿਉਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਿਆ ਮੈਂ ਵੀ ਦੇਖੀ ਤਾਂ ਜਾਨੀ ਸਾਂ ਵੀ ਖੇਡ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਦਾ ਲਗਦਾ ਪਰ ਸੰਗਦੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਮੈਂ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ।

ਮੈਂ ਦੀ ਪੇਪਰ ਵਾ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਣਾ

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੀਸਰੀ ਜਮਾਤ , ਪ੍ਰੀ - ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ - ਇੱਕ (ਐਲ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ - ਦੋ (ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ.) ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜਾਉਣ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਮਾਰਚ 2021 ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ - 19 ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੇਵਲ ਪੇਪਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਸਕੂਲ ਆਉਣਗੇ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਤੀਸਰੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੇਪਰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ; ਉਦੋਂ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਪ੍ਰੀ - ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ - ਦੋ (ਯੂ. ਕੇ.ਜੀ.) ਜਮਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਜਮਾਤ - ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਕਿਝ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੈਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਿਓ। ਮੈਂ ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ. ਦੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀ , “ ਸਰ ਜੀ , ਮੈਂ ਵੀ ਪੇਪਰ ਪਾ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ; ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਪੇਪਰ ਵੀ ਲਓ ॥ ” ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਸੂਣ ਕੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਰ - ਉੱਤਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਫੇਰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰ ਬੇਟਾ , ਤੇਰਾ ਪੇਪਰ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ - ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਐਲ ਕੇ.ਜੀ. ਤੇ ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ. ਦੇ ਸੱਭਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋਂ ਆਮੈਨਿਗਮੀਅਂ ਤੋਂ ਤੋਂ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ?

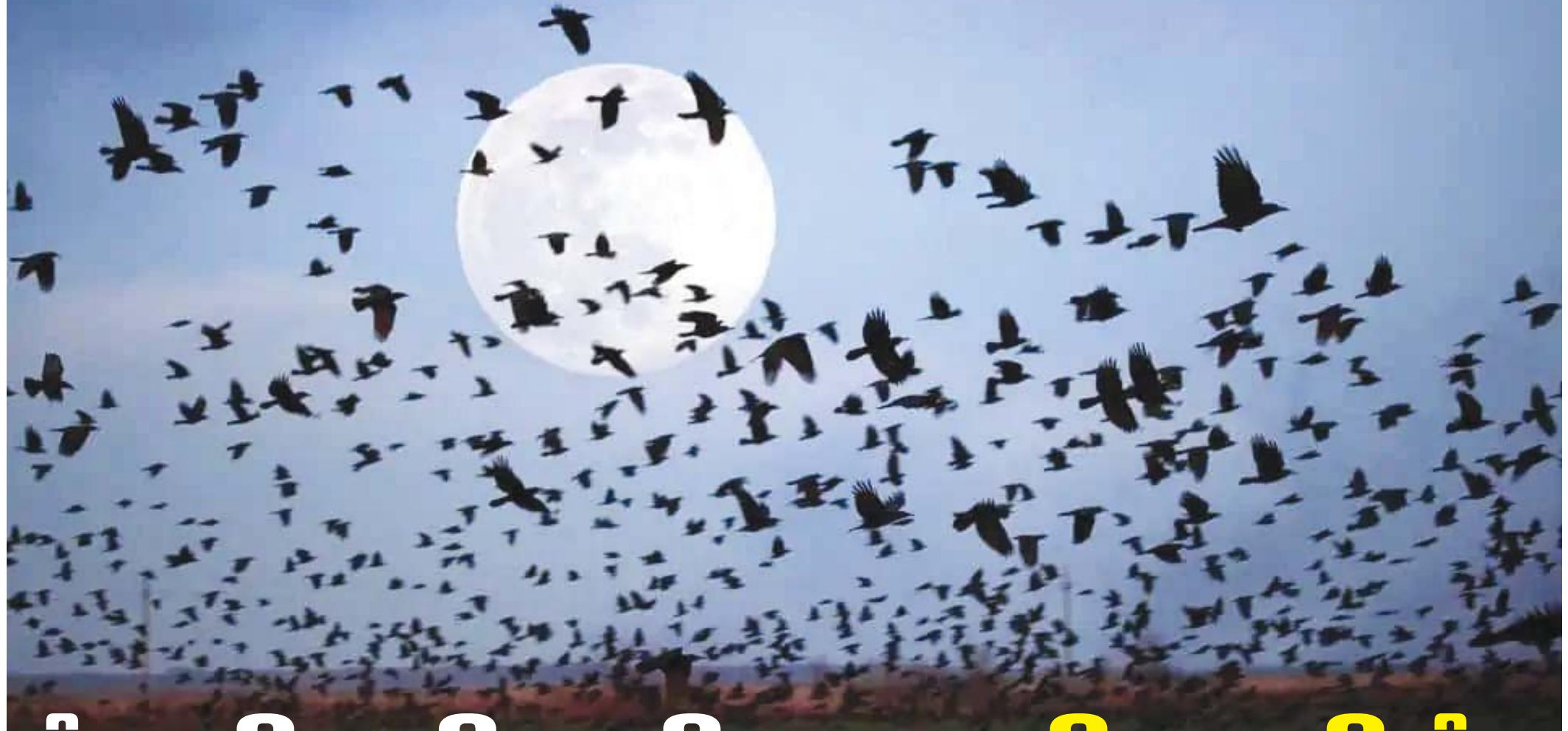
ਹੈ , ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀ

A portrait of a man with dark hair, wearing a brown zip-up jacket over a blue collared shirt. He is looking directly at the camera with a neutral expression.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਬੱਚਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਪੇਪਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ । ਕੋਵਿਡ - 19 ਕਰਕੇ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਲੈਕ੍ਰੋਜ਼ੀ. ਤੇ ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ. ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ ਵੀ ਬੰਦ ਸੀ । ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਕੋਲਾਂ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹਾ ਹਲਕਾ - ਛੁਲਕਾ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਿਆ , ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਵੀ ਪੁਗਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੇਪਰ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕੇ । ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੋ ਕੇ ਅਗਲੀਆਂ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ ਹਨ , ਪਰ ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ . ਦੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੀ ‘ ਪੇਪਰ ਪਾ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ‘ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਾਇਦ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ । ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦਾ ਦਿਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੈਂ ਕੋਵਿਡ - 19 ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਹਲਕਾ - ਛੁਲਕਾ ਉਸਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਂਗ) ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਿਆ । ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ. ਦੇ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਿੱਠੇ - ਮਿੱਠੇ ਤੇ ਪਿਆਰੇ - ਪਿਆਰੇ ਸ਼ਬਦ ਅੱਜ ਵੀ ਮੇਰੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ , “ ਸਰ ਜੀ , ਮੈਂ ਵੀ ਪੇਪਰ ਪਾ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਣਾ , ਤੁਸੀਂ ਮੇਰਾ ਪੇਪਰ ਵੀ ਲਈ । ”

ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ . 9478561356

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਕੰਜ

ਪੀਆਂ ਕੂੰਜਾਂ ਬੈਠ ਸਦਾ ਨਾ ਰਹਿਣਾ ਆਖਰ ਜਾਣੀ ਖੰਭਾਂ ਦੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੂੰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰ ਉਡਾਰੀ। ਉੱਡਣਾ ਪੈਂਦਾ ਆਖਿਰ ਨੂੰ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਕੂੰਜਾਂ। ਉੱਚਾਈ, ਲੰਬਾਈ, ਪਤਲੇਪਣ, ਕੋਮਲਤਾ ਆਦਿ ਖੰਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗਰਦਨ ਦਾ ਵਰਗ ਪੱਥੰਥ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ ਕੂੰਜ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗਿੱਧੇ ਵਿਚ ਨੱਚਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਚ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੂੰਜਾਂ ਦੀ ਡਾਰ ਨਾਲ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਲਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

'ਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਆਈਆਂ ਗਿੱਧੇ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ। ਦੂਹਰੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਨੱਚਣ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੂੰਜ ਲਫ਼ਜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੰਛੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਪੰਛੀ ਹੈ ਕੂੰਜ ਇਕ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹਰਮਨਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ

ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਖਾਸ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਕੂੰਜਾਂ ਨੂੰ 'ਕਰਕਰਾਂ' ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਕਰੋਨਸ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 15 ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ 'ਕਰੋਨਸ' ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 'ਗਰੂਈਡੇਬੈਈ' ਸੰਦੇਹ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਰੇ ਦੇ ਕਗਾਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਉੱਡਦੀਆਂ ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਥਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਰ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੂੰਜਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਕਾਰ ਸਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਉੱਡਣ ਪੱਛੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਰਨ ਹਵਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਕੂੰਜ 15 ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਭਤਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਕੂੰਜ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ 'ਡੀਮੈਅਏਸੀਲੀ' ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕੂੰਜਾਂ ਨੂੰ ਉੱਡਣਾ ਕੁਝ ਆਸਾਨ ਹੈ।

ਉੱਡਦੀਆਂ ਕੂੰਜਾਂ 'ਕੁਰਰ ਕੁਰਰ ਕੁਰਰ' ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਦੇ ਬੌਲਣ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੂਸਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗੀਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਆਪਣੀ ਬਕਾਣ ਲਾਹੂਣ, ਗੁੱਸਾ ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹਾਰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਕੂੰਜਾਂ ਦੀ ਜ਼ੜ੍ਹ ਤਕ ਕਾਲੇ ਲੰਮੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ

ਰਵਨਸੇਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ ਰਾਵੀ
ਜੱਬੇਵਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ

ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ 'ਝੁਠੇ' ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੇ ਨਪੀੜੀ ਅਵਾਮ !

ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ, ਹਰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਵਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਨਿਕਲਿਆਂ ਹੀ ਉਕਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਲਕ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 75 ਸਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਐਹੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਚੋਗੀ ਦਾ ਹੀ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਬੁਨ ਨਚੋੜਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਕੇਲ ਕੱਸਦਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ, ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕੋ ਥਾਲੀ ਦੀਆਂ ਚੱਟੀਆਂ ਵੱਟੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਜੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਮੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਰਦੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਬਿਗਨਾਨ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈ ਹੋਏ ਤਾਂ, 2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਈ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਅਵਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 2 ਕਰੋੜ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 15/20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਦੀ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ, ਮਹਿਂਗਾਈ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਸਿੰਘਿਆ-ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਾਲਾ ਧਨ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛਸਲ ਦੇ ਸਹੀ ਭਾਗ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਭਾਜਪਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ, ਜਦੋਕਿ ਨੋਟਬੰਦੀ ਜੀਐਸਟੀ ਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਜੋ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ

ਖ਼ਬਿਆਜ਼ਾ ਇਸ ਵਕਤ ਵੀ ਲੋਕ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। 2 ਕਰੋੜ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਡ ਪ੍ਰਤੀ ਗਿਆ ਹੈ। 15/20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ, ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਹੁਣ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਬੇ-ਲਗਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸਭ ਬਰਬਾਦੀ ਵੱਲ ਹੈ, ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਐਸੇ ਅਰਾਮ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਰੂਪੀ ਪੈਸਾ ਭਰਚ ਕਰਕੇ, ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਚੋਗੀ ਦਾ ਹੀ ਅਵਾਮ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਬੁਨ ਨਚੋੜਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਐਹੋ ਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਆਈ, ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਦੇ ਹੋਏ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਬੁਨ ਨਚੋੜਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾਮ ਲਗਾ ਸਕੇ। ਸੈਰ, ਭਾਜਪਾ ਲੰਘੇ ਕਰੀਬ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਵਾਅਦੇ ਚਾੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਦੱਸਦੇ ਚੱਲੀਏ ਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤ ਦੇ 5 ਸੁਭਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਆਸਾਮ, ਕੋਰਲਾ ਹਨ, ਜਦੋਕਿ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪਾਂਡੂਚੌਰੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਕਿ ਆਗਾਮੀ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਐਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਪਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ

ਜਾਂ ਫਿਰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੀਬੇ ਗਰੀਬ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਾਅਦੇ ਕੋਈ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਏਨੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਅਸਮਾਨੋਂ ਡਿੱਗਿਆ ਪੈਸਾ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਹੋਵੇ। ਕਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰੀਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਸੁਣ ਕੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਲੈਪਟਾਪ, ਟੀਵੀ, ਪੱਖੇ, ਮਿਕਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਬਿਜਾਏ, ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਮੁਫਤ ਲੈਪਟਾਪ, ਟੀਵੀ, ਪੱਖੇ, ਮਿਕਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਿਜਾਏ, ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਫਤ ਮਾਲ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਬਿਜਾਏ, ਵੋਟਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ, ਬਿਜਲੀ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ (ਉਮੀਦਵਾਰੇ) ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਜਾਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਕਰੋ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਲਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਗਰੇਜ਼ੂਏਟ ਪਾਸ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਤੜ੍ਹਫ ਤਾਂ ਰਹੇ ਹੀ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਪਰ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਈ ਲੜੀਵਾਰ ਸਵਾਲ ਕਰਨੇ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਕ-ਸੀਲ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਹੈ। ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ? ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰਕ-ਸੀਲ ਵਾਅਦੇ ਕਰਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਾਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਲੈਪਟਾਪ,

ਸੋਚ ਦੀ ਪਿੱਤੇਂਦ

ਅਚਾਨਕ ਬੱਸ ਵਿਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ “ਠਹਿਰ ਦਾ ਗਵਾਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਮੇਰਾ ਜਾ ਤੂੰ ਹੱਟਦਾ ਨੀ” ਕਦੋਂ ਦਾ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਸਨੂੰ ਚੰਗਾ ਨੀ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹਾਣ ਕਰੀ ਜਾਣਾ ਤੇਰੇ ਬੱਪੜ ਬਹੁਤ ਪੈਣਗੇ ਨੂੰ ਹਾਣ ਪਿਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਮੇਰਾ ਸੁਭਾਅ ਬਹੁਤ ਹੁਣ.... ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਹੋ ਗਿਆ ਤੈਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਨੂੰ ਸਰਮਿਲਾ ਤੇ ਸੰਗਾਉ ਜਿਹਾ.... ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਜਲਦੀ ਯੂਲਣਾ - ਮਿਲਣਾ ਮੇਰੇ ਵੱਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਖਿੰਡਕੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਕਿ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਬੱਸ ਹਜੇ ਵੀ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਬੁਝਿਆ ਰਹੇ ਨੇ। ਓਹਨਾ ਹੀ ਦੱਸਣਾ।

ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਬੱਸ ਦੀ ਮਗਰ ਵਾਲੀ “ਕੁੜੇ ਧੀਏ ਤੂੰ ਵੀ ਇਹ ਜਵਾਕਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਾਈਡ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦਮ ਇਹ ਕਿ ਕਰਦੀ ਏ”

ਬਵਾਲ ਮੱਚ ਗਿਆ। ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਭੀੜ ਕਾਫੀ “ਨਹੀਂ ਜੀ ਮੈਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਪੜ੍ਹਦੀ ਆ।

ਜਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਪਤਾ ਨਾ ਫੇਰ ਇੱਧਰ ਪਟਿਆਲੇ ਕਿਵੇਂ ਆਉਣਾ ਹੋਇਆ ਲੱਗਿਆ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਗਈ। ਸਭ ਚੁਪੁੱਪ - ਚਾਪ , ਕੋਈ ਕੰਮ - ਕਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ

ਦੁਚਿੰਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਬਿਟਰ - ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ‘ਚ ..?

ਬਿਟਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਐਵੇਂ ਝਾਕ ਰਹੇ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਹਾਂਨੀ.... ਆਪਣੀ ਦੇਸਤ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀ ਦੀ ਸਭ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਜਤ ਦਾ ਫਿਗਰੀ ਲੈਣ ਆਏ ਸੀ..... ਓਹ ਇਕੱਲੀ ਆਉਣ

ਖਿਲਵਾੜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉੱਥੇ ਬੈਠੇ ਤੋਂ ਬੈੜ੍ਹਾ ਇਜਕਦੀ ਸੀ।

ਲੋਕ ਗੁੰਗੇ , ਬੋਲੇ ਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੋਣ ਇਕਦਮ ਪੂਰੀ ਬੱਸ ਹਾਂ ਭਾਈ ਦੂਰ ਇਕੱਲੀ ਕੁੜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਸਾਂਤੀ ਛਾ ਗਈ ਬੱਸ ਵੀ ਹਵਾ ਨੂੰ ਇੱਝ ਚੀਰਦੀ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕੀਤੇ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਬੇਸਕ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਈ - ਦੀਆਂ ਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ। ਪੋਰ ਦਾ ਲਿਖਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਚੰਦਰਾ ਜਮਾਨਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮਹੀਨਾ , ਕੜਕਾ ਦੀ ਠੰਡ ਪੁੰਡ ਨੇ ਤਾਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਹੀ ਰਾਹ ਜਾਂਦੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁੱਝ ਅਖ਼ ਦਿੱਤਾ , ਕਰਿਆ ਪਿਆ ਕੁੱਝ ਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦੱਸ ਕੁੜੇ ਅੱਤ ਦੀ ਕਿ ਇੱਜਤ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਆਂ ਕਾਲਜ ਪੜ੍ਹਦੇ ਮੁੰਡੇ - ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਫੇਰ ... ?

ਹੋਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਤਮਾਸਾ ਚੱਲ ਰਹਿਆ ਹੋਵੇ। ਅੰਵੇਂ ਕੋਈ ਕੁੱਝ ਨੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ .? .. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ... ਕੁੱਝ ਜਵਾਨ ਤਾਂ ਇਨੀਆਂ ਅਸਲੀਲ ਹਰਕਤਾਂ ਵਕਤ ਆਪਾ ਸਹੀ ਆ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਰਕੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਗਮਸਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਆਪ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਰੀਤੀ ਉਥੋਂ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ। ਪੋਰ ਦਾ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰ ਆ ਕੋਈ ਖੱਬ ਵੀ ਜਾਵੇ, ਆਪਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਰੀਤੀ ਉਥੋਂ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ.... ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਖੱਬ ਕਰੀ ਹੋਵੇ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੱਕ ਪਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਪਟਿਆਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਆਈ ਸੀ ਸਫਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੰਮਾ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਕ ਗਈ ਹੋ ਵੀ ਲਗਪਗ ਦੋ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਂਕ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਗੱਲ ਦੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਬੜਾ ਸਕੂਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਸੀ ਤੋਂ ਬੈਠੀ ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਾਹਿਆ ਕੀ ਹੋਵੇ। ਭਰੀ - ਭੀਤੀ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਕੌੜਾ - ਕੌੜਾ ਟੇਢੀ ਜਿਹੀ ਆਪਣੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਬਾਰੂਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਪਿੱਤ ਅੱਖ ਨਾਲ ਝਾਕ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਿਲਾਈ

ਕਿਸ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਦਿੱਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਲਣਾ ਤੇ ਉਸ ਬਾਬਤ ਦੀ ਕੁੜੀ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਸਮਝੇ ਬਾਹਰ ਪਰਵਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹੀਏ ਸਗੋਂ ਸਾਂਨੂੰ ਇਹ ਲਾਹਨਤਾਂ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵੇਖੀਏ ਵੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਪਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਂ ਤੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਦੂਰਦਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੀ ਤੇ ਇਸ ਗਲਤਫਹਿਸੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਦੂਧ-ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਜਾਏ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮਭੂਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕਾਬਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਆਦਮੀ ਫੜ੍ਹਲ ਦੀ ਕਿਸ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜ੍ਹਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਸਮਝੇ ਬਾਹਰ ਪਰਵਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹੀਏ ਸਗੋਂ ਸਾਂਨੂੰ ਇਹ ਲਾਹਨਤਾਂ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵੇਖੀਏ ਵੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਪਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਂ ਤੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਦੂਰਦਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੀ ਤੇ ਇਸ ਗਲਤਫਹਿਸੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਦੂਧ-ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਜਾਏ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮਭੂਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕਾਬਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਆਦਮੀ ਫੜ੍ਹਲ ਦੀ ਕਿਸ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜ੍ਹਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਸਮਝੇ ਬਾਹਰ ਪਰਵਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹੀਏ ਸਗੋਂ ਸਾਂਨੂੰ ਇਹ ਲਾਹਨਤਾਂ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵੇਖੀਏ ਵੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਪਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਂ ਤੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਦੂਰਦਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੀ ਤੇ ਇਸ ਗਲਤਫਹਿਸੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਦੂਧ-ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਜਾਏ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮਭੂਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕਾਬਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਆਦਮੀ ਫੜ੍ਹਲ ਦੀ ਕਿਸ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜ੍ਹਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਸਮਝੇ ਬਾਹਰ ਪਰਵਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹੀਏ ਸਗੋਂ ਸਾਂਨੂੰ ਇਹ ਲਾਹਨਤਾਂ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵੇਖੀਏ ਵੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਪਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਂ ਤੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਦੂਰਦਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੀ ਤੇ ਇਸ ਗਲਤਫਹਿਸੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਦੂਧ-ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਜਾਏ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮਭੂਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕਾਬਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਆਦਮੀ ਫੜ੍ਹਲ ਦੀ ਕਿਸ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜ੍ਹਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਸਮਝੇ ਬਾਹਰ ਪਰਵਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹੀਏ ਸਗੋਂ ਸਾਂਨੂੰ ਇਹ ਲਾਹਨਤਾਂ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵੇਖੀਏ ਵੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਪਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਂ ਤੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਦੂਰਦਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੀ ਤੇ ਇਸ ਗਲਤਫਹਿਸੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਦੂਧ-ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸੋਚਣ ਜਾਏ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮਭੂਮੀ ਨੂੰ ਦੇ ਕਾਬਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕੀਏ। ਆਦਮੀ ਫੜ੍ਹਲ ਦੀ ਕਿਸ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਵਿੱਚ ਸੜ੍ਹਦਾ ਕਦੇ ਕੋਈ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਸਮਝੇ ਬਾਹਰ ਪਰਵਾਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਪਰ ਗੱਲ ਇਹ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹੀਏ ਸਗੋਂ ਸਾਂਨੂੰ ਇਹ ਲਾਹਨਤਾਂ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵੇਖੀਏ ਵੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਪਾਉਂਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਰਾਜੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਂ ਤੱਕ ਇ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਗਠਿਤ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ, ਮਾਊਵਾਦੀ (ਨਕਮਲਬਾੜੀ)

੨ ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਨਕਸਲ ਪ੍ਰਗਵਿਤ ਛੱਡੀਸਿਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਤਰਾਂ ਰਾਜ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੀਜਾਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਾਉਵਾਈਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਰੈਂਡ ਕਾਰੀਡੋਰ
ਕਰ ਕੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਦੇ 22 ਜਵਾਨ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੇ 34 ਜਵਾਨ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ । ਇੱਕ ਜਵਾਨ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਪਤਾ ਹੈ । ਹੋਰ ਛੋਟੀਆਂ ਮੌਟੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਂਦੀਆ ਤਾਂ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਨੂੰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਨੇ ਛੱਡਿਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੁਕਮਾ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐੱਫ. ਦੀ ਇੱਕ ਗਜ਼ਤ ਕਰ ਰਹੀ ਟੁਕੜੀ 'ਤੇ ਹੇਮਲਾ ਕਰ ਕੇ 26 ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ 6 ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ । ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ 2017 ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐੱਫ. ਦੇ 12 ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ 3 ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ 11 ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਰਾਈਫਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੋਲੀ ਸਿੱਕਾ ਵੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਸਨ । 19 ਜੁਲਾਈ 2017 ਨੂੰ ਮਾਉਵਾਈਆਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਗਯਾ ਵਿੱਚ ਬੁਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗ ਧਮਾਕਾ ਕਰ ਕੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐੱਫ. ਦੀ ਕੋਬਰਾ ਕਮਾਂਡੋ ਯਾਨਿਟ ਦੇ 10 ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਨੂੰ ਜਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ । ਮਾਉਵਾਈ ਹਿੱਸਾ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸਕ ਲਹਿਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ । ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਿਆਨ 1947, 1965, 1971 ਅਤੇ ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 9958 ਭਾਰਤੀ ਜਵਾਨ ਵੀਰਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ । ਪਰ ਨਕਸਲੀਆਂ ਹੱਥੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 2500 ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਵਾਨਾਂ ਸਮੇਤ 13362 ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਕਰੀਬ 60000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ।

ਮਾਉਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ 25 ਮਈ 2013 ਦੇ ਦਰਬਾ ਘਾਟੀ (ਛੱਡੀਸਗੜ੍ਹ) ਦੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਮਿਲੀ । 250 ਮਾਉਵਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਕਰਮਾ, ਸੁਭਾ ਪ੍ਰਾਪਨ ਨੰਦ ਕਮਾਰ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕੰਦੰਗੀ ਮੰਤਰੀ ਵਿਦਿਆਚਰਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਸਮੇਤ 24 ਕਾਂਗਰਸੀ ਲੀਡਰ ਅਤੇ 8 ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਮਾਰੇ ਗਏ । ਅਕਤੂਬਰ 2003 ਨੂੰ ਮਾਉਵਾਈਆਂ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚੰਦਰ ਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਦੀ ਕਾਰ ਇੱਕ ਬਾਹੁਦੀ ਸੁਰੰਗ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਉਡਾ ਦਿੱਤੀ । ਨਾਇਡੂ ਤਾਂ ਜਖਮੀ ਹੋ ਕੇ ਵਾਲ ਵਾਲ ਬਚ ਗਿਆ ਪਰ ਕਈ ਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ । 2004 ਵਿੱਚ ਇਕ ਦਲੇਰਾਨਾ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ 1000 ਮਾਉਵਾਈਆਂ ਨੇ ਉੜੀਸਾ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੈਂਡਕਵਾਟਰ ਕੋਰਾਪੁਟ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਕੋਰਾਪੁੰਟ ਜੇਲ੍ਹ, ਉੜੀਸਾ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਬਟਾਲੀਅਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਦਫ਼ਤਰ ਸਮੇਤ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਸਲ੍ਹਾ ਖਾਨਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ । ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਬੀ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਸਮੇਤ 50 ਕਰੋੜ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਤਿ ਆਧੁਨਿਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ । 13 ਨਵੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਜਗਾਨਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ 130 ਮਾਉਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ 375 ਕੈਦੀ ਛੁਡਾ ਲਏ ਗਏ । 7 ਘੰਟੇ ਚੱਲੇ ਇਸ ਉਪਰੋਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਰਣਵੀਰ ਸੈਨਾ

ਮਾਉਵਾਦੀ ਆਪਣਾ ਆਦਰਸ਼ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨੇਤਾ ਮਾਉ ਜੋ ਤੁੰਗ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਅਫਸਰ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਤੇ 185 ਰਾਈਫਲਾਂ ਸਮੇਤ 10000 ਰੌਂਦ ਲੱਟ ਲਏ ਗਏ। 2007 ਵਿੱਚ ਝਾਰਖੰਡ ਮੁਕਤੀ ਸੇਰਚੇ ਦਾ ਐਮ.ਪੀ. ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਮਹਤੋ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 2007 ਵਿੱਚ ਹੀ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਬੂ ਲਾਲ ਮਰਾਂਡੀ ਦੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ 17 ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗਿਰਡੀਹ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚਿਲਖਡੀਆ ਵਿੱਚ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 6 ਅਪਰੈਲ 2010 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਦਿਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਜਦੋਂ ਦਾਂਤੇਵਾੜਾ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ 74 ਜਵਾਨ ਮਾਉਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਅਪਰੈਲ 2012 ਵਿੱਚ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸੁਕਮਾ ਦੇ ਡੀ.ਸੀ. ਅਲੈਕਸਪਾਲ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਕਈ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਹੋਈ। ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਸਟ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਮਾਉਵਾਦੀ) ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁਖੀ (ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ) ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੁੱਲਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਾਓ ਉਰਗ ਗਣਪਤੀ

ਮਾਉਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੱਡਾ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਜਦੋਂ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 1980 ਨੂੰ ਅਧੰਗਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੌਂਡਾਪੱਲੀ ਸੀਤਾਰਮੱਈਆ ਨੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਰ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤੱਕੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹੈਲਿਊਡ ਬਗਾਵਤ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਖੀ ਮੁਪਾਲਾ ਲਕਸਮਣ ਰਾਉ ਉਰਫ਼ ਗਲਣਪਤੀ ਅਤੇ ਮਾਲੋਜੂਲਾ ਕੋਟੇਸ਼ਵਰਾ ਰਾਉ ਉਰਫ਼ ਕਿਸ਼ਨਜੀ ਨੇ ਕਮਾਂਡ ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਸੀਤਾਰਮੱਈਆ ਦੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ 2002 ਨੂੰ ਗੁੰਮਨਾਮੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਾਉਵਾਦੀ ਬਿਹਾਰ, ਝਾਰਖੰਡ, ਤੇਲੋਗਾਨਾ ਅਤੇ ਅਧੰਗਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਰਨਾਟਕ, ਡੱਡੀਸਗੜ੍ਹ, ਉੜੀਸਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਮੇਤ 14 ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ 132 ਜਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਜੰਗਲਮਹਾਲ ਅਤੇ ਲਾਲਗੜ੍ਹ ਵਰਗੇ ਕਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜਨਮ 16 ਜੂਨ 1949 ਨੂੰ ਤੇਲਾਂਗਾਨਾ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਕਰੀਮਨਗਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਾਰੰਗਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਟੀਚਰ ਸੀ ਤੇ ਸੀਤਾਰਮੱਈਆ ਸਮੇਤ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਮੌਢੀ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਮਾਉਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਉਚਾਈ ਦੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਹੀ ਹੱਥ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੱਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਉਹ ਸੀਤਾਰਮੱਈਆਂ ਨੂੰ ਲਾਹ ਕੇ ਖੁਦ ਮੁਖੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ 2004 ਵਿੱਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਵਾਰ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਮਾਉਇਸਟ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਰਲੋਵਾਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮਾਰਕ ਤਾਕਤ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਪਾਲਸ਼ੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ 15 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਬੋਸ ਉਰਫ਼ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅਤੇ ਕਾਤਾਕਮ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਉਰਫ਼ ਆਨੰਦ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। 24 ਨਵੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਮਾਲੋਜੂਲਾ ਕੋਟੇਸ਼ਵਰਾ ਰਾਉ ਉਰਫ਼ ਕਿਸ਼ਨ ਜੀ ਵੀ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ

ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਖੁਦ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਕ ਵੀ ਬੰਦੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਮਲਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆਂ ਦਸਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਚੀਨ, ਬਰਾਮਾ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨੇਪਾਲ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਹਮਖਿਆਲ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਕੇਡਰ ਦੀ ਟਰੋਨਿੰਗ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਅੰਰਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੜਾਕੂ ਫੌਰਸ ਵਿੱਚੋਂ 40% ਅੰਰਤਾਂ ਹਨ ਤੇ 27 ਡਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਅੰਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨਿਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਰਤਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਡਾਰਟਰ ਜਥੀਆਂ ਦਾ ਆਪ ਹੀ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਮੈਡੀਕਲ ਯੂਨਿਟਾਂ ਹਨ ਜੋ ਗਰੀਬਾਂ ਦਾ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 1500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ

 Sage - Python - Jupyter

ਮਲੋਦ ਕਾਂਡ, ਗ੍ਰੀਡਾ ਬਰਾਂਡ

ਹੁਣ ਵਿਚਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਲਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਬੁਰੂ। “ਜੀ ਜਿਵੇਂ ਮੀਂਹ ਪਹਾੜਾਂ ‘ਤੇ ਪੈਦਾ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ “ਸਾਬਜ਼ੇ” ਬੀ ਈ.ਓ.ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈਡ ਟੀਚਰ ਬੋਲਿਆ।

“ਜੀ....ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਬੋਲ ਮੈਂ ਰਿਹਾ ਤੇ ਲੱਤਾਂ ਮਾਸਟਰ ਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੰਬੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ..ਬਸ੍ਟੀਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਲੋਕ ਬੋਲੀ ਹੈ!“

ਇਲਤੀ ਦਾ ਤੇ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਮਤ ਡੀ.ਈ.ਓ.ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣੀ ਹੈ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਆਈ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ।

“ ਮਰਦੀ ਨੇ ਅੱਕ ਚੱਬਿਆ ਨੀ

ਪਰਤੀ 'ਤੇ ਉਤਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਧਰ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਦਮ ਕੀਤਾ ਪਿਆ। ਕੱਲ੍ਹੁ ਮਲੋਟ ਕਾਂਡ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸੱਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਿਆ। ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਬਾਬਾ ਇਲਤੀ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਬਾਬੇ ਨਾਲ ਵਰਤੀ ਘਟਨਾ ਸੁਣੋ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ ਇਲਤਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦਿਨ ਇਲਤੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਈ. ਓ. ਨੇ ਆਉਣਾ ਜਿਸੀ। ਸਕੂਲ ਦੁਲਹਨ ਵਾਂਗੂ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਉ ਹੀ ਬੀ. ਈ. ਓ. ਸਾਹਿਬ ਪੁਜਿਆ ਇਲਤੀ ਵੀ ਚਾਹ ਦਾ ਢੋਲ੍ਹੁ ਲੈ ਕੇ ਆ ਗਿਆ। ਬਸ ਫੇਰ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕੈਪਟਨ ਵਰਗੀ ਹੋ ਗਈ। ਸਕੂਲ ਚ ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਮੁਹਰੇ ਬੀ. ਈ. ਓ. ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਮੁਹਰੇ ਈ. ਡੀ.।। ਫੇਰ ਕੀ ਕਰਨ , ਕੀ ਨਾ ਕਰਨ. ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਆ ਕਿ “ਜਾਨੌ ਮਾਰਨ ਨਾਲੋਂ ਫੁਗਾਇਆ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ।

ਬੀ.ਈ.ਓ.ਸਾਹਿਬ ਚਾਹ ਦਾ ਡੋਲੂ ਵੇਖ ਕੇ ਸਮਝ ਗਿਆ ਪਰ ਮਗਾਸੀ ਨੇ ਰੱਖੋ ਰੋਜੇ ਦਿਨ ਵੱਡੇ ਹੋਏ “
ਕਿਲਿਆ ਕੁੱਝ ਨਾ। ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ‘ਆਈ ਤਰੇਲੀ ਜੁਰੂ ਦੇਖ ਗਿਆ
। ਬੀ.ਈ.ਓ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਦੇਖੇ।
ਵੀ.ਈ.ਓ.ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ। ਬਸ ਦੇ
ਹੁਣ ਦੱਸੋ ਇਲਤੀ ਕੀ ਕਰੇ ?
ਹੁਣ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਗਨ ਪਾਇਆ ਹੁਣ ਡੋਲੀ ਵੀ ਤੌਰਨੀ ਪਉਂਗੀ।
ਪਰ ਕੀ ਯਾਰ ਦੀ ਅੱਖ ਦਾ ?

ਵਿਚਾਰਾ ਰਾਸਟਰੀ ਪ੍ਰਾਨ ਸੇਵਕ ਹੁਣ ਵਾੜ ਵਿੱਚ ਫ਼ੇ ਬਿੱਲੇ ਵਰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਤੇ ਚੂੜੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਪਾਹਸਲਾਰ ਤੇ ਬਾਦਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਸੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅੰਨ੍ਹੇ ਬੰਦੇ ਬੋਲ ਤੋਂ ਪੜਾਕ ਆ ਚਾਂਧੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚਾਂਧਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਚਾਂਧਾ ਚਾਂਧੀ ਹੈ।

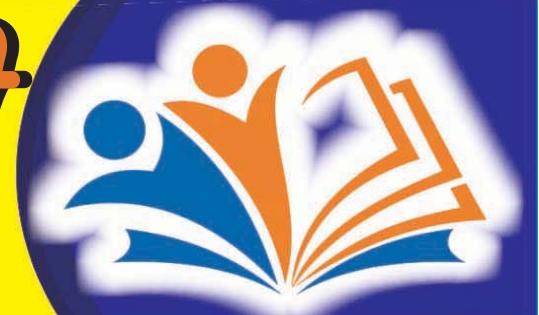
ਪਛਾਣ ਆ ਜਾਦਾ ਹੁਣ ਕਾਗਰਸ ਦ ਬਾਡ ਦਾ ਚਰਚਾ ਗਲਾ ਗਲਾ ਹ। ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਰੰਗ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਹੁਣ ਕਿਹੜਾ ਬਰਾਂਡ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ? ਇਲਤੀ ਦੀਆਂ ਬੁਝਾਰਤਾਂ ਇਲਤੀ ਜਾਣੇ ਪਰ ਸਕੁਲ ਦੇ ਨਿਆਣੇ ਨੀਂ ਹਾਂਦੇ। ਪਾਵਾ ਥੰਮ੍ਹ ਕੇਤੇ ਸਿਖਾਂ ਮੱਖੇ ਕੇ ਸੱਗ ਸੌਨਾਰੀਟਾਂ ਨੂੰ ਥੰਮ੍ਹ

ਉਸ ਨੂੰ ਘੂਰ ਕ ਬਣਣ ਲਈ ਬਿਨਾ ਬਲ ਆਖਦ ਸਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਸੱਦ ਕੇ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਹਮਾਇਤ ਮਹਿੰਗੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਕੋਲ ਤੇ ਤਾਕਤ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਬਈ ਦਿੱਲੀ ਬੈਠੇ ਜਵਾਕਾਂ ਦੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਪਰ ਗੱਲ ਨਾ ਬਣੀ। ਉਧਰ ਬਾਦਲਾਂ ਦੀ ਸੰਘੀ ਨੱਪੀ। ਸੁਖਬੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਵਾਇਆ। ਪਰ ਗੱਲ ਨਾ ਬਣੀ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਅੱਗੇ ਵਹਿਆ। ਪਰ ਗੱਲ ਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇਲਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ।

ਜਿਉ ਹੀ ਬੀ ਈ.ਓ. ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ “ ਅੱਖ ਮੇਰੇ ਯਾਰ ਦੀ ਦੁਖੇ ਲਾਲੀ ਮੇਰਿਆਂ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਰੜਕੇ ।”

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ

ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ, ਰੱਬ ਵਰਗਾ ॥
ਨੀ ਮੈਨੂੰ ਉਸਦਾ ਦੀਦਾਰ ਸਈਓ, ਹੱਜ ਵਰਗਾ ॥॥॥
ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ,
ਕੱਢੇ ਵੰਜਲੀ ਮੇਡੇ ਲੋਈ, ਰੂਪ ਵੇਖੇ ਕਮਲੀ ਹੋਈ।
ਸੋਹਣਾ ਇਥੀ ਜਿਵੇ ਸੁਦਰੀ ਚ ਸੁਹੇਨਗ ਵਰਗਾ।
ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ
ਮੈਥੋਂ ਹੋਈ ਬੜੀ ਨੇ ਭੁਲ੍ਹੀ, ਨੀ ਮੈਡੇ ਬੈਠੀ ਦਿਲ ॥
ਸਈਓ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਨੀ ਉਹ, ਕਿਸੇ ਠੱਗ ਵਰਗਾ ॥॥॥॥
ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ
ਮੈਨੂੰ ਛੁੱਟ ਕੇ ਗਿਆਂ ਨੀ ਸਈਓ, ਅੱਜ ਛੱਜ ਵਰਗਾ।
ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ
ਮਾਹੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਸਈਓ ਲੱਗੇ, ਤੀਆਂ ਵਰਗਾ।
ਨੀ ਉਹਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਣਾ ਲੱਗੇ ਕਿਸੇ, ਜੱਬ ਵਰਗਾ ॥॥॥॥
ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ
ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੌਲ ਜਾਓ, ਆਕੇ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲਾਉ ।
ਮੇਰਾ ਮਾਹੀ ਨਾਂ ਫਰੇਬੀ ਸਈਓ, ਜੱਗ ਵਰਗਾ ॥॥॥॥
ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ,
ਉਹਦਾ ਮਿਲਣਾ ਨੀ ਸਈਓ ਮੈਨੂੰ ਈਦ ਵਰਗਾ ॥॥॥॥
ਨੀ ਮੇਰਾ ਰੁਸ਼ ਗਿਆਂ ਯਾਰ ਸਈਓ
ਗਏ ਵਿਛੋੜਾ ਨੀ “ਕੋਹਾਲਵੀ” ਦਾ ਅੱਗ ਵਰਗਾ ॥॥॥॥
ਗੁਰਵੇਲ ਕੋਹਾਲਵੀ
7986341978

ਬੱਸ ਸਰਕਾਰੀ

ਵੇਖ ਕੇ ਕੋਈ ਬੱਸ ਸਰਕਾਰੀ,,
ਭੱਜੀ ਆਉਂਦੀ ਦੂਰੋਂ ਸਵਾਰੀ,,
ਫਿਰ ਤਾਂ ਬੇਬੇ ਨੇ ਛਾਲ ਮਾਰੀ,,
ਆਹ ਖੜਾਈ ਮਾੜੀ ਕੁ ਭੈਣੇ,,
ਚੱਲਾਂਗੇ ਸੀਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਆਉਂਣੀਆ,,
ਆਪਾਂ ਬਸ ਹੁਣ ਝੂਟੇ ਮਾਟੇ ਲੈਣੇ,,
ਕਿਹੜਾ ਦੱਸ ਟਿੱਕਟ ਕਟਾਉਣੀਆ,,

ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਹਿੰਦੀਆ ਸੀ ਘੋਰ,,
ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਟੌਹਰ,,
ਪਾਊਂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸੋਧ,
ਕੰਡਕਟਰ ਵੀ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ,
ਬੰਦਾ ਨਾ ਚੜੇ ਇਕੱਲੀ ਲੇਡੀ ਚੜਾਉਣੀਆ,,
ਆਪਾਂ ਬਸ ਹੁਣ ਝੂਟੇ ਮਾਟੇ ਲੈਣੇ,,
ਕਿਹੜਾ ਦੱਸ ਟਿੱਕਟ ਕਟਾਉਣੀਆ,,

ਵਾਹ ਸੁਦਕੇ ਜਾਈਏ ਤੇਰੇ ਸਰਕਾਰੇ,,
ਕੱਢੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਅੰਕਾਤੇ ਬਾਹਰੇ,,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ ਇਹੋ ਗੱਲ ਪੁਕਾਰੇ,,
ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦੀ ਦੇ ਕੇ ਸਹੂਲਤ,,,
ਖੱਲ ਫਿਰ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਡੀ ਹੀ ਲਾਹੂਣੀਆ,,
ਆਪਾਂ ਬਸ ਹੁਣ ਝੂਟੇ ਮਾਟੇ ਲੈਣੇ,,
ਕਿਹੜਾ ਦੱਸ ਟਿੱਕਟ ਕਟਾਉਣੀਆ,,
ਮੱਖਣ ਸ਼ੇਰੋਂ ਵਾਲਾ
ਸੰਪਰਕ 98787-98726

ਨਜ਼ਮ

ਕਲਮ ਤੇਰੀ ਨੂੰ ਸਿੱਚਾ ਕੀਤਾ,
ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਤਾ।
ਜਦ ਵੀ ਤੇਰੀ ਡਾਇਰੀ ਦੇਖੀ
ਦਿਲ ਨੇ ਰੋ ਲਿਆ ਚੁੱਪ ਚੁਪੀਤਾ।
ਭੇਜਕੇ ਬੁਹਾ ਪ੍ਰਾਤਾਂ ਦਾ,
ਅੰਦਰ ਖੁਬ ਹਨੇਰਾ ਕੀਤਾ।
ਹੁਹ ਨੂੰ ਰੇਸਨ ਖੁਬ ਕਰ ਗਿਆ,
ਸਾਨੂੰ ਜਦੋਂ ਮੁਖਾਤਿਬ ਕੀਤਾ।
ਅਜਲਾਂ ਤੀਕਰ ਉਡੀਕ ਕਰਾਂਗੀ,
ਸੀ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।
ਵਿੱਚ ਕਵਰਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਰਹਾਗੀ,
ਆਹ ਫੜ ਦਿਲ ਨਾਂ ਤੇਰੇ ਕੀਤਾ।
ਰਾਜਨਾਦੀਪ ਕੌਰ ਮਾਨ,
ਪਿੰਡ ਮਚਾਕੀ ਮਲ ਸਿੰਘ, ਫਰੀਦਕੋਟ
6239326166

ਸਲਾਮ

ਮੰਹ ਦੇ ਮਿੱਠੇ, ਮਿੱਠੀਆਂ ਗੱਲਾਂ
ਸ਼ਹਿਦ ਚੋਏ ਜਿਨ ਜ਼ਬਾਨ,!
ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ, ਪੈਰੀ ਫਿੱਗਣ
ਗਰਜ਼ਾ ਸਰੀਆਂ ਤੇ ਜਾਣ,!
ਉਗਲਾਂ ਤੇ ਫਿਰ, ਨਾਚ ਨਚਾਵਣ
ਤਲੀਆਂ ਤੇ ਸਰੋਂ ਜਮਾਉਣ,!
ਸਖਤ, ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ,
ਦਿੰਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਨੁਕਸਾਨ,!
ਭਰ ਵੇ, ਬੁਲਿਆ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੇ
ਜਿਹੜੇ ਝੁਕ ਝੁਕ ਕਰਨ ਸਲਾਮ !!

ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਨੂੰ, ਲਾ ਪਿਆਰ ਦੀ ਪੌੜੀ
ਜਿਸਮਾਂ ਤੱਕ, ਪਾਹੁੰਚੇ ਜਾਣ,!
ਉਹਨਾਂ ਸੱਜਣਾ ਦਾ, ਫਿਰ ਕੀ ਕਰਨਾ,
ਜੋ ਪਿੱਠੇ ਪਿੱਛੇ, ਪਕਾਉਣ ਪਕਵਾਨ,!
ਭਰ ਵੇਖ ਹਵਾਵਾਂ, ਬੁਲਬੁਲਿਆਂ ਵਾਂਗੂ
ਉਧਰ ਨੂੰ ਹੀ, ਉੱਡੇ ਜਾਣ,!
ਸਖਤ, ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ,
ਦਿੰਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਨੁਕਸਾਨ,!
ਭਰ ਵੇ, ਬੁਲਿਆ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੇ ਉ
ਜਿਹੜੇ ਝੁਕ, ਝੁਕ ਕਰਨ ਸਲਾਮ !!!

ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੀਆਂ
ਅੰਦਰੋਂ ਨਾ ਹੋਣ ਇਨਸ਼ਾਨ,!
ਪੱਗ ਵਟਾ ਕੇ, ਲਾਈਆਂ ਯਾਰੀਆਂ
ਪਰ, ਪਿੱਛੇ, ਪਿੱਛਾ ਏਹੇ ਤਕਾਣ,!
ਅੱਖਾਂ ਜਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਭੁੱਪੀਆਂ,
ਹਾਵੀ ਹੋਇਆ ਸਿਰ ਕਾਮ,!
ਸਖਤ, ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ,
ਦਿੰਦੇ ਨਾ ਕਦੇ ਨੁਕਸਾਨ,!!
ਭਰ ਵੇ, ਬੁਲਿਆ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲੇ ਉ
ਜਿਹੜੇ ਝੁਕ, ਝੁਕ ਕਰਨ ਸਲਾਮ !!!

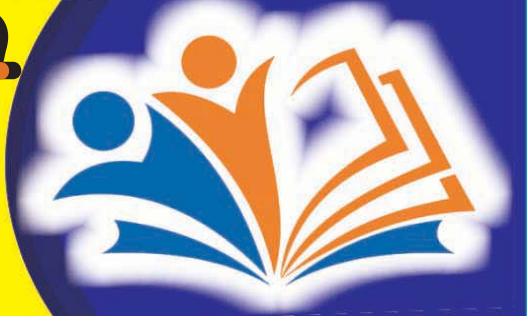
ਕਵਿਤਾ

ਇਕ ਬੁਲਬੁਲ ਬੋਲੀ ਬਾਗ ਦੋ
ਮਾਲੀ ਨੂੰ ਕਰੇ ਧਿਆਨ ਕਰ
ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕਲੀਆਂ ਮਸਲ ਕੇ
ਨਾ ਕਲੀਆਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ
ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਲਾਲੀ ਦੱਸਦੀ
ਤੇਰੇ ਚ ਹਉਮੈ ਬੋਲਦੀ
ਝਾਤੀ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਮਾਰ ਕੇ
ਕਦੇ ਰੱਖ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰ
ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਪਰ ਤੂੰ ਕੱਟ ਤੇ
ਉਹਨਾਂ ਭਲਾ ਕੀ ਉੱਡਣਾ
ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਚੋਗ ਖਿਲਾਰ ਕੇ
ਨਾ ਚੋਗ ਦਾ ਅਹਿਸਾਨ ਕਰ
ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਰਥੀਆਂ ਤੇ
ਲਾ ਨਸ਼ਿਆ ਨੂੰ ਚੜ ਰਾਏ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਵੇਂ ਹਾਕਸਾਂ
ਨਸਾ ਮੁਕਤ ਦੇ ਨ ਸਨਮਾਨ ਕਰ
ਤੂੰ ਦੇਸ ਪਿਆਰਾ ਲੁੱਕ ਕੇ
ਹੁਣ ਸੱਚਾ ਨੇਤਾ ਬਣ ਗਿਆ
ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਲੂੰਟ ਜੇ ਕਰ ਰਿਹਾ
ਨਾ ਸੈਕੜੇ ਦਾ ਦਾਨ ਕਰ
ਹੁਣ ਤਾਕਤ ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਜੇ
ਉਹ ਵਰਤ ਸੱਚ ਲਈ ਹਾਕਸਾਂ
ਬਣ ਜੋਗਾਵਰ ਨ ਜਾਲਮਾਂ
ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾ ਐਲਾਨ ਕਰ
ਸਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸੁੱਚੇ ਬਾਨ ਤੇ
ਕਿਉ ਝੁੱਲ ਚੜਾਵਣ ਆ ਗਿਆ
ਇਹ ਪਾਪੀ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੂੰ
ਗੰਦੇ ਨਾ ਅੰਵੇਂ ਬਾਨ ਕਰ
ਘਰ ਮਾਪੇ ਦੇਕਰ ਭੁੱਖ ਨਾਲ
ਤੇਰੇ ਸਤਾਏ ਵਿਲਕ ਰਹੇ
ਜਾ ਧਰਮ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕਾਫਰਾ
ਦਿਖਾਵੇ ਦਾ ਨਾ ਦਾਨ ਕਰ
ਸੇਰਗਿੱਲ ਤੇਰੀ ਕਲਮ ਜੇ
ਹੁਣ ਸੱਚ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਡਰ ਰਹੀ
ਫਿਰ ਲਿਖਣਾ ਤੂੰ ਹੁਣ ਛੱਡ ਦੇ
ਨਾ ਕਲਮਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰ
ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੇਰਗਿੱਲ
ਮੋਬਾਈਲ 9872878501

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ,
ਅਪਣੀਆਂ ਹੀ ਸੜਕਾਂ ਉੱਪਰ,
ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਤੁਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨੇ ਉਹ ਲੋਕ,
ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੂੰ ਲੁਟਾਵਣ ਵਿੱਚ,
ਭਲਮਾਣਸਾਂ ਦਾ ਦਿੰਦੇ ਸਾਥ ਰੱਜਕੇ।
ਮਹਿਗਾਈ ਬੇਰਜਗਾਰੀ ਨਸ਼ਾ ਵਾਪ੍ਹ,
ਗਰੀਬੀ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਗਈ ਪਾਰ ਜਾਪੇ,
ਖੋੜੇ ਮਹਾਨ ਭਾਰਤ ਕਿਵੇਂ ਜੁਬਾਨ ਕਰੇ
ਵਿਚਾਰੇ ਸੁਝਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜਾਵਾਂ ਸਦਰੇ,
ਪਿੱਠ ਨੂੰ ਗਾਹਿਣੇ ਧਰ ਦਿੰਦਿਆ ਜੋ,
ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ।
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ,
ਨਿੱਤ ਮੱਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਤੂੰ
ਬੱਚੇ ਛੱਡਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ੁਲਕ ਅੰਦਰ।
ਵਿਵੱਧ ਬੇਲੇ ਦੇ ਰੱਖੇ ਕੇ ਰਿਹਾਣਾ ਹੈ
ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤੇ ਪੁੱਤੇ ਵਿਚ
ਭਲਮਾਣਸਾਂ ਦੇ ਜਾਵਾਂ ਸਦਰੇ,
ਪਿੱਠ ਨੂੰ ਗਾਹਿਣੇ ਧਰ ਦਿੰਦਿਆ ਜੋ,
ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ।
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ,
ਨਿੱਤ ਮੱਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਤੂੰ
ਬੱਚੇ ਛੱਡਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ੁਲਕ ਅੰਦਰ।
ਵਿਵੱਧ ਬੇਲੇ ਦੇ ਰੱਖੇ ਕੇ ਰਿਹਾਣਾ ਹੈ
ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤੇ ਪੁੱਤੇ ਵਿਚ
ਭਲਮਾਣਸਾਂ ਦੇ ਜਾਵਾਂ ਸਦਰੇ,
ਪਿੱਠ ਨੂੰ ਗਾਹਿਣੇ ਧਰ ਦਿੰਦਿਆ ਜੋ,
ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ।
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ,
ਨਿੱਤ ਮੱਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਤੂੰ
ਬੱਚੇ ਛੱਡਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ੁਲਕ ਅੰਦਰ।
ਵਿਵੱਧ ਬੇਲੇ ਦੇ ਰੱਖੇ ਕੇ ਰਿਹਾਣਾ ਹੈ
ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਪੁੱਤੇ ਪੁੱਤੇ ਵਿਚ
ਭਲਮਾਣਸਾਂ ਦੇ ਜਾਵਾਂ ਸਦਰੇ,
ਪਿੱਠ ਨੂੰ ਗਾਹਿਣੇ ਧਰ ਦਿੰਦਿਆ ਜੋ,
ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਚਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ।
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ,
ਨਿੱਤ ਮੱਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਤੂੰ
ਬੱਚੇ ਛੱਡਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ੁਲਕ ਅੰਦਰ।<

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਗੱਲਾਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ.....

ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦਾਂ ਫਿਰੋਂ ਫਰਮਾਇਸਾਂ,
ਗੱਲਾਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬੁੱਝੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ।
ਐਵੇਂ ਆਖ ਨਾਂ ਕਿ ਜਾਣਦਾ ਏ ਮੈਨੂੰ,
ਭੇਤ ਜਾਣੋ ਜੇ ਗੁੱਝੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ।
ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦਾਂ.....
ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਹੋ ਜਾ,
ਗੱਲਾਂ ਬਹੁਤ ਪੁਗਾਣੀਆਂ ਨੇ।
ਸਦਾ ਨਿੱਭਣ ਲਈ ਸੱਜਣਾ,
ਪੈਂਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹਾਂ ਹੰਦਾਉਣੀਆਂ ਨੇ।
ਕਹਿਨਾਂ ਪੜ ਪੱਤਣਾਂ ਦਾ ਤਾਰੂ ਆਂ,
ਸਮੁੰਦਰ ਬੰਦ ਕਰੋ ਵਿੱਚ ਕੁੱਜੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ।
ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦਾਂ.....
ਦਿਲ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਏ,
ਹੁਣ ਇਹ ਝੂਠ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇ।
ਪਿਆਰ ਤੇਰਾ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਸੱਜਣਾ,
ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੂਨ ਜਿਹਾ ਲੱਗੇ।
ਦੇ-ਚਾਰ ਦਿਨ ਹੁੰਦੇ ਆਸਕੀ ਦੇ,
ਜਾਂਦੀਗੀ ਭਰ ਪਿਆਰ 'ਚ ਰੁੱਝੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ।
ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦਾਂ.....
ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਤੋਂ ਵਾਰਿਆਂ ਜਾਨ ਕਰਾਂ,
ਤੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਰਹੇ।
ਮੈਂ ਮੈਨਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਸੱਭੇ ਸਦਾ,
ਤੇ ਤੂੰ ਮਨਾਈਆਂ ਕਰਦਾ ਰਹੇ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੱਲਿਆ ਨਹੀਂ ਰੜਣਾ,
'ਮਨਜੀਤ' ਬਹਾਬਰ ਭੁੱਜੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ।
ਮੁੰਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦਾਂ ਫਿਰੋਂ ਫਰਮਾਇਸਾਂ,
ਗੱਲਾਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬੁੱਝੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ।
ਐਵੇਂ ਆਖ ਨਾਂ ਕਿ ਜਾਣਦਾ ਏ ਮੈਨੂੰ,
ਭੇਤ ਜਾਣੋ ਜੇ ਗੁੱਝੇ ਤਾਂ ਜਾਣਾ।
ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ,
ਸੰ:9464633059.

ਗੀਤ

ਥੋਪ ਦਿੱਤੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਚੰਦਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੀ ,
ਲੜਨੇ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਹੈ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਜਾਨੂੰਨ ਨੀ ,
ਹਾਂਡੀ ਦੀ ਫਸਲ ਆਪੇ ਸਾਂਭ ਲਈ ਰਿਕਾਨੇ ,
ਦਿੱਲੀ ਜਿੱਤਕੇ ਘਰੇ ਛੇਤੀ ਆਵਾਗੇ ,
ਐਤਕੀ ਦੀ ਹੋਲੀ ਬੇਰਗ ਹੋ ਗਈ ,
ਆਉਂਦੇ ਸਾਲ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਤੇਰੇ ਲਾਵਾਗੇ ..
ਐਤਕੀ ਦੀ
ਰਹਿਗੀ ਜੇ ਜਮੀਨ ਪੱਲੇ ਰੰਗ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਗੇ ||
ਸੂਰਮਾ ਸੀ ਬਾਪੂ ਸਾਡਾ ਧੀ ਪੁੱਤ ਕਹਿਣਗੇ ||
ਹਿੱਕ ਉੱਤੇ ਮੂੰਗ ਅਸੀ ਦਲਕੇ ਹੂਕਮਤਾਂ ਦੇ ,
ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣਾਵਾਗੇ
ਐਤਕੀ ਦੀ
ਲੰਘ ਗਈ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਗਰਮੀ ਵੀ ਜਾਉਗੀ ||
ਗੁੰਸੀ ਹੋਈ ਬਹਾਰ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ ਫਿਰ ਆਉਗੀ ||
ਵੱਗਦੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਐਵੇਂ ਠੋਲਾ ਲਾਉਂਦੇ ਜਿਹੜੇ ,
ਕੱਖ ਵਾਂਗ ਨੀ ਵਹਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵਾਗੇ
ਐਤਕੀ ਦੀ
ਹੈਸਲਾ ਤੂੰ ਰੱਖੀ ਕਿਤੇ ਵੇਖੀ ਡੇਲ ਜਾਈ ਨਾਂ ||
ਸੁਰਜੀਤ ਫੁਲੇੜਾ ਤੇਰਾ ਚਿੱਤ ਚੋ ਭੁਲਾਈ ਨਾਂ ||
ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਲੈਣ ਦੇ ਕਿਸਾਨੀ ਵਾਲੀ ਜੰਗ ,
ਰਲ ਗੀਤ ਕੁਸੀ ਦੇ ਆਪਾ ਗਾਵਾਗੇ ...
ਐਤਕੀ ਦੀ
ਸੁਰਜੀਤ ਫੁਲੇੜਾ 9815533945

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ

ਚਾਰ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ
ਹਾਕਮ ਦੀ ਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦਾ ।
ਐਪਰ ਹੱਲ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਵੇ
ਜਿੱਤ ਕੇ ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ ਦਾ ।
ਸੀ ਗੁਰਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਕਰਕੇ
ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ;
ਉਹਨੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਫਿਕਰ ਹੈ
ਯੂ . ਪੀ ਦੇ ਅਨਸਾਰੀ ਦਾ ।
ਮੁੱਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ
ਰੁਲਦੂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਵਾਲਾ

ਰਚਨਾ, ਸੰਤਾਪ

ਜਿੱਥੇ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜ ਕੇ ਲੀਡਰ ਮਾਰਦੇ ਗੱਪ
ਜਿੱਥੇ ਝੂਠੇ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਵਾਹ ਵਾਹ ਸੱਚੇ ਦੀ ਪੰਢੀ ਲੈਂਦੇ ਨੱਪ
ਜਿੱਥੇ ਬਿਨਾਂ ਕਸੂਰ ਤੋਂ ਅਣਜੰਸੀਆਂ ਧੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਲੋਕੀਂ ਮਾਰ
ਜਿੱਥੇ ਬਜੁਰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸਤੇ ਮਾੜਾ ਹੁੰਦਾ ਏ ਵਿਵਹਾਰ
ਜਿੱਥੇ ਲੀਡਰ ਬੱਜੀ ਰੇਤਾ ਖਾ ਕੇ ਨਾ ਮਾਰਨ ਕਦੇ ਭਕਾਰ
ਜਿੱਥੇ ਬੇਕਾਂ ਦਾ ਕਰੋੜਾਂ ਹੜੱਪ ਕੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀ ਹੋਣ ਫਰਾਰ
ਜਿੱਥੇ ਸੁਪਨੇ ਅੱਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਦਿਖਾ ਕੇ ਜਿਉਣਾ ਕੀਤਾ ਏ ਦੁਸਵਾਰ
ਜਿੱਥੇ ਅੰਨਦਾਤੇ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਦੱਸ ਦੇ ਤੇ ਆਮੀਰਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ
ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਦਿਨ ਲਾਸ਼ਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਤੇ ਘਰਾਂ ਚ ਹੁੰਦਾ ਏ ਵਿਰਲਾਪ
ਜਿੱਥੇ ਅੰਨ ਉਗਾ ਕੇ ਬੁਸ਼ਹਾਲ ਕੀਤਾ ਦੇਸ ਨੂੰ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਸੰਤਾਪ
ਜਿੱਥੇ ਬੰਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਦੱਸਨ ਬਹਾਦਰੀ ਤੇ ਗਊ ਮਾਰਿਆਂ ਲੱਗ ਪਾਪ
ਜਿੱਥੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੱਟ ਸਮਝ ਕੇ ਬੋਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਚਮਚੇ ਨਾਪ
ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲਾਦ ਦੇ ਤੇ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਵਿਧਿਆ ਏ ਹੰਕਾਰ
ਮੈਂ ਉਸ ਦੇਸ ਦਾ ਵਾਸੀ ਸੰਧਾਰਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅੰਨਦਾਤੇ ਦਾ ਭੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਤਿਕਾਰ ॥

9465818158

ਵਿਖੰਡਣ

ਤਖਤਾਂ ਵਾਲਿਓ ! ਤਾਜਾਂ ਵਾਲਿਓ !
ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੈ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ
ਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਬਹੁਤ ਕੁਝ
ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਭੰਡਾ ਹੈ
ਸੱਟ ਨਾਲ ਫੇਰੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ
ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਕਤ
ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਬੂਟ ਪਾਈ
ਲਤਾਵਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ
ਡਿੱਗਿਆ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ
ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਨੇ ਲੋਕ
ਟੁਕੜਿਆਂ ਚ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਨੇ
ਮਹੀਨ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ
ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਦਬਾਅ
ਭੁਤਰਿਆ ਹੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਅਣੂਆਂ ਚ ਤੇਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਨੂੰ
ਹੋਰ ਤੇਤ ਰਹੇ ਹੋ
ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅਣੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ
ਪ੍ਰਮਾਣੂਆਂ ਤੱਕ ਤੁੱਤ ਸੁਟਿਆ ਹੈ
ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚੇ ਹੋ
ਬਿਲਕੁਲ ਕਮਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਹੁਣ ਪਰ ਠਹਿਰ ਜਾਓ
ਤੁਕ ਜਾਓ ਤੁਸੀਂ
ਅੱਗੇ ਨਾ ਤੇਵਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ
ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦਾ ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ
ਤੇ ਜਾਂ ਸਬਰਾਂ ਦਾ ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਮਾਣੂਆਂ ਚ ਕਿਹੜੀ ਤਪਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਤੋਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਪੜ੍ਹ ਲੈਣਾ ਇਤਿਹਾਸ
ਪਰਮਾਣੂ ਧਮਕਿਆਂ ਦਾ
ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਸਬਰਾਂ ਦਾ
ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਲਾਕ ਹੋ
ਬਹੁਤ ਜਾਇਆਦਾ
ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ
ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਨੂੰ
ਕਈ ਧਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਛੜਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਨੇ
ਤੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਜਿਵਤਾ ਦੇ
ਹੈਵੀ ਵਾਰਟ ਨਾਲ
ਵਰਤ ਰਹੇ ਹੋ
ਆਪਣੇ ਸੁਆਖ ਦੀਆਂ
ਪਰਮਾਣੂ ਭੁੱਖੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ ਤਪਸ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ
ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ
ਤੁਹਾਡੀ ਹੈਸੀਅਤ ਹੈ ਇੰਨੀ
ਕਿ ਬਲ ਚੁੱਕੇ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ ਰਾਖ ਦਾ ਵੀ
ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤੁਸੀਂ
ਤੇ ਛਪਾਉਂਦੇ ਫਿਰੋਂ ਹੋ
ਸਮੁੰਦਰ ਦੀਆਂ ਛੁੰਘਾਈਆਂ ਵਿੱਚ
ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਚਿਤਵਿਆ ਨਹੀਂ
ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਖੌਲ ਉਠਣ ਨੂੰ
ਜਿਹੜਾ ਬੜਾ ਭਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਹੰਕਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ

ਬਹੁਤ ਕਦੇ ਹੰਕਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰ ਭਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਜਿਹੜਾ ਯਾਰ ਦੀ ਇੱਤ ਤੱਕ ਦੈ
ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਉਹੋ ਯਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਉਥੋਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਸਮਝੇ
ਉਹ ਨੇਤਾ ਵਰਖਰਦਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਇੱਕ ਦੇ ਹੋਈਏ ਇੱਕ ਦੇ ਰਹੀਏ
ਦੇ ਤਰਫਾ ਕਦੇ ਪਿਆਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਧੀਆਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦਾ
ਖੁੱਲਿਆ ਬੂਹਾ ਬਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਕਦੇ ਵੀ ਬੰਦੇ ਨਿਹੱਥੇ ਦੀ ਉਥੇ
ਪਿੱਠ ਤੇ ਕਰਿਆ ਵਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਜਿਸਨਾ ਪਵੇ ਕੁਰਹੇ
ਜੋ ਮਾਡਿਆਂ ਨਾ ਈ ਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਰੱਗੀਆਂ
ਬੰਦਾ ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਹੱਥੇ ਦੀ ਉਥੇ
ਪਿੱਠ ਤੇ ਕਰਿਆ ਵਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਤੇ ਜਵਾਨੀ ਜਿਸਨਾ ਪਵੇ ਕੁਰਹੇ
ਜੋ ਮਾਡਿਆਂ ਨਾ ਈ ਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਰੱਗੀਆਂ
ਬੰਦਾ ਉਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਉਥੇ ਫੀਰੇ ਕਦੇ ਬਜੁਰਗ ਆਦਮੀ
ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਬਿਮਾਰ ਨਈ ਚੰਗਾ ।
ਜਸਵੀਰ ਫੀਰਾ
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 8437368027

ਜੇ ਮਾਂ ਨਾ ਬੋਲੀ

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਜੇ ਮਾਂ ਨਾ ਬੋਲੀ
ਜਾਏ ਕਿਥੋਂ ਬੋਲਣਗੇ ?
ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਏ ਅਲਫਾਜ ਪੰਜਾਬੀ
ਗੁਰਮੁਖੀ ਕਿਥੋਂ ਟੋਲਣਗੇ ?
ਕੱਲਮ ਜੰਜੀਰਾਂ ਵਿਚ ਜਕੜਨ ਹੋ ਗਈ
ਬੱਝੀਆਂ ਬੇੜੀ ਕਿਥੋਂ ਖੋਲਣਗੇ ?
ਵਿਸਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ
ਮਿੱਟੀ ਚੰਗੀ ਕਿਥੋਂ ਖੋਲਣਗੇ ?
ਮਾਂ ਬੋਲ

**No body have time to watch Tv advertisement
No body have time to read Physical newspapers
It's social time .
Online news, advertisement,
promotion anytime anywhere .
Doesn't matter where are you .**

Preetnama provide you your business promotion online worldwide on all social sites even TikTok .

**Advertisement with Preetnama .
Promote your business with TalkShow
We gave social stage to show yourself and your business.**

**Business Persons, Doctor, Advocates, VISA, Tour Travel,
Actor, Singers, writers come Join or TalkShow and
Advertisement with us on national & International based.**

Search Just Preetnama
▶ **Youtube**
f **Facebook**
t **Twitter**
i **Instagram**
in **LinkedIn**
t **TikTok**

 www.preetnama.com
www.preetnews.com

**No need to go anywhere,
Just leave message on
WhatsApp or email us .
We will call you back.**

**Contact us immediately
Pritpal Kaur**

**Phone- +1 201-312-4180
Email- preetnamausa@gmail.com**